

ÇÖZÜMLER

• GENEL YETENEK •

1. D Öncülde verilen parçada geçen “varmak için” ifadesinden hareketle ilk boşluğa “amaca”, ikinci boşluğa ise “ulaşılır” sözcüklerinin getirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. “Bu soruya verilen” ifadesinden hareketle de “yanıtlar” sözcüğünün getirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

2. D Bir yazara yönelik değerlendirmelere yer verilen parçada “otobiyografik öğelerden nasibini almıştır” ifadesinin altı çizilmiştir. Otobiyografiler bir yazarın kendi yaşamını anlattığı edebî yazılardır. Bu özellik göz önünde bulundurulduğunda parçadaki altı çizili ifadeyle aslında yazarın kendi yaşantısından unsurlara kitaplarında yer verdiğinin anlatılmak istendiği anlaşılmaktadır.

3. D Öncülde verilen parçadaki numaralanmış sözler, cümlelerinin bağlamına göre değerlendirildiğinde I, II, III ve V numaralı ifadelerin gerçek anlamına uygun olarak kullanıldığı görülmektedir. Ancak IV numaralı “açılmış bir penceredir” ifadesinde “akıl” bir “pencereye” benzetildiği için mecazlı söyleyiş söz konusudur.

4. B Cümle oluşturma sorularında cümlelerin kuralı ve anlamlı olması istendiğinden öncelikle yargı değeri taşıyan (yüklem olan) söz öbeği tespit edilir ve bu öbek sona çekilir. Daha sonra diğer söz öbekleri dil bilgisi kuralları da göz önünde bulundurularak sıralanır. Buna göre öncülde verilen numaralanmış sözler incelendiğinde yargı değeri taşıyan yani yüklem olabilecek ifadenin I numaralı “farklı bir şey yapmazlar” söz öbeği olduğu görülmektedir. Bu ifadeler en sona çekilip dil bilgisi kuralları ve anlam akışı çerçevesinde diğer söz öbekleri sıralandığında cümle şu şekilde ortaya çıkmaktadır:

(IV) İlimi önceleyip aşk ve âlemi (V) onun belirtisi şeklinde görenler ve (II) aşkı önceleyip ilim ve âlemi onun (III) belirtisi olarak görenler, aslında (I) farklı bir şey yapmazlar.

Buna göre sıralama IV-V-II-III-I şeklindedir ve baştan üçüncü, II numaralı sözdür.

5. A Öncülde verilen parçadaki numaralanmış ifadeler yazım kuralları çerçevesinde incelendiğinde II, III, IV ve V numaralı yerlerdeki ifadelerin doğru yazıldığı görülmektedir. Ancak ara yönleri belirten sözcükler bitişik yazılır kuralından hareketle I numaralı yerde bir yazım yanlışı yapılmıştır. Bu sözcüklerin “kuzeydoğu-güneybatı” şeklinde yazılması gerekirdi.

6. A Öncülde verilen parçadaki II, III, IV ve V numaralı yerler eş görevli sözcüklerin arasında yer aldığından buralara virgöl getirilebilir. Ancak I numaralı yer “hem ... hem ...” tekrarlı bağlacının arasında yer aldığından buraya virgöl getirilemez.

7. C Öncülde verilen I numaralı sözcük bir ay adı olduğundan isim, II numaralı sözcük “süreç” adını işaret yoluyla belirttiğinden sıfat, III numaralı sözcük, cümleleri bağlama göreviyle kullanıldığından bağlaç, IV numaralı sözcük “küçülüyor” fiilinin gerçekleşme şeklini bildirdiğinden zarftır.

8. D Öncülde verilen cümlelerin yüklemi “gösteriyor” sözcüğüdür. Yükleme “gösteren ne” diye sorulduğunda “Bilimsel çalışmalar” ifadesi yanıt vermektedir. Buna göre bu ifade, cümlelerin öznesidir. Yine yükleme “neyi gösteriyor” şeklinde soru sorulduğunda “alet kullanmakta ustalaşmanın karmaşık ifadeleri anlamayı kolaylaştırdığını” ifadesi yanıt vermektedir. Bu ifade de cümlelerin nesnesidir. Bu çözümleme doğrultusunda öncüldeki cümlelerin öge dizilişinin “özne-nesne-yüklem” şeklinde olduğu ifade edilebilir.

9. E I numaralı sözcük “yay-” fiil köküne getirilen “-ın” fiilden isim yapım ekiyle, II numaralı sözcük “böl-” fiil köküne getirilen “-üm” fiilden isim yapım ekiyle, III numaralı sözcük “iş” isim köküne getirilen “-le-” isimden fiil yapım eki ve “-v” fiilden isim yapım ekiyle, IV numaralı sözcük “hasta” isim köküne getirilen “-lık” isimden isim yapım ekiyle türetilmiştir. Ancak V numaralı sözcük herhangi bir yapım eki ile türetilmiştir. Bu nedenle I, II, III ve IV numaralı sözcükler türemiş; V numaralı sözcük, basit yapıdır.
10. B Öncülde verilen parçada geçen “girdiği, gereken” gibi sözcükler sıfat-fiili, “yaşamaya” sözcüğü isim-fiili, “ve, ile” sözcükleri bağlacı, Dünyanın ... kısmının” gibi ifadeler isim tamlamasını örneklen-dirmektedir. Ancak parçada zarf-fiil eki ile türetil-miş herhangi bir fiilimsi kullanılmamıştır.
11. D Öncüldeki dizelerde görülen ses olayları şu şekil-dedir:
Ünlü düşmesi
ömrüm → ömür + -üm

Ünsüz yumuşaması
varlığını → varlık + -ım + -ı

Ünsüz sertleşmesi
Beşikten → Beşik + -den
baştan → baş + -dan

Ulama
köprüdür ömrüm
her an

Buna göre dizelerde ünlü daralmasını örneklendi-ren herhangi bir kullanım yoktur.
12. E Parçada geçen “buz gibi su” ifadesi, benzetme-yi; parça genelinde tasvir edici ifadelerle yer veril-mesi, betimlemeyi; “alelacele, kapkara” ifadeleri, pekiştirmeli söyleyişi; art arda sıralanan eylemle-re yer verilmesi, öykülemeyi örneklendirmektedir. Ancak parçada herhangi bir kişileştirme örneği yoktur.
13. C Parçanın I, II ve III numaralı cümlelerinde büyük sanat eserlerinden örnekler verilmiştir. Ancak parçanın IV numaralı cümlesinden itibaren büyük eserler vermeden ve bu süreçte yaşananlardan söz edilmesi, ayrı bir konu bütünlüğünü göster-mektedir. Bu nedenle parça IV numaralı cümle-den itibaren ikinci paragrafa bölünebilir.
14. D Öncülde verilen parçanın I, II, III ve V numaralı cümlelerinde fırınlarda yemek pişirilirken cam kul-lanımının konu edildiği görülmektedir. Ancak par-çanın IV numaralı cümlesinde cam maddesinin bileşenlerinden söz edilmesi, parçanın anlam bütünlüğünü bozmuştur.
15. E Öncülde verilen parçada, parmak uçlarında yaşa-nan kâğıt kesiklerinin insanlara neden daha fazla acı hissettirdiğinin gerekçeleri açıklanmaktadır. Parçada yer verilen boşluk ise gelişme bölümün-de yer almaktadır. Bu doğrultuda söz konusu boş-luğa getirilecek cümlenin kendinden öncekilere ve kendinden sonrakilere anlamca uyumluluk gös-termesi ve cümleler arasındaki geçişi sağlayacak yargıları içermesi gerekmektedir. Parçada boşluk-tan sonra verilmiş “...Çünkü parmak uçları ‘nosi-septörler’ bakımından vücudumuzun en zengin bölgelerinden biridir...” ifadeleri de dikkate alın-dığında boşluğa getirilecek en uygun sözlerin E seçeneğindeki “Bu kesik parmak uçlarımızda ol-duğunda ise normalden daha fazla acı hissedilir.” cümlesinde verildiği anlaşılmaktadır.
16. C Öncülde verilen parça kontrol edildiğinde parça-da bilim ve sanatın değişim veya gelişim yönleri ile kıyaslandığı anlaşılmaktadır. Parçayı oluşturan cümlelerin anlam akışı kontrol edildiğinde ise IV numaralı “Söz konusu değişkenliğe bağlı dina-mizm konusunda her iki alan birbirine benzerlik gösterse de süreçleri birbirinden ayrılır.” cümlesi ile V numaralı “Sanatsal yaratmada ise -çok genel bir deyişle- duygular ve öznel düşünceler ön plan-dadır.” cümlesi arasında bir anlam kopukluğunun olduğu göze çarpmaktadır. Soru kökünde verilen “Çünkü bilimsel yaratıcılıkta insanın gereksinimle-ri ön plandadır ve çoğunlukla bu gereksinimlerin hareket noktası belirlidir.” cümlesi analiz edildiğin-de ise bu cümlenin, IV numaralı cümlede belirtilen yargılara bir gerekçe oluşturduğu ve V numara-lı cümleye de kıyaslama ilgisi kurduğu görülmek-tedir. Bu durumda parçanın anlam bütünlüğünün sağlanması için, soru kökünde verilen cümlenin IV numaralı cümleden sonra getirilmesi gerektiği söylenebilir.

DERS KOÇU

DERS KOÇU

17. A Öncülde verilen numaralanmış cümleler içerik özellikleri bağlamında değerlendirildiğinde II numaralı “İnsanlık olarak binlerce yıldır kent kuruyoruz.” cümlesinin giriş cümlesi niteliği taşıdığı anlaşılmaktadır. Bu cümle başa çekildiğinde ve diğer cümlelerden bu cümleyi anlamca destekleyen içeriğe sahip olanın hangisi kontrol edildiğinde II numaralı cümleyi destekleyen sözlerin IV numaralı “Olasılıkla bir o kadar süredir de daha iyisini nasıl yaparız, onu düşünüyoruz.” cümlesinde olduğu görülmektedir. Bu cümlede vurgulanan daha iyiye eğilim ise I numaralı “Daha iyisi dediğimiz şey ise zamana ve mekâna göre sürekli değişiyor ve bu arayışın sonu gelmiyor.” cümlesindeki sözlerle desteklenerek konuya bakış açısı geliştirilmiştir. I numaralı cümlede sözü edilenleri ise sırasıyla III ve V numaralı cümleler desteklemektedir. Buna göre, öncülde verilen cümlelerin anlamlı bütün oluşturacak sıralamasının II-IV-I-III-V biçiminde olduğu ve baştan üçüncünün de I numaralı cümle olduğu görülmektedir.

DERS KOÇU

18. C Öncülde verilen numaralanmış cümleler incelendiğinde I numaralı “Zagros Dağları’ndaki Şanidar Mağarası’nda 1950’li yıllarda yapılan bir keşif insanlık tarihi için çok önemli bulgular ortaya çıkarmıştı.” cümlesinin giriş cümlesi niteliği taşıdığı ve kronolojik akış içinde de en eski anı kapsadığı görülmektedir. Dolayısıyla I numaralı cümle söz konusu paragrafın giriş cümlesidir. II numaralı “Bu teoriyle, daha önce tamamen vahşi ve yabani olduğu düşünülen Neandertaller ile ilgili daha önceki görüşler değişti.” cümlesi içerdiği anlam bağlamında değerlendirildiğinde ise bu cümlede bir teoriye gönderim yapıldığı ve bu cümlemin I numaralı cümleye bağlı olmadığı anlaşılmaktadır. III numaralı cümlemin başındaki “Bu bulgu...” ifadesi de göz önünde tutulduğunda bu cümlemin, IV numaralı “Yaklaşık on adet Neandertal gömüsü bulunan mağarada yapılan çalışmalarda iskeletlerden birinin üzerinde çiçek polenleri bulunmuştu.” cümlesinde sözü edilenleri işaret ettiği anlaşılmaktadır. Bu durumda, öncüldeki cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için II ve IV numaralı cümlelerin yer değiştirmesi gerekmektedir. Çünkü II numaralı cümle de III numaralı cümlede sözü edilenlere gönderim yapan bir içeriğe sahiptir.

DERS KOÇU

19. B Öncülde verilen metinde yazarın, kendi eseri ve bu eserin içeriği hakkındaki görüşlerine yer verildiği anlaşılmaktadır. Parçada geçen “Bugüne kadar sadece idari bir perspektiften ele alınan Osmanlı korsanlığını hemen her açıdan incelemeye çalıştım... korsan akınlarında kullanılan askerî taktiklerden Akdeniz’in kendine has iklim, rüzgâr rejimi ve topografyasının korsanlık faaliyetini nasıl etkilediğine, gazilerimizin değişen gemi teknolojisine nasıl adapte olduğundan güvertedeki yaşamın en ince detaylarına kadar daha önce incelenmemiş birçok meseleyi on iki ayrı bölüm, beş yüz sayfada irdeledim.” ifadeleri dikkate alındığında bu metinde kitap hakkındaki genel görüşlerin ve kitabın içerik özelliklerinin konu edildiği daha da iyi anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bu parçada sözü edilenler ancak B seçeneğinde verilmiş “Kitabınızla ilgili neler söylemek istersiniz, kitabınızda hangi konuları ele aldınız?” karşılık söylenmiştir.

20. D Öncülde verilen parçada geçen “Sırtımı bile bile ölü, dostsuz güneşlerin son sıcaklığına emanet ettim... Bir bahar ikindisinde her şeyin sessizce çürüdüğünü gördüm. Eylülün sararan yapraklarını ve genç ağaçlardan dökülen umarsız çiçekleri bir bir mayısın mor derelerinin içine gizledim. Dünya ile benim yalnızlığımı şu kırların yeşilinde unutsam dedim...” ifadeleri dikkate alındığında parçanın yazarında yoğun bir “karamsarlık” duygusunun varlığı dikkat çekmektedir. Yazarın, yalnızlığı vurgulaması ve “mor” renkten söz etmesi, bu durumu da desteklemektedir. Dolayısıyla öncülde verilen parçaya hâkim olan duygunun D seçeneğindeki “karamsarlık” olduğu söylenebilir.

21. C Öncülde verilen parçada geçen “Özellikle yüzeyde ani şekilde beliren çökme dolinleri hem can güvenliği hem de mal kaybı açısından risk taşır.” ifadeleri I numaralı yargıyı; “Dünyanın farklı kesimlerinde farklı ana kayalar üzerinde ve farklı süreçler altında gelişen dolinler başta ekonomi, hidroloji (su bilimi), iklim, toprak ve bitki örtüsü gibi etmenler aracılığıyla insanları ve doğayı etkiler.” ifadeleri de II numaralı yargıyı doğrulamaktadır. Ancak parçada dolinlerin en çok görüldükleri alanla ilgili açıklamada bulunulmamıştır.

24. B Parçada geçen “Şiir, bir şairin kendi görüşlerini topluma sunacağı ya da okuyucuya dayatacağı bir tür değil. Bana göre şiir, yalnızca lirizmin aracıdır...” ifadelerinden hareketle parçanın yazarıyla ilgili olarak “Şiirin ideolojileri değil, duyguları yansıtmaması gerektiğini düşünmektedir.” yargısı söylenebilir.

DERS KOÇU

22. E Öncülde verilen parçada geçen “Söz gelimi yer altı su seviyesinin düşmesi nedeniyle obruk (örtü ya da örtü kayası çökme dolini) oluşumunun artarak devam ettiği Konya yöresi ile diğer obruk oluşum alanları doğal afet riski taşıyan alanlardır.” ifadeleri A seçeneğini; “Özellikle yüzeyde ani şekilde beliren çökme dolinleri hem can güvenliği hem de mal kaybı açısından risk taşır.” ifadeleri B seçeneğini; parça genelinde dolinlerle ilgili bilgileri cümlelere yer verilmesi C ve D seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçada tanık göstermeden yararlanılmamıştır.

25. D Parçada geçen “kalburüstü şiirlere” ifadesindeki “kalburüstü” sözcüğünün anlamları “Seçkin, sivrilmiş, önde gelen; değerli, güzel; başarılı” şeklindedir. Buna göre altı çizili sözle anlatılmak istenenin D seçeneğinde verildiği söylenebilir.

DERS KOÇU

23. A Öncülde verilen parçada geçen “ikisi de anıtsal romanlarıyla Avrupa edebiyat tarihine damga vurmuştur.” ifadeleri A seçeneğinde verilen “Başyapıt niteliğinde kalıcı yapıtlar vermiş olmaları” özelliğini doğrulamaktadır.

26. D Parçadaki numaralanmış cümleler arasında anlam akışı kontrol edildiğinde V numaralı cümledeki “Bu nedenle” ifadesinin IV numaralı cümlede açıklanan durumun sonucunu bildirdiği görülmektedir. Dolayısıyla V numaralı cümle, önceki cümlenin sonucunu açıklamaktadır.

27 - 30. soruların çözümleri

Verilenler analiz edilirse temmuz ayında Bayhan gitmiştir. Ali ve Ege ağustos veya eylül ayında kursa gitmiştir. Cem ve Dilek farklı aylarda kursa gittiğinden ve Dilek birinci gruba gittiği için Cem temmuz ayında ikinci gruba gitmiştir.

I. durum

	I. grup	II. grup
Temmuz	Bayhan	Cem
Ağustos	Ege/Ali	Ali/Ege
Eylül	Dilek	Fikret

II. durum

	I. grup	II. grup
Temmuz	Bayhan	Cem
Ağustos	Dilek	Fikret
Eylül	Ege/Ali	Ali/Ege

27. C Birinci ve ikinci durum incelenirse her ikisinde de Cem'in Ege'den önce kursa gittiği görülebilir.

28. D Bayhan iki durumda da kursa temmuz ayında gitmiştir. Fikret birinci durumda eylül ayında ikinci durumda ise ağustos ayında kursa gitmiştir. Dolayısıyla Fikret ile Bayhan aynı ay kursa gitmiştir ifadesi kesinlikle yanlıştır.

29. B Fikret'in ağustos ayında kursa gittiği durum ikinci durumdur. Buna göre Ali'nin kursa eylül ayında gitmesi kesindir.

30. E İki durumda farklı olan Ali ve Ege'nin farklı ay ve hangi gruba gittikleridir. Eğer Ali ve Ege'den birinin hangi ay hangi gruba gittiği bilinirse altı kişinin de hangi ay hangi gruba gittiği kesinlik kazanır. Dolayısıyla "Ali eylül ayında ikinci gruba gitmiştir." ifadesi ile altı kişinin hangi ay hangi gruba gittiği kesinlik kazanır.

31. D $\frac{3}{5} + \frac{2}{1 - \frac{3}{5}} = \frac{3}{5} + \frac{2}{\frac{2}{5}}$

$$\frac{3}{5} + 2 \cdot \frac{5}{2} = \frac{3}{5} + 5$$

$$= \frac{28}{5}$$

32. A $\frac{0,15}{0,003} + \frac{12,12}{0,12} = \frac{150}{3} + \frac{1212}{12}$

$$50 + 101 = 151$$

33. C $\frac{5^3 \cdot 3 - 3 \cdot 17}{9^2 \cdot 8 - 3^5 \cdot 4} = \frac{3(5^3 - 17)}{9^2 \cdot 2^2 \cdot 2 - 3^4 \cdot 3 \cdot 4}$

$$\frac{3(125 - 17)}{9^2 \cdot 2^2 \cdot 2 - 9^2 \cdot 2^2 \cdot 3} = \frac{3 \cdot 108}{18^2 \cdot 2 - 18^2 \cdot 3}$$

$$\frac{324}{18^2(2 - 3)} = \frac{324}{324 \cdot (-1)}$$

$$\frac{324}{-324} = -1$$

34. C $\frac{\sqrt{7 + \sqrt[3]{8}}}{3^{-2}} = \frac{\sqrt{7 + 2}}{3^{-2}}$

$$\frac{\sqrt{9}}{3^{-2}} = \frac{3}{3^{-2}}$$

$$3^{1 - (-2)} = 3^3$$

35. E $2^{5x} \cdot 4 = \frac{1}{2^x}$

$$2^{5x} \cdot 2^2 = 2^{-x}$$

$$2^{5x+2} = 2^{-x} \quad \text{tabanlar eşit ise}$$

$$\text{üsler eşit olmalı}$$

$$5x + 2 = -x$$

$$6x = -2$$

$$x = -\frac{2}{6}$$

$$x = -\frac{1}{3}$$

36. B $\sqrt[3]{2x} \cdot x = \frac{2}{x^3}$

$$2^{\frac{1}{3}} \cdot x^{\frac{1}{3}} \cdot x = \frac{2}{x^3}$$

$$x^{\frac{1}{3}} \cdot x \cdot x^{\frac{2}{3}} = \frac{2}{x^3}$$

$$x^{\frac{1}{3} + 1 + \frac{2}{3}} = 2^{1 - \frac{1}{3}}$$

$$x^2 = 2^{\frac{2}{3}}$$

$$\sqrt{x^2} = \sqrt{2^{\frac{2}{3}}}$$

$$x = 2^{\frac{1}{3}}$$

DERS KOÇU

DERS KOÇU

37. D $a < b < 0 < c$

$$\frac{b-a}{a+b} = \frac{b, a'dan büyük. \text{ Fark pozitif olur}}{\text{İki negatif sayının toplamı negatif olur}}$$

$$= \frac{+}{-}$$

$$= -$$

38. B Basit kesirlerde pay ve payda arasındaki fark eşitse payı büyük olan kesir daha büyüktür.

$$\frac{27}{29} < \frac{45}{47} < \frac{61}{63}$$

$$\begin{array}{c} a + c < a + b < b + c \\ \uparrow \quad \uparrow \quad \uparrow \\ a + c < a + b \quad a + b < b + c \\ \swarrow \quad \searrow \\ c < b \quad a < c \\ \swarrow \quad \searrow \\ a < c < b \quad \text{olur.} \end{array}$$

39. E 5'e bölünebilme kuralı. Birler basamağının "0" veya "5" olmasıdır. Kalanın 3 olması için birler basamağı 0 + 3 = 3 veya 5 + 3 = 8 olur.

Çift sayı için 8'i almalıyız.

45a8 sayısı bulunur.

4'e bölünebilme kuralı. Son iki basamağın "00" veya "4'ün katı" olmasıdır.

Kalanın 2 olması için 4'ün katından 2 fazlası aranır.

45a8 Rakamlar farklı olacak

↓
1 alınır
3 alınır
5 alınmaz
7 alınır
9 alınır
1 + 3 + 7 + 9 = 20

40. A $V = 3x + 1 = 4y + 2$

$$V + 2 = 3x + 1 + 2 = 4y + 2 + 2$$

$$V + 2 = 3x + 3 = 4y + 4$$

$$V + 2 = 3(x + 1) = 4(y + 1)$$

$$\begin{array}{r|l} 3 & 4 \\ 1 & 4 \\ 1 & 1 \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{Ekok}(3,4) = 3 \cdot 4 = 12 \\ 12 : 8 = 96 \end{array}$$

$$V + 2 = 96 \quad 9 + 4 = 13 \text{ olur.}$$

$$V = 94$$

41. B

$$\begin{array}{r} A \quad B \quad C \\ + \quad C \quad A \\ \hline 5 \quad 7 \quad 9 \end{array}$$

$$100A + 10B + C + 10C + A = 579$$

$$101A + 11C + 10B = 579$$

$$\begin{array}{ccc} \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 5 & 4 & 3 \\ A + B + C = 5 + 3 + 4 = 12 \text{ olur.} \end{array}$$

42. C

$$\frac{a^2 - (b^2 - 2bc + c^2)}{a - b + c} \cdot (a + b - c)^{-1}$$

$$= \frac{a^2 - (b - c)^2}{a - b + c} \cdot \frac{1}{a + b - c}$$

$$= \frac{(a - b + c) \cdot (a + b - c)}{(a - b + c) \cdot (a + b - c)}$$

$$= 1$$

43. E $-5 < a < 3$

$$-3 < b < 4$$

a ve b tam sayı olduğu için ifadeyi en küçük yapacak değerler seçilerek belirlenir.

$$\begin{aligned} 3a - 2b \\ = 3(-4) - 2(3) \\ = -12 - 6 \\ = -18 \end{aligned}$$

44. D

a < 0 için

$$\frac{\overbrace{[-2a]}^+ - 6a}{5a + \underbrace{[a]}^-} = \frac{|(-2a) - 6a|}{|5a + (-a)|}$$

$$\frac{\overbrace{[-8a]}^+}{\underbrace{[4a]}^-} = \frac{-8a}{-4a}$$

$$= 2$$

45. D Meltem için

$$\frac{9a + 18a + 27a}{3} = 162$$

$$54a = 486$$

$$a = 9 \text{ bulunur.}$$

Selma için

$$\frac{5a + 8a + 9a}{3} = \frac{22a}{3}$$

$$\frac{22 \cdot 9}{3} = 66 \text{ olur.}$$

46. B Oran $\frac{2}{5}$ için maaş $5x$ TL ise harcama $2x$ TL olur.

Sonradan 300 TL harcama daha yapılırsa

$$\frac{2x + 300}{5x} = \frac{5}{11}$$

$$25x = 22x + 3300$$

$$3x = 3300$$

$$x = 1100 \text{ TL olur.}$$

$$5x = 5 \cdot 1100 = 5500 \text{ TL aylık maaşı}$$

47. D Yol = Hız · Zaman

$$x = 80 \cdot 5$$

$$x = 400 \text{ km}$$

Ali için

$$400 = V \cdot 4$$

$$100 = V$$

$$100 - 80 = 20 \text{ km/saat artış}$$

$$\begin{array}{cc} 80 & 20 \\ 100 & ? \end{array}$$

$$? = \frac{100 \cdot 20}{80} = 25 \quad \% 25 \text{ fazla olmalı.}$$

48. B Kadir'in $8x$ bilyesi olsun.

$$8x \cdot \frac{1}{4} = 2x \text{ bilye Mert'e verir.}$$

$$8x - 2x = 6x \text{ bilye kalan.}$$

$$6x \cdot \frac{1}{2} = 3x \text{ bilye Zafer'e verir.}$$

$$6x - 3x = 3x \text{ bilye son kalan.}$$

$$3x = 30$$

$$x = 10$$

$$\text{Mert'in } 2x = 2 \cdot 10 = 20 \text{ bilyesi olur.}$$

$$\text{Zafer'in } 3x = 3 \cdot 10 = 30 \text{ bilyesi olur.}$$

$$20 \cdot k = 30$$

$$k = \frac{30}{20}$$

$$k = 1,5 \text{ kat olur.}$$

49. C

	Anne	1. çocuk	2. çocuk
Bugün	8f	f	
8 yıl sonra	8f + 8	f	

$$10 \cdot f = 8f + 8$$

$$2f = 8$$

$$f = 4$$

$$2. \text{ çocuğun doğum yılı } 1977 + 4 = 1981$$

$$1 + 9 + 8 + 1 = 19$$

50. E

KKK	BBB	SSS	
$\frac{3}{12} \cdot \frac{2}{11} \cdot \frac{1}{10}$	$+$	$\frac{4}{12} \cdot \frac{3}{11} \cdot \frac{2}{10}$	$+$
$\frac{5}{12} \cdot \frac{4}{11} \cdot \frac{3}{10}$	$=$	$\frac{90}{1320}$	
	$=$	$\frac{3}{44}$	

51. A

360°	126000
90°	?

$$? = \frac{90 \cdot 126000}{360} = 31500 \text{ kişi}$$

DERS KOÇU

DERS KOÇU

52. C $90^\circ - 60^\circ = 30^\circ$ fark

$$\begin{array}{r} 360^\circ \quad 126000 \\ 30^\circ \quad ? \\ \hline \end{array}$$

$$? = \frac{30^\circ \cdot 126000}{360^\circ} = 10500 \text{ kişi}$$

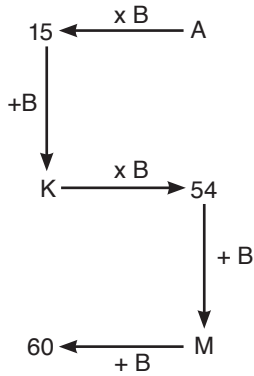
53. D $120^\circ - 90^\circ = 30^\circ$ eksik

$$\begin{array}{r} 120^\circ \quad 30^\circ \\ 100 \quad ? \\ \hline \end{array}$$

$$? = \frac{100 \cdot 30^\circ}{120^\circ} = 25$$

% 25 eksiktir.

54. C

$$54 + B + B = 60$$

$$2B = 6$$

$$\boxed{B = 3}$$

$$A \cdot B = 15$$

$$A \cdot 3 = 15$$

$$\boxed{A = 5}$$

$$15 + B = K$$

$$15 + 3 = K$$

$$\boxed{18 = K}$$

$$54 + B = M$$

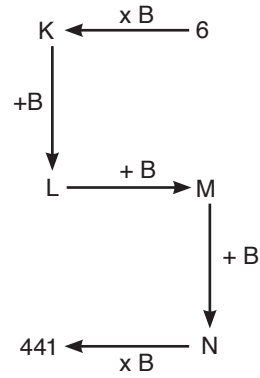
$$54 + 3 = M$$

$$\boxed{57 = M}$$

$$A + K + M = ?$$

$$5 + 18 + 57 = 80$$

55. D

$$K = 6B$$

$$L = 6B + B$$

$$L = 7B$$

$$M = 7B + B$$

$$M = 8B$$

$$N = 8B + B$$

$$441 = 9B \cdot B$$

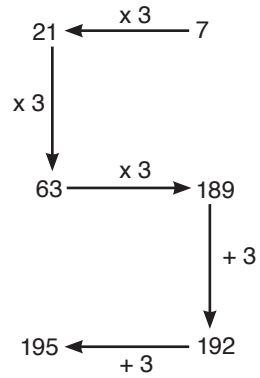
$$N = 9B$$

$$441 = 9B^2$$

$$49 = B^2$$

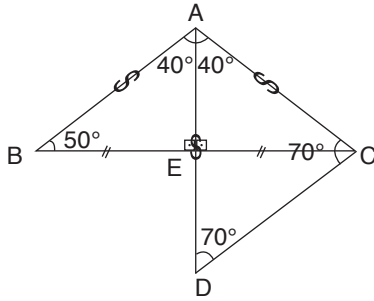
$$\boxed{7 = B}$$

56. B Altıncı terimi en az yapabilmek için çarpım işlemlerini öncelikli yapıp toplama işlemlerini sona bırakmalıyız.

195 bulunur.

57. D

$$|AB| = |AC| \text{ ve } |BE| = |EC| \text{ ise}$$

$$m(\widehat{AEC}) = 90^\circ \text{ olur.}$$

$$|AD| = |AC| \text{ ise } m(\widehat{ADC}) = m(\widehat{DCA}) = 70^\circ$$

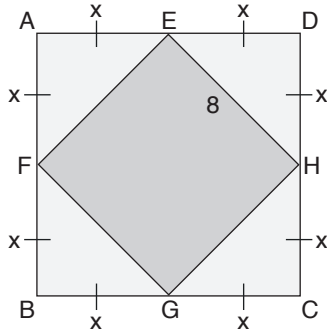
$$\text{ADC üçgeninde } m(\widehat{DAC}) = 180^\circ - 70^\circ - 70^\circ = 40^\circ$$

$$\text{ABC üçgeninde } m(\widehat{CAE}) = m(\widehat{BAE}) = 40^\circ$$

$$\text{ABC üçgeninde } m(\widehat{ABE}) = 180^\circ - 90^\circ - 40^\circ = 50^\circ$$

$$m(\widehat{ABE}) = 50^\circ \text{ olur.}$$

58. A

$$|ED| = |DH| = x \text{ olsun.}$$

EHD dik üçgeninde pisagor.

$$x^2 + x^2 = 8^2$$

$$2x^2 = 64$$

$$x^2 = 32$$

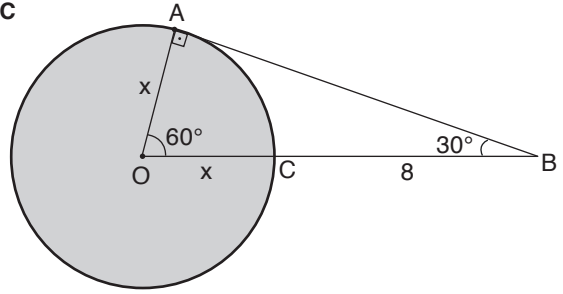
$$x = 4\sqrt{2} \text{ cm}$$

$$|AD| = 2x = 2 \cdot 4\sqrt{2} = 8\sqrt{2} \text{ cm}$$

ABCD karesinin alanı

$$(8\sqrt{2})^2 = 128 \text{ cm}^2 \text{ olur.}$$

59. C

$$\text{OA doğru parçası çizilirse } m(\widehat{OAB}) = 90^\circ$$

AOB dik üçgeninde

$$m(\widehat{AOB}) = 180^\circ - 90^\circ - 30^\circ = 60^\circ$$

$$|OC| = x \text{ cm ise } 30^\circ - 60^\circ - 90^\circ \text{ üçgeninde}$$

$$|AO| = \frac{x+8}{2} = x$$

$$x = 8 \text{ cm olur}$$

$$\text{Daire alanı } \pi r^2 = \pi \cdot 8^2 = 64\pi \text{ cm}^2$$

60. C 2. bölgede A(x,y) için

$$x < 0 \text{ ve } y > 0 \text{ olur.}$$

$$A(2m-10, m-1)$$

$$2m-10 < 0 \quad m-1 > 0$$

$$2m < 10 \quad m > 1$$

$$m < 5$$

$$1 < m < 5$$

Bu aralıktaki tam sayılar {2,3,4} olur.

3 farklı tam sayı değeri vardır.

• GENEL KÜLTÜR •

1. B İslamiyet öncesi Türklerde hükümdar emirlerine “Yarlıg” adı verilmiştir. İslamiyet öncesi Türklerde halka “Kün” adı verilmiştir.
- Diğer seçeneklerdeki eşleştirmeler doğru verilmiştir.

2. C Selahaddin Eyyubi, 1171 yılında Fatimilere son verip Eyyubi Devleti’ni kurmuştur. Mısır’dan Suriye’ye kadar olan bölgede hakimiyet kuran Selahaddin Eyyubi, Latinleri Hittin Savaşı’nda (1187) mağlup edip Kudüs’ü Haçlılardan geri almıştır.

3. E Öncüllerde verilenlerden her biri Büyük Selçuklu hükümdarları Alp Arslan ve Melikşah dönemlerinde Anadolu’nun Türk İslamlaştırılması için izlenen politikalarındandır.
- Anadolu’da gaza ve cihat politikasıyla hakimiyet kurmaya çalışan Büyük Selçuklular Malazgirt Meydan Muharebesi’nden sonra Oğuz komutanlarının fethettiği toprakların bir kısmını onlara kılıç hakkı olarak bırakmıştır. Bununla birlikte Selçukluların izlediği iskan (yerleştirme) politikası da Türkmenlerin Anadolu’yu yurt edinmelerine katkı sağlamıştır.

4. C Osman Bey’in Bizans İmparatorluğu ve Bizans valileri (Tekfur) karşısında kazandığı Bafeus Savaşı (Koyunhisar Savaşı) Osmanlı Devleti’nin kuruluşu olarak kabul edilmiştir.

Miryokefalon (1176) ve Köseadağ (1243) Savaşları Anadolu Selçuklularının gerçekleştirdiği savaşlardır.

1329 yılındaki Palekanon Savaşı (Maltepe Savaşı), Orhan Bey döneminin gelişmelerindendir.

1363 yılındaki Sazlıdere Savaşı, I. Murat döneminin gelişmelerindendir.

5. D Arpalık toprakları, Osmanlı Devleti’nde yöneticilere emekli maaşı yerine ayrılan toprak türüdür.

Ocaklık toprakları, kale muhafızlarına ve tersane giderlerine ayrılan topraklardır.

Öşriyye toprakları, Müslümanlara ait mülk topraklarıdır.

Has toprakları, dirlik sistemindeki topraklardan biridir.

Mukataa toprakları, geliri doğrudan devlet hazinesine aktarılan topraklardır.

6. B Sahn-ı Seman Medresesi, II. Mehmet (Fatih) Dönemi’nde açılan örgün eğitim kurumları arasında yer alır.

Acemiler Ocağı ve Topçu Ocağı I. Murat Dönemi’nde açılmıştır.

Süleymaniye Medresesi Kanuni Sultan Süleyman Dönemi’nde açılmıştır.

Hendesehane I. Mahmut döneminde (1730-1754) döneminde açılan Batı tarzı ilk teknik okuldur.

DERS KOÇU

DERS KOÇU

7. B Özellikleri verilen gelişmeler Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'ne (1620-1566) aittir.
- Kanuni Dönemi'nde Mohaç Meydan Muharebesi (1526) sonucunda Macaristan Osmanlı himayesine girmiştir. 27 Eylül 1538'de Preveze Deniz Savaşı ile Akdeniz Türk gölü olmuştur. 1533 sonunda başlayan dört büyük İrakeyn Seferi düzenlenmiştir.

10. D Edirne Vakası (1703) sonucunda II. Mustafa'nın yerine III. Ahmet tahta çıkarılmıştır. III. Ahmet'in tahtı Patrona Halil İsyanı (1730) ile son bulmuş ve yerine I. Mahmut tahta çıkarılmıştır.
- IV. Mehmet döneminde (1648-1687) çıkarılan Çınar Olayı'nda (1656) padişah değişikliği olmamıştır.

DERS KOÇU

8. A Osmanlı Devleti'nde Anadolu ve Rumeli bölgelerinde uygulanan dirlik sistemi sayesinde tarıma dayalı atlı asker (tımarlı sipahi/cebelü) beslemiştir. Dirlik sisteminin uygulandığı eyaletlere "Salyanesiz Eyaletler" adı verilmiştir. (Yıllıksız Eyaletler)
- Vergilerin iltizam usulü ile toplandığı eyaletler (Mısır, Tunus, Trablusgarp, Cezayir, Habeş, Yemen gibi) "Salyaneli Eyaletler"dir. Salyaneli eyaletlerde vergiler yıllık açık arttırma yoluyla toplandığı için bu eyaletlere "Yıllıklı Eyaletler" de denilmiştir.
- İmtiyazlı (Ayrıcalıklı) Eyaletler içişlerinde serbest bir yönetime sahiptir. Eflak, Boğdan, Erdel, Kırım ve Hicaz bu tür eyaletlerdendir.

11. C II. Mahmut döneminde Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması (1826) sonucunda yerine Asakir-i Mansure-i Muhammediyye Ordusu kurulmuştur.
- Diğer seçeneklerde verilenler Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasından önce kurulan askeri kurumlardır.

DERS KOÇU

9. C Galebe Divanı, Osmanlı Devleti'nde yabancı devlet elçilerinin kabul edildiği divandır.
- İkinci Divanı, Divan-ı Hümayun'dan arta kalan konuların görüşülüp karara bağlandığı divandır.
- Çarşamba Divanı, İstanbul meselelerinin görüşüldüğü divandır.
- Ayak Divanı, olağanüstü hallerde toplanan divandır.
- Cuma Divanı, şeri davalarının görüşüldüğü divandır.

12. E 1856 yılında yayımlanan Islahat Fermanı ile gayrimüslimlere mal ve mülkiyet edinme, mahkeme ve okul açma hakları tanınmıştır.

13. A 1911 yılında İtalyanlara karşı Trablusgarp Savaşı'nda Bingazi komutanı olarak görev alan Osmanlı subayı Binbaşı Enver Paşa'dır.

Trablusgarp Savaşı'nda Gazeteci Şerif Bey takma adıyla yer alan Mustafa Kemal Paşa, İtalyanlara karşı Derne ve Tobruk Cephelelerinde mücadele etmiştir.

16. A 28 Ocak 1920'de Osmanlı Mebusan Meclisi'nin kabul ettiği Misak-ı Milli Kararları'nda Nüfus Mübadelesi (Nüfus Değişimi) ile ilgili bir karar alınmamıştır. Milli Mücadele Dönemi'nde Nüfus Mübadelesi'yle ilgili ilk karar Lozan Barış Görüşmeleri'nde ortaya çıkmıştır.

Diğer seçeneklerde verilen; Halk oylaması, Kapitülasyonlar, Azınlıklar ve Boğazlar Misak-ı Milli Kararları'nda yer alan konulardandır.

DERS KOÇU

14. B Milli Mücadele Dönemi'nde Amerikan mandasına karşı ilk tepki Erzurum Kongresi'nde (23 Temmuz - 7 Ağustos 1919) verilmiştir. Erzurum Kongresi'nde hem Amerikan hem de İngiliz mandası reddedilmiştir. Manda tartışmalarının son bulması ise Siyas Kongresi ile olmuştur.

17. D Eskişehir-Kütahya Savaşı'ndan (10-24 Temmuz 1921) sonra Mustafa Kemal Paşa tarafından çıkarılan Tekalif-i Milliye Emirleri (7-8 Ağustos 1921) ile ordunun ihtiyaçlarının halktan karşılanması amaçlanmıştır.

Milli Mücadele Dönemi'nde her hangi bir dış borçlanmaya gidilmemiştir. Bu bağlamda Tekalif-i Milliye Emirleri'nin dış borç alımına yönelik olması beklenemez.

DERS KOÇU

15. E İttihat ve Terakki Cemiyeti 1908-1918 yılları arasında faal olmuştur. II. Meşrutiyet'in ilanından (1908) Mondros Ateşkes Antlaşması'na (1918) kadar geçen sürede Osmanlı siyasi yaşamına yön veren İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin/Fırkası'nın 1918 yılında siyasi yaşamı sona ermiştir.

Dolayısıyla 19 Mayıs 1919'da Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'a çıkışı ile başlayan Milli Mücadele Dönemi'nde İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin etkisinden söz edilemez.

Diğer seçeneklerde verilenler Milli Mücadele Dönemi'nde işgallere ve azınlıkların faaliyetlerine karşı mücadele eden cemiyetlerdendir.

18. D Ermenistan'a karşı düzenlenen Gümürü Harekatı'ndan sonra imzalanan Gümürü Antlaşması'na TBMM adına Doğu Cephesi Komutanı Kazım Karabekir Paşa katılmıştır, I. İnönü Savaşı'ndan sonra düzenlenen Londra Konferansı'na TBMM adına Dışişleri Bakanı Bekir Sami Bey katılmıştır.

Ancak Sevr Barış Antlaşması'na TBMM temsili göndermemiştir. Bu antlaşma Osmanlı Devleti ile itilaf güçleri arasında gerçekleşmiştir.

19. E 20 Kasım 1922 tarihinde başlayan Lozan Konferansı; Tamirat bedeli (savaş tazminatı), Boğazlar, Irak sınırı (Musul sorunu) ve Kapitülasyonlar sorunu nedeniyle 4 Şubat 1923 tarihinde kesintiye uğramıştır.

II. Lozan Konferansı bu kesintinin ardından 23 Nisan 1923 tarihinde başlamış ve 24 Temmuz 1923'te Lozan Barış Antlaşması imzalanmıştır.

22. E Cumhuriyetçilik ilkesi milli egemenlik, seçme ve seçilme, yönetime katılma gibi siyasi hakları barındıran kavramlar ile doğrudan ilgilidir. Halk Fırkası'nın kurulması ve Saltanatın kaldırılması milli egemenliğin güçlenmesine yönelik faaliyetlerdendir. Teşkilat-ı Esasiye'de (1921 Anayasası) yer alan "hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir" maddesi yine milli egemenlikle ilgili bir ifade olduğu için doğrudan cumhuriyetçilik ilkesinin göstergesidir.

DERS KOÇU

20. C Saltanatın kaldırılması 1 Kasım 1922 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Ancak Osmanlı hanedan üyelerinin yurt dışı edilişi Saltanatın kaldırılması ile değil Halifeliğin kaldırılmasıyla olmuştur.

3 Mart 1924 tarihinde Halifeliğin kaldırılması sonucunda aynı gün kabul edilen kanunla Osmanlı hanedan mensuplarının ülke dışına çıkarılması kabul edilmiştir.

23. A Atatürk Dönemi'nde Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın hazırlanmasında Sovyet Rusya model alınmıştır. 1933 yılında hazırlanan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı 1934 yılında uygulamaya konulmuştur.

21. C Osmanlı Devleti'nde Ahmet Cevdet Paşa tarafından hazırlanan Mecelle (İslam temelli medeni kanun) 17 Şubat 1926 tarihinde kabul edilen Türk Medeni Kanunu ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Osmanlı Devleti'de 1917 yılında kabul edilen Aile Hukuku Kararnamesi ise sadece 2 yıl yürürlükte kalmıştır.

DERS KOÇU

24. B Bozkurt-Lotus Davası, 1926 yılında Türk-Fransız gemilerinin çarpışması olayıdır.

Sancak Sorunu diğer adıyla "Hatay Sorunu"dur. (1936)

Yukarıdaki her iki sorun da Atatürk Dönemi'nin Türk dış politikasını ilgilendiren konulardandır.

6-7 Eylül Olayları (1955) ise Selanik'te Atatürk'ün evinin Yunanlar tarafından yakıldığı iddası üzerine bu duruma tepki olarak Türkiye'de çıkan olaylardır. 6-7 Eylül Olayları Adnan Menderes Dönemi'nin gelişmelerindendir.

25. D 7 Aralık 1941 tarihinde Japonya, ABD'nin Hawaii'deki Pearl Harbor üssüne saldırmıştır. Japonya'nın Pearl Harbor Baskını'nı gerçekleştirmesi ABD'nin II. Dünya Savaşı'na girmesine neden olmuştur.

28. C Türkiye yıl içinde gece-gündüz süresinin değişimi Türkiye'nin mutlak yani matematik konumuyla açıklanır.

DERS KOÇU

26. E Soğuk Savaş Dönemi 1945-1991 yılları arasında geçen döneme verilen addır. Pakistan ile Hindistan arasında yaşanan Keşmiş Meselesi (1948), Kore Savaşı (1950-1953), SSCB'nin Afganistan'ı işgali (1979) ve 1962 yılında ortaya çıkan Küba Füze Krizi (Küba Bunalımı) Soğuk Savaş Dönemi'nin (1945-1991) çatışmalarındandır.

Ancak ABD'de 2001 yılında yaşanan 11 Eylül Olayları Soğuk Savaş Dönemi'nden sonra ortaya çıkan gelişmelerdendir.

29. B Jeopolitik konum ülkelerin yerlerinin üstün ve özel olan özellikleridir. Türkiye'de birbirinden farklı tarım ürünlerinin yetiştirilmesi Türkiye'nin jeopolitik konumu üzerinde verilen diğer seçeneklere daha az etkili olmuştur.

27. A Gazi Yaşargil (1925-), dünya tıp tarihine geçen elli hekimden biri olan ve "Yüzyılın Beyin Cerrahisi" olarak kabul edilen Türk bilim insanıdır. Bulduğu mikroteknik ve omurilik yollarının açılım yöntemi, tüm beyin ve omurilik cerrahisinde kullanmaya başlanmıştır.

30. B Türkiye-Yunanistan sınırını Meriç nehri oluşturmaktadır.

DERS KOÇU

31. A Haritada I numara ile gösterilen Taşeli Platosu karstik kayalara sahip olduğu için tarımsal faaliyetler olumsuz etkilenmiş ve gelişmemiştir.

35. E Soruda verilen sıcaklık haritasında batıdan doğuya doğru sıcaklık değerlerinin düzenli azalmadığı görülmektedir. Verilen diğer açıklamalar ise doğrudur.

32. C Soruda verilen illerden Yalova, Erzincan, Bolu ve Yalova K.A.F üzerinde Malatya ise D.A.F üzerinde yer almaktadır.

36. E Soruda verilen öncüllerin tümü Türkiye'de hızlı göç alan şehirlerde görülen sonuçlar arasındadır.

33. A Soruda verilen göllerden Burdur Gölü kapalı havza diğerleri açık havza özelliği taşımaktadır.

37. C Karadeniz Bölgesinde parçalı yerşekilleri ve su kaynaklarının fazla olması dağınık yerleşmelerin yaygın olmasında belirleyici olmuştur.

34. E Haritada taranarak gösterilen Antalya, Kaş-Finike kıyılarında Dalmaçya kıyı tipi görülmektedir.

38. A Soruda verilen illerden başta Isparta olmak üzere Afyonkarahisar ekonomik amaçlı gül yağı üretiminde önemli katkılar yapmaktadır.

DERS KOÇU

DERS KOÇU

39. E Haritada V numara ile gösterilen Erzurum-Kars çevresinde uzun boylu çayırların varlığı büyükbaş mera hayvancılığının daha fazla yapılmasını sağlamıştır.

43. E Haritada III numaralı Hakkari çevresi ve IV numaralı Trabzon çevresinde demiryolu ulaşımı bulunmaz.

40. D Türkiye’de doğalgaz rezerv ve çıkartımının yaygın olması söz konusu değildir. Fakat soruda verilen ilk iki öncül elektrik üretiminde doğalgaz kullanılması etekli olmuştur.

44. B Soruda verilen turizm merkezleri Mardin’de bulunmaktadır.

41. B Eskişehir Sivrihisar’da toryum rezervi önemli oranda bulunmaktadır.

45. A Soruda verilen illerden Bayburt ve Samsun DO-KAP kapsamında Yozgat ise KOP kapsamında bulunmaktadır.

42. E Soruda verilen illerden Kütahya’da mobilya endüstrisi gelişmemiştir. Diğer şehirlerde mobilya endüstrisi gelişmiştir.

46. E 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu; kişiler, eşya, miras ve aile hukuku dallarından meydana gelmektedir. Taşıma işleri hukuku ise ticaret hukukunun alt dalları arasında yer almaktadır.

47. B Toplumun düzen içinde ve sistemli şekilde yaşaması için gereken bir takım kurallar mevcuttur. Kişinin bu kurallara uymaması halinde karşılaşacağı tepkiye yaptırım (müeyyide) denir. Yaptırım maddi ve manevi olmak üzere ikiye ayrılır. Hukuk kurallarının yaptırımı maddi iken ahlak, görgü ve din kurallarının yaptırımı ise manevidir.

50. D Milletvekili Kanunu'na göre milletvekili, il seçim kurulunca milletvekili seçildiğine dair tutanağın (mazbata) düzenlendiği anda milletvekili sıfatını kazanır. Görevine başlayabilmesi ve yasa faaliyetlerine katılabilmesi için Meclis Genel Kurulu'nda ant içmesi gerekir.

DERS KOÇU

48. A 1982 Anayasası'na göre siyasi partilerin mali denetimini Anayasa Mahkemesi gerçekleştirir. Sayıştay ya da başka hiçbir kurum siyasi partilerin mali denetimini yapamaz. Anayasa Mahkemesi mali denetim hususunda Sayıştay'dan yardım sağlayabilir. Anayasa Mahkemesinin mali denetim sonunda vereceği kararlar kesindir.

51. B 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı doğrudan halk tarafından seçilir. Cumhurbaşkanı milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından seçilir. Milletvekili şartlarından farklı olarak 18 değil 40 yaşını doldurmak ve en az ilkökul değil yükseköğrenimini yapmış olmak gerekmektedir.

DERS KOÇU

49. C Avusturyalı hukukçu Hans Kelsen, hak kavramını reddeden yaklaşımların önemli temsilcilerinden biridir. Ona göre hak, hukuk kuralı olduğu için vardır. Hukuk kuralı ise hakkı belirtmez, hukuki yükümlülükleri ve ödevleri belirtir.

52. E İstinaf mahkemesi kararlarının hukuki denetim açısından incelenmesini amaçlayan kanun yoluna temyiz denir. Temyiz incelemesi için istinaf mahkemesinin (bölge adliye mahkemesi) kararına karşı Yargıtay'a başvuru yapılabilir. Bir davada tarafların, dava sonucunda verilen ve yanlış olduğunu düşündükleri kararın değiştirilmesi veya düzeltilmesi için bir üst mahkemeye yaptıkları başvuruya kanun yolu denir. İstinaf ve temyiz olmak üzere iki kanun yolu bulunur.

53. A Ayrı mal varlığı, idaresi ve bütçesi bulunan tüzel kişiliğe kamu tüzel kişiliği denir. Merkezi yönetim birimlerinin kamu tüzel kişiliği yoktur. Kaymakamlık, bakanlıklar merkezi yönetim içinde yer aldığı için kamu tüzel kişiliği bulunmaz. Yerinden yönetim birimlerinin kamu tüzel kişiliği bulunur. Üniversitelerin ve köy idaresinin kamu tüzel kişiliği varken fakülte ve mahallelerin kamu tüzel kişiliği yoktur. Belediye idaresi yerel yerinden yönetim içinde yer aldığı için kamu tüzel kişiliği bulunmaktadır.

DERS KOÇU

54. E Mal bildiriminde bulunmak devlet memurlarının yükümlülükleri (ödevleri) arasında yer almaktadır. Diğer yükümlülükler (ödevler şunlardır: amire itaat, ikamet ve kıyafet yükümlülüğü, davranışlarda itina yükümlülüğü, resmi belge, araç ve gereçleri iade yükümlülüğü, hizmeti kişisel ve kesintisiz yerine getirme yükümlülüğü, anayasaya ve kanunlara sadakat yükümlülüğü, tarafsızlık ve devlete bağlılık yükümlülüğü)

DERS KOÇU

55. A Taşköprü, Kastamonu ilinin bir ilçesidir. İlçenin adıyla yetişen sarımsak Avrupa Birliği tarafından coğrafi işaret olarak tescillenmiştir. Taşköprü Sarımsağı'nın coğrafi işaret tescili için Taşköprü Belediyesi tarafından 28.05.2009 yılında coğrafi işaret başvurusu yapılmış ve 15.06.2010 tarihinde 135 numarası ile coğrafi işaret tescili alınmıştır.

56. E Volkan Bozkır, BM'nin 75. Genel Kurulunun başkanlığını yürütmüştür. Türkiye'de yaşayan insan hazineleri UNESCO programı kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından ülkemizde ilk defa 2008 yılında seçilerek ilan edilmiştir. Şeref Taşlıova (Aşık), Neşet Ertaş (Ozan), İsmail Nar (Aşık), Bekir Tekeli (Bağlama yapımcısı) ilan edilen hazineler arasında yer almaktadır.

57. B 1970 İzmir doğumlu olan ünlü yönetmen Çağan Irmak'ın yönetmenliğini yaptığı birçok film ödüle layık görülmüştür. "Asmalı Konak" ve "Çemberimde Gül Oya" adlı dizi filmler ile de adını duyuran yönetmenin sinema filmleri arasında Ulak, Issız Adam, Babam ve Oğlum, Mustafa Hakkında Her şey, Dedemin İnsanları, Bana Şans Dile, Unuturam Fısılda, Nadide Hayat yer almaktadır.

59. C Türk Dünyası Kültür Başkenti, her yıl TÜRKSOY tarafından belirlenen Türk dünyasından bir şehrin ev sahipliğinde gerçekleştirilen organizasyondur. İlk kültür başkenti 2012 yılında Astana olarak belirlenmişti. 2024 yılında ise bu unvan Türkmenistan'ın Anev kentine verilmiştir.

DERS KOÇU

58. A Avrupa Birliği dönem başkanlıkları birliğe üye ülkeler arasında yürütülmektedir. Görev alan ülke bunu 6 ay sürdürmektedir. 1 Ocak-30 Haziran birinci dönemdir, 1 Temmuz-31 Aralık ikinci dönemdir. 2024 yılının birinci dönem başkanı olan ülke Belçika'dır. İkinci dönemde ise Macaristan bu görevi yerine getirecektir.

60. D Can Gürzap 26 Mayıs 1944 tarihinde İstanbul'da dünyaya gelmiştir. Ankara Devlet Konservatuarı Tiyatro bölümünü bitiren sanatçı birçok oyunda rol almıştır. 1978 yılında İstanbul Devlet Tiyatrosu kurucu müdürü olmuştur. Sanat hayatında sayısız başarıya imza atan sanatçı Gönül Hırsız, İdeal Koca, Beyaz At, Yalancı adlı tiyatro oyunlarını sergilemiş, Yorgun Savaşçı, Ateşten Günler, Kartallar Yüksek Uçar adlı film ve dizilerde rol almıştır. 1999 yılında Sadri Alışık Tiyatro ödülleri en iyi erkek oyuncu ödülünün sahibi olan Can Gürzap 1 Aralık 2023 tarihinde İstanbul'da hayatını kaybetmiştir.

DERS KOÇU

ÇÖZÜMLER

• GENEL YETENEK •

1. D Ahmet Hamdi Tanpınar'la ilgili değerlendirmeler yapılan parçada geçen "Hayatın bu boyutlarında yer alan varlıklara dokunulduğunda..." ifadelerinden hareket edildiğinde parçadaki "görünenin ardındaki görünmeyi anlatmak" sözüyle hayattaki gizli saklı kalmış detaylara atıf yapıldığı anlaşılmaktadır. Buna göre parçada geçen sözle anlatılmak istenenin "Eserinde hayatın saklı yanlarını işlemek" durumu olduğu söylenebilir.

2. A Öncülde verilen ifadelerin anlam akışı kontrol edilip cümlede geçen "kışkırtıcı", "şimdilerde", "körleşen" ve "kazanmış gibi" ifadeleri dikkate alındığında cümledeki ilk boşluğa "meydan okuma", ikinci boşluğa da "yeni bir kimlik" ifadesinin getirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Bu ifadeler getirildikten sonra oluşan cümle şu şekildedir:

*Yerleşik değerlere **meydan okuma** arzusu, sanatın temel kışkırtıcı unsurlarından biri olsa da bu duygu şimdilerde çoktan tükenmiş bir idealizmin, körleşen bir kavrayışın ve yoksullaşan estetik ilgilerin ifadesi olarak **yeni bir kimlik** kazanmış gibi.*

3. E Parçada geçen numaralanmış cümleleri oluşturan ifadeleri anlam kapsamı bakımından incelendiğinde V numaralı cümlede geçen "kifayetsizlik" ile "yetersizlik" sözcüğünün aynı anlama gelen iki sözcük olduğu tespit edilmektedir. Buna göre V numaralı cümlede aynı anlama gelen iki farklı ifade bir arada kullanılmıştır.

4. A Parçadaki numaralanmış cümleler incelendiğinde I numaralı cümlede "değişme, bozulma olarak yorumlanmıştır" yargısının nedeni olarak "Bilgelik temelli anlayışta, kökene bağlılığın esas olması" durumu gösterilmiştir. Buna göre parçanın I numaralı cümlesinde yargı, nedeniyle birlikte verilmiştir.

5. D Parçadaki numaralanmış cümleler incelendiğinde parçanın IV numaralı cümlesinde geçen "Kitapta yer alan yemek tarifleri ve yemek izleği" ifadelerinin kitabın içeriğinde bulunan unsurları karşıladığı görülmektedir. Dolayısıyla bu cümlede kitabın içeriğine ilişkin açıklamaya yer verildiği söylenebilir.

6. D Parçadaki I numaralı sözcükte "dönem" sözcüğünün üzerine getirilen "-i" üçüncü tekil kişi tamlanan eki, "-de" bulunma durum eki; II numaralı sözcükte "taş" sözcüğünün üzerine getirilen "-ı" üçüncü tekil kişi tamlanan eki, "-i" belirtme durum eki; III numaralı sözcükte "zehirlenme" sözcüğünün üzerine getirilen "-si" üçüncü tekil kişi tamlanan eki, "-e" yönelme durum eki; V numaralı sözcükte "bozma" sözcüğünün üzerine getirilen "-sı" üçüncü tekil kişi tamlanan eki, "-ı" belirtme durum ekidir. Ancak IV numaralı "gezileri" sözcüğü "gezi" sözcüğünün üzerine getirilen "-ler" çoğul eki ve "-i" belirtme durum eki ile kurulmuştur.

7. B Parçadaki I numaralı "Yazın" sözcüğü, içinde geçtiği cümlelerin yüklemine zaman bakımından tamamlama; III numaralı "doya doya" sözcüğü, içinde geçtiği cümlelerin yüklemine durum bakımından tamamlama; IV numaralı "nasıl" sözcüğü, içinde geçtiği cümlelerin yüklemine soru yoluyla tamamlama ve V numaralı "hiç" sözcüğü, içinde geçtiği cümlelerin yüklemine belirsiz zaman bakımından tamamlama göreviyle kullanılmıştır. Buna göre I, III, IV ve V numaralı sözcükler tür bakımından zarftır (belirteç). Ancak II numaralı "tuzlu" sözcüğü "yiyecek" adını niteleme göreviyle kullanıldığından sıfattır (ön ad).

8. C Öncülde verilen cümle ile seçeneklerde verilen ifadeler yüklemlerle kurulabilecek anlam ilişkisi bakımından değerlendirildiğinde C seçeneğinde verilen ifadenin cümlelerin sonuna getirildiğinde öge dizilişinin "özne-zarf tümleci-zarf tümleci-yüklem" şeklinde olacağı anlaşılmaktadır:

Caminin bitişiğindeki mezarlığı gören tepede kıyama duran

Özne

asma yapraklı akçaağaç / kimsesiz çobanın toprağa verildiği

Zarf tümleci

günün ertesinde / kendinden beklenmeyecek kadar büyük

Zarf tümleci

bir sessizlikle / devrildi.

Yüklem

9. E Öncülde verilen parçada I numaralı cümlelerin yüklemi "kazanılır", III numaralı cümlelerin yüklemi "getirir", IV numaralı cümlelerin yüklemi "belirtir" ve V numaralı cümlelerin yüklemi "çalışacaktır" fiilidir. Buna göre söz konusu cümlelerin yüklemine göre fiil cümlesidir. Ancak VI numaralı cümlelerin yüklemi "...davranışın daha karmaşıktır" ifadesidir ve bu ifade isim soylu sözcük olduğundan cümle, yüklemine göre isim cümlesidir.
10. C Parçadaki I numaralı ifade sayıların yazımı, II numaralı ifade yön adlarının yazımı, IV numaralı ifade yardımcı eylemle kurulan birleşik eylemlerin yazımı ve V numaralı ifade bağlaç olan "da/de"nin yazımına uygundur. Ancak III numaralı sözcüğün yazımında özel ada getirilen yapım eki ve bu ekten sonraki ekler kesmeyle ayrılmaz kuralına uyulmaması, yazım yanlışına neden olmuştur. Buna göre ifadenin doğru yazımı "Moğolcanın" şeklinde olmalıdır.
11. A Parçadaki II, III, IV ve V numaralı yerler eş görevli kelimelerin ya da kelime gruplarının arasını gösterdiğinden buralara virgül (,) getirilmelidir. Ancak I numaralı yer, cümle içinde ikiden fazla eş değer ögenin virgülle sıralandığı bir öznenin hemen sonrası olduğundan buraya noktalı virgül (;) getirilmelidir.
12. B Öncülde verilen dizelerde geçen
- "boynunu (boyun + -u + n + -u)" sözcüğü ünlü düşmesini,
 - "ucu (uç + -u)" ile "mezarlığa (mezarlık + -a)" sözcüğü ünsüz yumuşamasını,
 - "taş eğilmiş" ile "yollarının ucu" ifadeleri ulamayı,
 - "gökten (gök + -den)" sözcüğü ünsüz sertleşmesini
- örneklendirmektedir. Ancak dizelerde ünlü daralmasını örneklendiren herhangi bir kullanım yoktur.
13. C Öncülde verilen parçada bir romanın değerlendirilme şeklinde yönelik olarak öznel değerlendirilmeler yapıldığı ve yazarın kendi görüşünü okurlara benimsetmeye çalıştığı anlaşılmaktadır. Buna göre parçanın anlatım biçiminin "tartışma" olduğu söylenebilir.
14. D Öncülde verilen parçanın I, II, III ve V numaralı cümlelerinde Türkiye'nin alternatif turizm seçenekleri bakımından durumu ele alınmış ve bu anlamda firmaların attıkları adımlardan söz edilmiştir. Böylece cümleler arasında bir konu bütünlüğü yakalanmıştır. Ancak parçanın IV numaralı cümlesinde turizmin ülke ekonomisine katkısıyla ilgili açıklamada bulunulması, parçanın anlam akışını bozmuştur.
15. C Öncülde verilen parçanın I, II ve III numaralı cümlelerinde okumanın bireylere katkılarının ele alındığı görülmektedir. Bu cümleler kendi aralarında bir konu bütünlüğü yakalamıştır. Ancak parçanın IV numaralı cümlesinden itibaren kitapların günümüzde satın alınma yolundan söz edilmeye başlanması, konunun değiştiğini göstermektedir. Buna göre parça IV numaralı cümleden itibaren ikinci paragrafa ayrılabilir.
16. C Öncülde verilen cümleler içerik bakımından değerlendirildiğinde II numaralı "Hayvanların bu şekilde kendi kendilerine uyguladıkları ilaç tedavisi 'zoofarmakognozi' olarak isimlendiriliyor." cümlesinde sözü edilenlerin V numaralı "Burada 'zoo' hayvan, 'farmako' ilaç, '-gnozi' ise bilim anlamına geliyor." cümlesiyle desteklenmesi gerektiğini göstermektedir. Ayrıca IV numaralı "Örneğin böceklerin kabukları parazitlere karşı fiziksel bir bariyer sağlarken antimikrobiyal özellikteki peptitler birçok bakteri virüs ve mantar türünü yok edebiliyor." cümlesinde anlatılanların I numaralı cümlede aktarılanları sürdürdüğü de göz önünde bulundurulduğunda II ve IV numaralı cümlelerin yer değiştirmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

DERS KOCU

DERS KOCU

17. E Soru kökünde verilen “Çünkü adı geçen çalışma alanları, sağlam yoldan bilgi elde etmek yerine geleneksel otorite, örnek ve alışkanlıklara dayanır.” cümlesindeki “adı geçen çalışma alanları” ifadesi dikkate alındığında bu cümlemin parçadaki V numaralı “Hukuk, tıp, retorik, filoloji, tarih metinleri ile özellikle de antik yazarların ve ahlakçıların yazdıkları metinler, Dekart’ın tanımladığı mutlak bir doğruluğa sahip olma imkânına sahip değildir.” cümlesinde anlatılanları destekleyen bir içeriğe sahip olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre soru kökündeki cümle V numaralı cümleden sonra getirilmelidir.

DERS KOÇU

18. B Öncülde verilen parçada geçen “Psikolojide olay ve olgular farklı açılardan ele alınabilmektedir. Bir olay ya da olgunun farklı açılardan değerlendirilişi, o olay ya da olguyu hangi boyutlardan, ne tür bilgileri değerlendirerek tanımladığınız ve açıkladığınız ile ilgilidir...” ifadeleri dikkate alındığında parçada anlatılanların aslında bireysel bilgi ve görüşlerin bir durumu değerlendirmede etkili olduğudur. Parçadaki anlam akışı da dikkate alındığında parçanın sonuna getirilmesi gereken en uygun ifadelerin B seçeneğindeki “Sadece filmi her birey farklı bilgiler doğrultusunda farklı bakış açıları ile analiz etmiştir.” cümlesinde olduğu anlaşılmaktadır.

19. B Parçada geçen “Sanatçı, dikkatini çeken ve sempatisini uyandıran muazzam bir âlemin kaçıcı ve orijinal manzarasını tespit etmeyi, ebedileştirmeyi arar... Sanatçı, hülyasını yalnız kendisi için madileştirmez; onu diğerlerine tebliğ etmeyi ister. Hayat karşısında duyduğu heyecanları, haz ve elemeleri diğer bilinçlerde yaşatmaya çalışır.” ifadeleri dikkate alındığında parçada sanatçıyla ilgili olarak vurgulanmak istenen düşüncenin “Tahayyül ettiklerini diğer insanlarda yaşatmak için eser yaratır.” yargısı olduğu anlaşılmaktadır.

DERS KOÇU

20. D Öncülde verilen parçada seyircilerin çoğunun oyunu beğenmesi ancak bir seyircinin yuhalama eyleminde bulunduğundan söz edilmesi, I numaralı ve III numaralı yargıyı doğrulamaktadır. Ancak parçada “Sanat eserlerinin başarısı, çatışmacı fikirleri harekete geçirme düzeyi ile ölçülmektedir.” gibi bir çıkarıma ulaşılabilecek herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.

21. A Parçada geçen “*Revnakoğlu’nun İstanbul’u*” adlı eser, sadece İstanbul şehrini öğrenmek isteyen aydınlar, yazarlar ve şairler için değil aynı zamanda fotoğraflar ile bezenmiş mimarisi ve tertibi ile de araştırmacıların, üniversitelerde akademik kariyere girmiş genç arkadaşların metodolojik açıdan da bu tür evrak ve notların araştırılıp incelenmesinde yararlanacağı ergin bir model yapıya sahiptir.” ifadeleri C seçeneğini; “Bir şehrin hafızasını kayıt altına çalışan Revnakoğlu, İstanbul şehrini bütün kültür ortamları ve kültür dokuları ile anlatan 377 dosya sunmuştur. Bu dosyalarda yer alan kayıtlar bulunduğu hazinede kırkambar hâlinde, dağınık, okuma güçlüğünde türlü evraklar, fotoğraflar dosyalarda tasnif edilmeyi beklemektedir.” ifadeleri B ve D seçeneğini; “Ben, İstanbul rehberi de diyebileceğim bu eser ile çocukluğumun geçtiği şehrin sokaklarında gezip dolaşma fırsatı buldum.” ifadeleri de E seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçada söz konusu eserin roman türünde olduğunu gösteren herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir.

22. E Öncülde verilen parçada anlatılanları sonuca bağlayan “İşte deniz fenerleri bu ihtiyaçtan ortaya çıkmıştır.” cümlesinde “İşte” ifadesine başvurulması, parçanın başından sonuna değin anlatılanların aslında deniz fenerlerinin ortaya çıkma gerekçesini açıklamak olduğunu göstermektedir. Buna göre metnin yazılma amacı, VI numaralı cümlede verilmiştir.

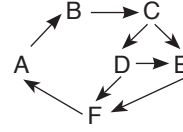
23. B Öncülde verilen parçada geçen “Tabiat, bir kitap değildir; bir sözlük kitabıdır. Gerçek sanatçı, bazı yanlışlara düşmemek için bir sözlüğe başvurur gibi zaman zaman tabiata başvurur... Edebiyatta da böyledir. E. Zola’nın büyük romanları bile hakiki hayatın bir kopyası olmaktan çok, değiştirilmiş bir şeklidir...” ifadeleri I ve II numaralı yargıları doğrulamaktadır. Ancak parçada “Sanatın öz gayesi, insanların geçmişten ders çıkararak geleceği şekillendirmelerini sağlamaktır.” yargısına ulaşılabilecek herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

24. C Parçada geçen “Tabiat, bir kitap değildir; bir sözlük kitabıdır. Gerçek sanatçı, bazı yanlışlara düşmemek için bir sözlüğe başvurur gibi zaman zaman tabiata başvurur...” ifadeleri, benzetmeyi; parçada benzetmeye başvurulması ve “Edebiyatta da böyledir.” ifadeleri, karşılaştırmayı; “Zaten Zola ‘Sanat, tabiatın bir yaradılış arasından görünüşüdür.’ diyerek...” ifadeleri, alıntı yapmayı; “Edebiyatta da böyledir. E. Zola’nın büyük romanları bile hakiki hayatın bir kopyası olmaktan çok, değiştirilmiş bir şeklidir.” ifadelerinde Zola’nın örnek olarak kullanılması, örneklendirmeyi doğrulamaktadır. Ancak parçanın anlatımında herhangi bir kişileştirme unsuru kullanılmamıştır.

25. A Öncülde verilen parçada geçen “Bir kitabın ön sözünü bir davet olarak anlamak mümkündür. Ön söz kışkırtıcı olmalıdır. Kışkırtmanın da okumaya yöneltmesi esastır.” ifadeleri dikkate alındığında yazarın ön sözden “okuyucuyu kitaba karşı tahrik edici ve güdüleyici bir içeriğe sahip olması” özelliğini taşımasını beklediği anlaşılmaktadır.

26. D Parçada geçen altı çizili sözdeki “abur cubur” ifadesinin bir anlamı da “işe yaramaz, boş” şeklindedir. Buna göre yazar bu türden kitaplardan sakınılması yani uzak durulması gerektiğini vurgulayarak aslında “işe yarar, dolu ve kaliteli kitapların tercih edilmesi gerektiğini” anlatmak istemiştir.

27 - 30. soruların çözümleri

27. D Öncüllerde verilen bilgileri kullanırsak salonlar arasındaki bağlantı şekilindeki gibi olur.

Buna göre izlenecek yol

A – B – C – D – E – F olur.

28. B F salonuna gitmek isteyen bir okuyucu D ve E salonlarından sadece birini kullanması yeterlidir. Her ikisini kullanması zorunlu değildir.

29. A Verilen şekle göre C ve D salonlarında bulunan okuyucu bu salonlardan iki farklı salona giriş yapabilir.

30. C A salonundan sonra izlemesi zorunlu olan sıralama:

B → C → D → F veya

B → C → E → F şeklinde olur.

A haricinde en az 4 salona uğramak zorundadır.

31. D $\frac{2}{3} - \frac{1}{3} \left(\frac{2}{5} + \frac{1}{2} \right) = \frac{2}{3} - \frac{1}{3} \left(\frac{4}{10} + \frac{5}{10} \right)$

$$\frac{2}{3} - \frac{1}{3} \left(\frac{9}{10} \right) = \frac{2}{3} - \frac{3}{10}$$

$$\frac{20}{30} - \frac{9}{30} = \frac{11}{30}$$

32. B $\frac{1,21}{0,011} \cdot \frac{0,3}{3} + 0,1 = \frac{121}{11} \cdot \frac{3}{30} + 0,1$

$$11 + 0,1 = 11,1$$

33. C $\frac{2^{-8} + 2^{-10} + 2^{-12}}{2^{-14} + 2^{-16} + 2^{-18}} = \frac{2^{-12} (2^4 + 2^2 + 1)}{2^{-18} (2^4 + 2^2 + 1)}$

$$2^{-12 - (-18)} = 2^{-12 + 18}$$

$$= 2^6$$

34. C $\sqrt[3]{\frac{6}{\sqrt{3}-1}} + 5 - 3\sqrt{3} = \sqrt[3]{\frac{6(\sqrt{3}+1)}{(\sqrt{3})^2 - 1^2}} + 5 - 3\sqrt{3}$

$$\sqrt[3]{\frac{6(\sqrt{3}+1)}{3-1}} + 5 - 3\sqrt{3} = \sqrt[3]{\frac{6(\sqrt{3}+1)}{2}} + 5 - 3\sqrt{3}$$

$$\sqrt[3]{3(\sqrt{3}+1) + 5 - 3\sqrt{3}} = \sqrt[3]{3\sqrt{3} + 3 + 5 - 3\sqrt{3}}$$

$$\sqrt[3]{8} = 2$$

35. A

$$(5x - 10)^{2022} = (x + 2)^{2022}$$

$$5x - 10 = x + 2$$

$$4x = 12$$

$$x = 3$$

$$5x - 10 = -(x + 2)$$

$$5x - 10 = -x - 2$$

$$6x = 8$$

$$x = \frac{8}{6}$$

$$x = \frac{4}{3}$$

$$Ç \cdot K = \left\{ \frac{4}{3}, 3 \right\}$$

$$\frac{4}{3} + 3 = \frac{13}{3}$$

DERS KOÇU

36. E

$$a < b < c \quad \text{ise}$$

$$b - 1 < b < b + 1 \quad \text{olur}$$

$$\frac{c^2 + bc}{a + ab} = \frac{c(c + b)}{a(1 + b)}$$

$$\frac{(b+1)(b+1+b)}{(b-1)(1+b)} = \frac{2b+1}{b-1}$$

$$= 2 + \frac{3}{b-1}$$

DERS KOÇU

37. B

$$\boxed{x \cdot y} = -x \cdot y$$

$$x \cdot y < 0 \quad \text{olmalı}$$

Bu nedenle x pozitif ise y negatif

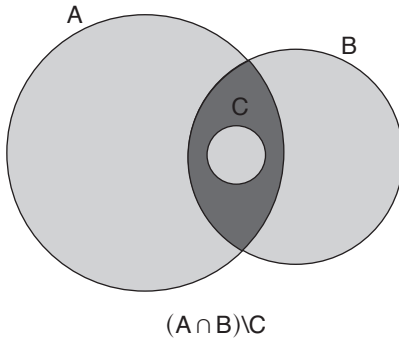
x negatif ise y pozitif

x + y toplamı sıfır, negatif veya pozitif olabilir.

Yalnız II kesinlikle doğrudur.

$$\begin{aligned}
38. \text{ C } & \frac{x^2 - y^2 - 2yz - z^2}{x + y + z} \cdot \frac{x - y}{x - y - z} \\
&= \frac{x^2 - (y^2 + 2yz + z^2)}{x + y + z} \cdot \frac{x - y}{x - y - z} \\
&= \frac{x^2 - (y + z)^2}{x + y + z} \cdot \frac{x - y}{x - y - z} \\
&= \frac{(x - y - z)(x + y + z)}{x + y + z} \cdot \frac{x - y}{x - y - z} \\
&= x - y
\end{aligned}$$

39. A

$$\begin{aligned}
40. \text{ A } & (ABC) \Delta (DEF) = (A + F) \cdot (C + D) \cdot (E - B) \\
& (5X3) \Delta (4Y6) = (5 + 6) \cdot (3 + 4) \cdot (Y - X) \\
& -231 = 11 \cdot 7 \cdot (Y - X) \\
& -3 = Y - X \\
& \quad \downarrow \quad \downarrow \\
& \quad 6 \quad 9 \\
& \quad 5 \quad 8 \\
& \quad 4 \quad 7 \\
& \quad 3 \quad 6 \\
& \quad 2 \quad 5 \\
& \quad 1 \quad 4 \\
& \quad 0 \quad 3 \\
& X \cdot Y = 3 \cdot 0 \\
& = 0 \text{ en az olur.}
\end{aligned}$$

41. C

$$\begin{aligned}
f(x) &= 2x + 3 \\
g(x + 1) &= ax + 1 \text{ ise } g(x) \text{ için} \\
x + 1 &= X \\
x &= X - 1 \text{ yazılır.}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
g(x - 1 + 1) &= a(x - 1) + 1 \\
g(x) &= ax - a + 1
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
(f \circ g)(-1) &= 17 & g(x) &= -3x - (-3) + 1 \\
f(g(-1)) &= 17 & g(x) &= -3x + 4 \\
f(a(-1) - a + 1) &= 17 & g(3) &= -3 \cdot 3 + 4 \\
f(-2a + 1) &= 17 & g(3) &= -9 + 4 \\
2(-2a + 1) + 3 &= 17 & g(3) &= -5 \\
-4a + 2 + 3 &= 17 \\
-4a + 5 &= 17 \\
-4a &= 12 \\
a &= -3
\end{aligned}$$

42. D

$$\begin{aligned}
\frac{a}{b} \cdot c &= k \text{ için } \frac{3}{5} \cdot 8 = k \\
\frac{24}{5} &= k \\
\frac{a}{b} \cdot c &= \frac{24}{5} & \frac{a}{10} \cdot 12 &= \frac{24}{5} \\
a &= \frac{24}{5} \cdot \frac{10}{12} \\
a &= 4
\end{aligned}$$

43. E

x, günlük soru sayısı ve T toplam soru sayısı olsun.

$$\begin{aligned}
3x &= \frac{T}{4} & 8x &= T - 80 \\
12x &= T & 8x &= 12x - 80 \\
& & 80 &= 4x \\
& & 20 &= x \\
T &= 12x \\
T &= 12 \cdot 20 \\
T &= 240
\end{aligned}$$

44. A Pazar günü hava sıcaklığı 20°C

Pazartesi günü hava sıcaklığı $2x^{\circ}\text{C}$ düşmüş olsun.

Salı günü hava sıcaklığı $x^{\circ}\text{C}$ artar.

$$20 - 2x + x = 17$$

$$3 = x$$

Pazartesi günü hava sıcaklığı

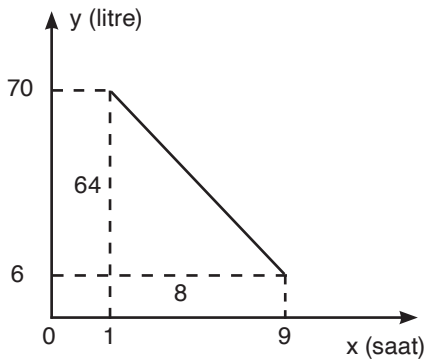
$$20 - 2x = 20 - 2 \cdot 3$$

$$= 14^{\circ}\text{C} \text{ olur.}$$

45. B

	<u>Metin</u>	<u>Kardeşi</u>
Doğum Yılı	1977	1986
Yaş	$1 + 9 + 7 + 7 = 24$	
Konuşma yılı :	$1986 + 24 = 2010$	

46. C

64 litre benzinle 8 saat yol alır
30 litre benzinle ?

$$? = \frac{30 \cdot 8}{64} = 3,75 \text{ saat yol alır}$$

$$\text{Yol} = \text{Hız} \cdot \text{Zaman}$$

$$\text{Yol} = 60 \cdot (3,75)$$

$$\text{Yol} = 225 \text{ km}$$

47. E Başlangıçta limonata 100 gram olsun.

$$100 \cdot \frac{10}{100} = 10 \text{ gram şeker}$$

$$100 \cdot \frac{10}{100} = 10 \text{ gram limon}$$

$$100 - 10 - 10 = 80 \text{ gram su olur.}$$

$$\text{Eklenen } 10 \cdot \frac{40}{100} = 4 \text{ gram şeker}$$

$$80 \cdot \frac{20}{100} = 16 \text{ gram su olur.}$$

Son durumda

$$10 + 4 = 14 \text{ gram şeker}$$

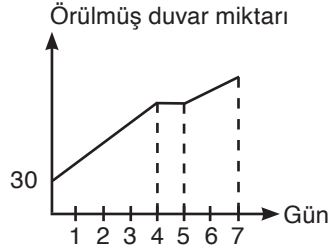
$$80 + 16 = 96 \text{ gram su}$$

$$10 \text{ gram limon vardır.}$$

$$\frac{\text{Şeker}}{\text{Su}} = \frac{14}{96}$$

$$= \frac{7}{48} \text{ olur.}$$

48. B

49. D $\frac{1}{3}, \frac{1}{2}$ için $3 \cdot 2 = 6$

6x otoparkın kapasitesi olsun.

$$6x \cdot \frac{1}{3} = 2x \quad 6x \cdot \frac{1}{2} = 3x$$

$$3x = 2x + 50 \quad 6x = 6 \cdot 50$$

$$x = 50 \quad = 300 \text{ araç}$$

50. B $\%80 = \frac{80}{100} = \frac{4}{5}$

1. soru 2. soru 3. soru

Doğru Yanlış Doğru

$$\frac{4}{5} \quad \left(1 - \frac{4}{5}\right) \quad \frac{4}{5}$$

$$\text{Olasılık} = \frac{4}{5} \cdot \frac{1}{5} \cdot \frac{4}{5}$$

$$= \frac{16}{125}$$

51. C Nüfusun % 40'ı çalışıyor.

% 100 – % 40 = % 60'ı çalışmıyordu.

$$510000 \cdot \frac{60}{100} = 306000 \text{ kişi}$$

52. E $\begin{array}{cc} \%100 & 360^\circ \\ \%30 & ? \end{array}$

$$? = \frac{30 \cdot 360}{100} = 108^\circ \text{ olur.}$$

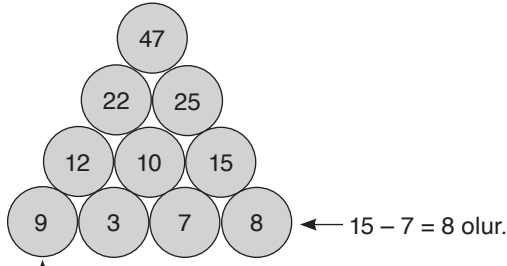
53. D $\begin{array}{ccc} \%15 - \%10 & = & \%5 \text{ fark} \\ \%10'da & & \%5 \text{ fazla} \\ 100'de & & ? \end{array}$

$$? = \frac{100 \cdot 5}{10} = 50 \quad \%50 \text{ fazladır.}$$

DERS KOÇU

DERS KOÇU

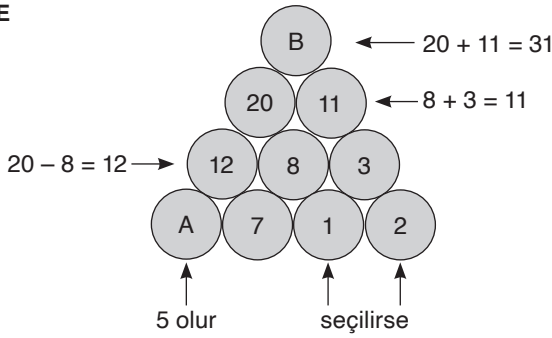
54. E

9 seçilir.

1. sıradaki hücrenin içinde bulunan sayı 47'dir. Rakamları toplamı $4 + 7 = 11$ olur.

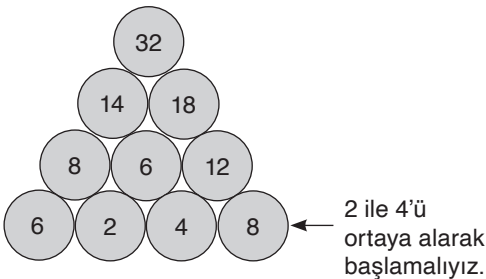
55. E

$A \cdot B = ?$

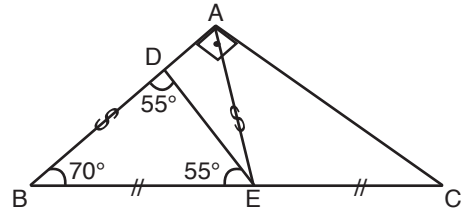
$5 \cdot 31 = 155$ bulunur.

56. B

$A = 32$ olur.

57. C

$|BE| = |EC|$ ise $|BE| = |EC| = |AE|$ olur.

Bu durumda $|BD| = |BE|$ olur.

DBE üçgeninde $m(\widehat{BDE}) = m(\widehat{BED}) = 55^\circ$

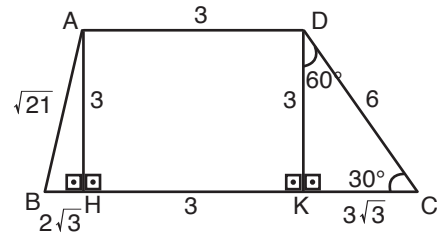
ve $m(\widehat{DBE}) = 70^\circ$ olur.

ABC dik üçgeninde

$m(\widehat{BCA}) = 180^\circ - 90^\circ - 70^\circ = 20^\circ$ olur.

DERS KOÇU

58. A

DKC $30^\circ - 60^\circ - 90^\circ$ dik üçgeninde

$|DC| = 6$ cm ise $|KC| = 3\sqrt{3}$ cm ve $|DK| = 3$ cm

$|DK| = |AH| = 3$ cm ve $|AD| = |HK| = 3$ cm

ABH dik üçgeninde pisagor.

$$|BH|^2 + 3^2 = (\sqrt{21})^2$$

$$|BH|^2 + 9 = 21$$

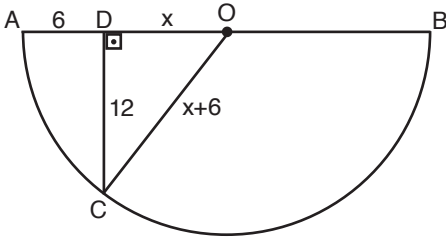
$$|BH|^2 = 12$$

$$|BH| = 2\sqrt{3}$$

$$|BC| = 2\sqrt{3} + 3 + 3\sqrt{3} = 3 + 5\sqrt{3} \text{ cm}$$

DERS KOÇU

59. D

$|DO| = x$ cm olsun. $|OC| = |AO| = 6 + x$ cm olur.

DCO dik üçgeninde Pisagor.

$$(x + 6)^2 = 12^2 + x^2$$

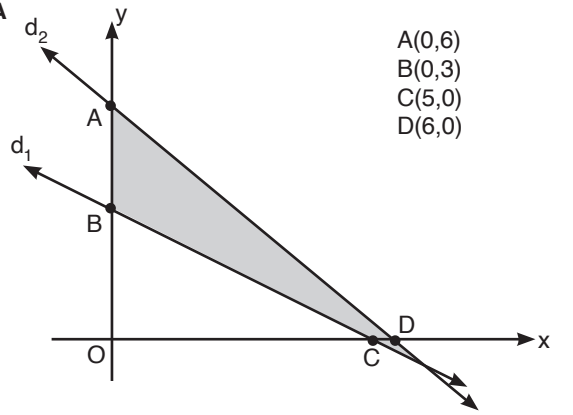
$$x^2 + 12x + 36 = 144 + x^2$$

$$12x = 108$$

$$x = 9 \text{ cm}$$

$$|AO| = 6 + 9 = 15 \text{ cm olur.}$$

60. A

A(0,6)

B(0,3)

C(5,0)

D(6,0)

$$A(\widehat{AOD}) = \frac{6 \cdot 6}{2} = 18 \text{ br}^2$$

$$A(\widehat{BOC}) = \frac{5 \cdot 3}{2} = 7,5 \text{ br}^2$$

$$A(ABCD) = 18 - 7,5 = 10,5 \text{ br}^2$$

DERS KOÇU

DERS KOÇU

• GENEL KÜLTÜR •

1. **B** İslamiyet öncesi Türklere devlet hazinesinden sorumlu görevli "Ağıllıg"tır.
Yabgu, hükümdarın kardeşidir ve ülkenin batı yöneticisidir.
Bitigci, hükümdara dış politikada yardımcı olur ve yazışmalardan sorumludur.
Ataman, hükümdarın erkek çocuklarının (tiginlerin) eğitiminden sorumlu devlet görevlisidir.
Baksı (Şaman), İslamiyet öncesi Türklerde din görevlilerine verilen addır.
2. **A** Karahanlı Devleti (840-1212) Bilge Kül Kadir Han tarafından kurulmuştur. Devletin başkenti Balasagun'dur. (Balasagun şehri günümüzde Kırgızistan sınırlarında yer almaktadır.)
Karahanlılar, Yusuf Kadir Han devrinde en parlak dönemine ulaşmışlardır.
3. **D** Güzel yazı yazma sanatı olan "Hat" ve yazının çevresini süsleme sanatı olan "Tezhip" İslamiyet etkisi ile ortaya çıkan sanatlardır.
Çini sanatı, sıraltı tekniği kullanılarak porselen levhaların süslenmesidir ve Uygurlardan itibaren görülen sanatlardır.
4. **C** Osmanlı Devleti Yıldırım Beyazid döneminde Timur İmparatorluğu ile yaptığı Ankara Savaşı'nı (1402) kaybetmiş ve Fetret Devri'ne girmiştir. 11 yıl süren Fetret Devri I. Mehmet Çelebi'nin 1413 yılında tahta çıkmasına kadar sürmüştür.
Bafeus Savaşı (1302), Osmanlı Devleti'nin kuruluşu kabul edilen savaştır.
Buçuktepe İsyanı, II. Mehmet döneminde ortaya çıkan ilk Yeniçeri ayaklanmasıdır.
Cem Sultan İsyanı, II. Bayezid döneminde yaşanan taht kavgasıdır.
Bozoklu Şeyh Celal İsyanı, Yavuz Sultan Selim döneminde Anadolu'da yaşanan Türkmen isyanıdır.

DERS KOÇU

DERS KOÇU

5. **B** Kırım'ın fethi sonucunda Karadeniz'in Türk gölü olması, İstanbul'da Ermeni Patrikhanesi kurulması ve sultani adında ilk altın paralar bastırılması, II. Mehmet (Fatih Sultan Mehmet) döneminin gelişmelerindendir.
6. **E** Miri topraklar devlete ait topraklardır. Arpalık (Yöneticilere emekli maaşı yerine ayrılan topraktır), Paşmalık (Padişahın annesine, eşine ve kızlarına ayrılan topraktır), Mukataa (Geliri doğrudan devlet hazinesine aktarılan topraktır) ve Zeamet (Dirlik toprak türlerinden olup geliri 20 bin ile 100 bin arasında olan yöneticilere ayrılan topraktır) miri arazi türleri arasında yer alır.
Öşriye arazileri; Müslüman halka ait mülk topraklarıdır, miri arazilerden biri değildir.
7. **D** Kanuni döneminde 1566 yılında inşa edilen Mostar Köprüsü'nün mimarı Mimar Hayreddin'dir.
8. **D** Osmanlı Devleti'nde haksız kazancın ve yolsuzlukların önlenmesi için yöneticilerin mallarına el konulmasına "Müsadere usulü" adı verilmiştir.
İltizam usulü, salyaneli eyaletlerde vergilerin yıllık toplanmasıdır.
Emanet usulü, gümrük vergilerinin toplanması ile ilgilidir.
Mukataa, geliri doğrudan devlet hazinesine aktarılan topraklardır.

9. E Mühimme defterleri, Osmanlı Devleti'nde Divanı-hümayun kararlarının tutulduğu defterlerdir. Şeriye sicil defterleri, mahkeme kayıtlarının tutulduğu defterlerdir. Buyruldu, Sadrazam emirleridir. Tereke, miras kayıtlarının kaydedildiği defterdir. Fetva, Şeyhülislam emirleridir.

12. A Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusya arasında gerçekleşen Kırım Savaşı (1853-1856) sonucunda Paris Antlaşması (1856) imzalanmıştır. Osmanlı Devleti bu antlaşmada Avrupalı devletlerin baskısı sonucunda Islahat Fermanı'nın maddelerine yer vermiştir.

DERS KOÇU

10. B Layiha; Osmanlı bürokrasisinde rapor veya taslak türü belgeye verilen isimdir. Koçi Bey Layihası ve Katip Çelebi Layihası 17. yüzyılda hazırlanan raporlardır ve bu dönemin ıslahatlarına yön vermiştir. Surnameler, ıslahatlarla ilgili olmayıp Osmanlı padişah çocuklarının doğum, sünnet ve düğün törenlerini anlatan eserlerin genel adıdır. Salnameler, Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyıldan itibaren resmi ve özel kurumlar tarafından yayımlanan yıllıklardır.

13. C 24 Temmuz 1908'de İttihat ve Terakki Fırkası'nın etkisiyle II. Meşrutiyet ilan edilmiştir. 31 Mart Olayı (13 Nisan 1909) meşrutiyet rejimini ortadan kaldırmayı amaçlayan bir isyandır. İsyanı İttihat ve Terakki Fırkası Hareket Ordusu'yla bastırmış ve meşrutiyet rejiminin devamını sağlamıştır. Patrona Halil İsyanı (1730); Lale Devri'ni bitiren isyandır. Kuleli Vakası (1859); Abdülmecit'in yerine Abdülaziz'i getirme girişimidir. Çırağan Vakası (1878); II. Abdülhamit'in yerine V. Murat'ı getirme girişimidir. Babıali Baskısı (1913); İttihat ve Terakki Fırkası'nın iktidarı tamamen ele geçirmesini sağlayan hükümet darbesidir.

DERS KOÇU

11. C Osmanlı Devleti'nin ilk daimi elçiliği III. Selim döneminde (1789-1807) İngiltere'ye açılmıştır. Londra'ya gönderilen Yusuf Agah Efendi Osmanlı'nın ilk daimi elçisi olmuştur.

14. D Birinci Dünya Savaşı'nda Mustafa Kemal Paşa sırayla; Çanakkale Cephesi, Kafkasya Cephesi, Suriye-Filistin Cephesi'nde görev almıştır.

15. B

- Osmanlı Devleti'nin elindeki tüm savaş esirleri ile esir ya da tutuklu bulunan bütün Ermenilerin serbest bırakılması,
 - Osmanlı ordusunun terhis edilmesi,
 - Osmanlı Devleti'nin haberleşme ağının İtilaf güçlerinin kontrolüne geçmesi,
 - İstanbul ve Çanakkale Boğazlarının İtilaf güçlerinin kontrolüne geçmesi,
 - 30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması'nda yer alan hükümlerdendir.
- Ancak Mondros Ateşkes Antlaşması'nda Dış borçlarla ilgili bir hükme yer verilmemiştir.

DERS KOÇU

16. C İrade-i Milliye Gazetesi'nin çıkarılması Amasya Genelgesi ile değil Sivas Kongresi ile gerçekleştirilmiştir.
- Diğer seçeneklerdeki neden-sonuç ilişkisi doğru verilmiştir.

17. A Birinci İnönü Savaşı'nın (6-10 Ocak 1921) kazanılmasından sonra TBMM ve Osmanlı temsilcileri ile İngiltere, İtalya, Fransa ve Yunanistan arasında Londra Konferansı (23 Şubat-12 Mart 1921) düzenlenmiştir. Bu konferans ile TBMM ilk kez Misak-ı Milli Kararları'nı dünyaya duyurma fırsatı bulmuştur.

DERS KOÇU

18. C Lozan Barış Antlaşması'nda, Azınlıklar sorunu Türkiye'nin istediği doğrultuda çözülmüştür. Türkiye'de yaşayan azınlıklar Türk vatandaşı kabul edilmiştir.

Lozan Barış Antlaşması'nda Boğazlar ve Irak sınırı (Musul sorunu) konuları Türkiye'nin istediği doğrultuda çözülememiştir.

Lozan'da Boğazlar komisyonu kurulmuştur. Irak sınırı (Musul sorunu) ise TBMM ile İngiltere arasında Lozan'dan 9 ay sonrasında görüşülmek üzere ertelenmiştir.

19. B Şeyh Sait İsyanı (13 Şubat 1925) Cumhuriyet rejimine karşı düzenlenen ilk isyandır. İsyanın bastırılması için TBMM tarafından 4 Mart 1925 tarihinde Tahrir-i Sükun Kanunu kabul edilmiştir. Bu kanun doğrultusunda Şeyh Sait İsyanı bastırılmış ve isyancılar İstiklal Mahkemeleri'nde yargılanmışlardır.

20. D Sivas Kongresi'nde kurulan Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti I. TBMM Dönemi'nde Müdafaa-i Hukuk Grubu ismini almıştır.
- Müdafaa-i Hukuk Grubu, 9 Eylül 1923'te Mustafa Kemal Paşa tarafından kurulan Halk Fırkası'nın temelini oluşturmuştur.

21. E Atatürk Dönemi'nde kabul edilen Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu, 1927 yılında İsviçre'nin Neuchatel Kantonu Kanunu örnek alınarak hazırlanmıştır.

24. A Almanya ve İtalya'nın yayılmacı siyasetine karşı Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında 9 Şubat 1934'te Balkan Antantı kurulmuştur. İtalya ve Almanya politikalarını destekleyen Bulgaristan antanta üye değildir.

DERS KOÇU

22. C 1933 yılında hazırlanan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı doğrudan devletçilik ilkesi için gerçekleştiren yeniliklerdendir.

Aşar Vergisi'nin kaldırılması vergi adaletini sağladığı için halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

Kabotaj Kanunu ile Türkiye'de deniz, nehir, göl ve liman işletme haklarının yabancılardan alınması sağlamıştır. Reji İdaresi'nin kaldırılması ile Türkiye'deki Fransız tütün tekeline son verilmiştir. Kabotaj Kanunu'nun kabulü ve Reji İdaresi'ne son verilmesi doğrudan milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

Teşvik-i Sanayi Kanunu ile sanayi alanında bireysel girişime yer verilmesi (liberalleşme) amaçlanmıştır.

25. B Japonya'da Meiji Restorasyonu 1868-1912 yılları arasında yaşanmıştır.

Diğer seçeneklerde verilenler II. Dünya Savaşı'nın sonuçlarındandır.

DERS KOÇU

23. E Atatürk Dönemi'nde altı ilkenin anayasaya girmesi 5 Şubat 1937 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

26. C EOKA, Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlamak (Enosis) için 1954 yılında kurulan terör örgütüdür.

Türkiye adadaki Türklerin koruması ve EOKA'nın terör eylemlerine son verilmesi için 1974 Kıbrıs Barış Harekati'nı düzenlemiştir.

ASALA, 1975 yılında kurulan Ermeni terör örgütüdür.

Mavri Mira, 1919 yılında İstanbul Fener Rum Patrikhanesi tarafından kurulan cemiyettir.

27. E Soğuk Savaş Dönemi'nde ABD ve SSCB'ye karşı üçüncü bir blok olarak 1961 yılında Bağlantısızlar Hareketi ortaya çıkmıştır.

Bağlantısızlar Hareketi'nin kurulmasını sağlayan lider Yugoslavya devlet başkanı Yosip Broz Tito'dur.

30. D Haritada IV numarayla gösterilen Erzurum çevresi masif özelliği taşımazken diğerleri masif arazilerdir.

DERS KOÇU

28. E 21 Haziran tarihinde kuzeye doğru gündüz, doğuya doğru yerel saat daha ileri olacaktır. Artvin Kuzeydoğuda bulunduğu için doğru seçenek olacaktır.

31. E Ardahan'da soğuk ve uzun kış şartlarından dolayı tarım ürünleri daha geç olgunlaşmaktadır.

DERS KOÇU

29. B Türkiye'de dağların geniş yer kaplamasında tektonik hareketler ve volkanik faaliyetlerin etkisi daha fazladır.

32. A Soruda verilen ovalardan Acıpayam ve Elmalı karstik kökenli diğerleri ise tektonik kökenlidir.

33. A Soruda verilen göllerin sadece oluşumları ortaktır. Bu göller tektonik oluşumludur. Seyfe Gölü kapalı havza diğerleri ise açık havzadır.

37. B Haritada II numaralı Taşeli platosu seyrek nüfuslu diğer yerler ise yoğun nüfuslanmıştır.

34. A Haritada I numaralı Hakkari ve II numaralı Orta Toroslarda çığ tehlikesi daha fazla olacaktır.

38. C Türkiye’de göç genelde yüksek kesimlerden alçak kesimlere doğru gerçekleşmektedir. Soruda verilen diğer özellikler ise doğrudur.

35. D Türkiye’de sıcaklığın dağılışında bitki örtüsü verilen diğer seçeneklere göre daha az etkili olmuştur.

39. D Zeytin tarımı sulamayla değil kış ılıklığının yüksek olduğu yerlerde yapılmaktadır. Soruda verilen diğer açıklamalar ise doğrudur.

36. C Soruda özellikleri verilen rüzgar Lodos’tur.

40. A Haritada I ve II numaralı yerlerde step bitki örtüsü yaygın olduğu için koyun yetiştiriciliği daha fazla yapılmaktadır.

DERS KOÇU

DERS KOÇU

41. A Soruda önemli çıkartım yerleri verilen maden bakırdır.

45. B Soruda verilen önemli turizm alanları Şanlıurfa'da bulunur.

42. B Türkiye'de verilen enerji kaynaklarından hidrojen-den enerji elde edilmez.

46. E Mülkiyet hakkı sınırlı değil tam bir ayni haktır. Sahibine eşyası üzerinde kullanma, ondan yararlanma ve her türlü tasarrufta bulunma yetkilerinin tümünü sağlayan ayni hakka mülkiyet hakkı denir. İntifa, oturma, taşınmaz yükü ve rehin hakları sınırlı ayni haklardır.

43. A Zonguldak Kozlu'da taşkömürü, diğerlerinden linyit madeni çıkartılmaktadır.

47. C Ayırt etme gücü kalıcı şekilde olmayan birisinin evlendirilmesi hukukun emredici hükümlerine aykırı olduğu için başından sonuna geçersizdir ve mutlak butlandır. Ayırt etme gücü geçici şekilde olmayan birisinin evlendirilmesi irade sakatlığı sonucu kısmi geçersizlik ile yani nispi butlanla sakattır. Resmi evlendirme memuru önünde yapılmayan evlilik kanuni kurucu unsurunda eksiklikten ötürü doğmamış yapılmamış sayılır ve yokluktur. Birisinin yakınlık derecesindeki kan hısımları ile evlendirilmesi hukukun emredici hükümlerine aykırı olduğu için başından sonuna geçersizdir ve mutlak butlandır. Sözleşme yapma ehliyeti olmayan birisinin sözleşme yapması tek taraflı bağlamazlıktır.

44. C Verilen yerlerde gelişme gösteren endüstri kolu seramiktir.

DERS KOÇU

DERS KOÇU

48. E İnsanın sırf insan olmasından ötürü doğuştan sahip olduğu haklara doğal hak anlayışı denir. Bu anlayışa göre haklar devlet tarafından verilmez. İnsanlara haklar devlet tarafından veriliyorsa, anayasa ve kanunlarla sağlanıyorsa buna pozitivist hak anlayışı denir.

51. B 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması durumunda yeni Cumhurbaşkanı 45 gün içinde seçilir. Yenisi seçilene kadar Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekalet eder ve Cumhurbaşkanı'nın ait yetkileri kullanır.

DERS KOÇU

49. A 1982 Anayasası'na göre bütçe kanun teklifini TBMM'ye sunmak yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. Bütçe kanun teklifini görüşmek ve kabul etmek yetkisi TBMM'ye aittir. TBMM seçimleri yenileme yetkisine sahiptir. Bu yetkiyi en az 360 milletvekilinin kabul oyu ile gerçekleştirebilir. Kamu Başdenetçisini seçmek, milletlerarası antlaşmaları uygun bulmak, milletvekillerinin dokunulmazlığını kaldırmak yetkisi ve görevi TBMM'ye aittir.

52. E 1982 Anayasası'na göre Uyuşmazlık Mahkemesi başkanını Anayasa Mahkemesi seçer. Anayasa Mahkemesi kendi üyeleri arasından görevlendireceği üye bu mahkemenin başkanlığını üstlenir.

DERS KOÇU

50. C 1982 Anayasası'na göre bir kişi yüz kızartıcı suçtan hüküm giymişse bu kişi genel aften yararlanırsa dahi milletvekili seçilemez. Milletvekili seçilebilmek için en az 30 yaşının değil 18 yaşın tamamlanması gerekir. Milletvekili seçilebilmek için en az yüksek öğretim mezunu olmak değil ilköğretim mezunu olmak yeterlidir. Milletvekili seçilebilmek için askerlik vazifesinin yapılmış olmasına gerek yoktur. Milletvekili seçilebilmek için kısıtlı olmamak gerekir.

53. B Hiyerarşi yetkisi kapsamında ast ve üst asla birbirlerinin yerine geçerek işlem yapamaz. Üst astın hizmet yerini değiştirebilir, ona disiplin cezası uygulayabilir, emir verebilir, astın işlemlerini denetleyebilir, denetim sonucuna göre bu işlemi onayabilir, onamayabilir, işlemi düzeltebilir, değiştirebilir, kaldırabilir, iptal edebilir, işlemi durdurabilir.

54. C Devlet memuru olabilmek için taksirli suçlardan hüküm giymemiş olmak veya herhangi bir süre koşullar arasında yer almamaktadır. Memur olabilmek için; TC vatandaşı olmak, en az 18 yaşını tamamlamış olmak, sağlık engeli bulunmamak, kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak, en az ortaokul mezunu olmak, askerlikle ilişkisi bulunmamak, kasten işlenen bir suçtan dolayı 1 yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına çarptırılmamış olmak, affa uğramış olsa bile yüz kızartıcı suçlardan, devletin güvenliğine karşı suçlardan hüküm giymemiş olmak gerekir.

DERS KOÇU

56. B Ünlü devlet adamlarının yargılandığı eski adıyla Yassıada'nın yeni adı Demokrasi ve Özgürlükler Adasıdır. Bu ada Marmara Bölgesinin İstanbul ilinin Adalar ilçesine bağlıdır.

55. A Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı UNESCO'nun Dünya Mirası Kalıcı Listesinde yer almaktadır. UNESCO'nun bilgi toplumları inşası amacıyla oluşturduğu dünya belleği programı kapsamında Türkiye'nin bellek kütüğüne kaydedilmesini önerdiği miraslar şunlardır:

Boğaziçi Üniversitesi Gözlem ve Deprem Araştırma Enstitüsü Kandilli Rasathanesi El Yazmaları (2001)

Boğazköy Hitit Tabletleri (2001)

İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi İbn-i Sina Yazmaları Koleksiyonu (2003)

Evliyâ Çelebi Seyahatnamesi (2013)

Kultepe Tabletleri (2015)

Divanü Lügati't-Türk (2017)

Piri Reis'in Haritası (2017)

57. D Guglielmo Marconi, İtalyan mucit ve elektrik mühendisi; uzun mesafeli radyo iletişimi, Marconi yasası, telsiz telgraf sistemi üzerine yaptığı çalışmalarıyla ünlüdür. Paul Ehrlich Alman bakteriyologtur. Kimyanın ve bakterilerin tıp üzerine etiklerini araştırmıştır. Robert Boyle, İrlandalı doğa filozofu; kimyager, fizikçi ve kâşif. Modern anlamda ilk "element" tanımını yapmıştır. Gazın basıncıyla hacmi arasında bir bağlantı olduğunu açıklamıştır. Evangelista Torricelli, İtalyan bir fizikçi ve matematikçidir. Barometreyi bulmasıyla ünlüdür ancak optik alanında yaptığı önemli çalışmalarla da bilinmektedir. Alessandro Giuseppe Antonio Anastasio Volta elektriğin ve gücün öncüsü, pilin mucidi ve metan gazını keşfiyle tanınan İtalyan fizikçi ve kimyager. Heinrich Rudolf Hertz Bir radyo dalgasının hızının ışık hızı ile aynı olduğunun bulunmasından sonra, Hertz, radyo dalgalarının ışık dalgaları gibi yansıma, kırılma ve girişim yapabildiklerini göstermiştir.

Charles Babbage İngiliz matematikçi, analitik filozof, makine mühendisi ve programlanabilir bilgisayar fikrini ortaya atan bilgisayar bilimcisi mucittir.

DERS KOÇU

58. E UNESCO tarafından 1996 yılında Dünya Kitap ve Telif Hakları Günü'nün ilan edilmesinden sonra Dünya Kitap Başkenti olgusu ortaya çıkmıştır. İlk olarak Madrid 2001 yılında Dünya Kitap Başkenti seçilmiştir. Unesco tarafından 2024 yılı için 59 kamu kütüphanesi olan Strasburg Dünya Kitap Başkenti ilan edilmiştir.

60. D Hafize Gaye Erkan 9 Haziran 2023 tarihinde 26. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanlığı görevine atanmıştır. Hafize Gaye Erkan Merkez Bankasının ilk kadın başkanı unvanını taşımaktadır.

DERS KOÇU

59. A 2023 yılında uzaya gönderilen Türkiye'nin yüksek çözünürlüklü yerli ve milli gözlem uydusunun adı imecedir. 15 Nisan 2023 tarihinde uzaya fırlatılan İmecenin görev süresi 5 yıldır. Türk Havacılık ve Uzay Sanayii (TUSAŞ) tarafından Ankara Kahramankazan tesislerinde üretilmiştir.

DERS KOÇU

ÇÖZÜMLER

• GENEL YETENEK •

1. C İçinde bulunulan dönemde yazarların durumu ve neler yapmaları gerektiği hakkında değerlendirmelerde bulunulan parçada “karbon kâğıdı koymak” ifadesine yer verilmiştir. Karbon kâğıdı, aynı anda hem yazmak hem de kopya çıkarmak için yazı kâğıtlarının arasına konulan kâğıttır. Buna göre yazarın karbon kâğıdın bu işlevinden hareketle bir benzetme ve mecaz yaptığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla parçada geçen ilgili sözle anlatılmak istenen “Deneyimlerini ve gözlemlediklerini olduğu gibi eserlerine yansıtmak” ifadesidir.

2. C Öncülde verilen parçada I numaralı “anılmak” sözcüğü “söz edilme”, II numaralı “hassasiyet” sözcüğü “duyarlık”, IV numaralı “inkâr etmemek” sözcüğü “yadsımamak” ve V numaralı “derlemek” sözcüğü “bir araya getirmek” anlamında kullanılmıştır. Ancak III numaralı “bırakmak” sözcüğü “vazgeçmek” değil “bir yerde veya şeyde bulunmasını sağlamak” anlamında kullanılmıştır. Bu nedenle III numaralı sözcük ayrıç içinde verilenle anlamca uyuşmamaktadır.

3. D Öncülde verilen cümlelerin anlam akışı ve bağlam göz önünde bulundurulduğunda ilk boşluğa “karşı karşıya getirir”, ikinci boşluğa “ama” ve üçüncü boşluğa “kendisiyle” sözcüğünün getirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Çünkü cümlede geçen “bir çatışma hâli yaratır” ifadesi “karşı karşıya getirmek” sözünü anlamca uyumludur. İkinci boşluktan sonra verilen yargıda karşıtlık bağlamında bir geçiş olduğundan ikinci boşluk “ama” bağlacını, “başkaları arasında değil” ifadesi de tersi olabilecek “kendisi” sözcüğünü gerektirmektedir.

4. B Öncülde verilen parçanın

- I numaralı cümlesinde uranyumun nükleer santallerde kullanıldığından söz edilmesi A seçeneğini,
- III numaralı cümlesinde uranyumun denizlerden çıkarılmasının kayalardan çıkarılmasından daha maliyetli olduğundan söz edilmesi C seçeneğini,
- V numaralı cümlesinde yeni bir malzemenin yirmi kat daha fazla uranyum çıkarılmasına olanak tanıyacağından söz edilmesi D seçeneğini,
- VI numaralı cümlesinde araştırmacıların tahmininin açıklanması E seçeneğini

doğrulamaktadır. Ancak parçanın II numaralı cümlesinde dünyada bulunan uranyum miktarı açıklanmamıştır. Cümlede, denizlerde bulunan uranyum miktarının karada bulunan miktara oranı verilmiştir. Bu nedenle B seçeneğindeki ifade II numaralı cümle için yanlıştır.

5. E Öncülde verilen cümlede geçen serginin dört yıl içinde on iki ülkede dört milyondan fazla insan tarafından ziyaret edildiğinden söz edilmesi ve sergide uzaydan gelen özel parçaların bulunduğu söylenmesi, cümleden “NASA Space Adventure Uzay Sergisi aracılığıyla farklı ülkelere insanlar uzaya ait çeşitli parçaları görme fırsatı bulmuştur.” yargısının kesin olarak çıkarılacağını göstermektedir.

6. A Parçadaki II numaralı sözcük “tohum” adının “mısır” adıyla aitlik ilgisi kurmasını sağlayan “-u” eki, III numaralı sözcük “su” adının “taş” adıyla aitlik ilgisi kurmasını sağlayan “-u” eki, IV numaralı sözcük “algı” adının “zaman” adıyla aitlik ilgisi kurmasını sağlayan “-ı” eki, V numaralı sözcük “süreç” adının “gelişim” adıyla aitlik ilgisi kurmasını sağlayan “-i” eki ile çekimlenmiştir. Buna göre bu sözcükler tamlanan eki almıştır. Ancak I numaralı sözcük “kümes” sözcüğünün “göstermek” fiiline konu olan nesneyi belirtme görevli “belirtme durum (hâl) eki” almıştır.

7. C Parçadaki I numaralı sözcük “kork-” fiil köküne getirilen “-u” fiilden isim yapım ekiyle, II numaralı sözcük “duy-” fiil köküne getirilen “-gu” fiilden isim yapım ekiyle, IV numaralı sözcük “değiş-” fiil köküne getirilen “-erek” fiilden isim yapım ekiyle (zarf-fiil eki), V numaralı sözcük “yet-” fiil köküne getirilen “-iş-” fiilden fiil yapım eki ve “-gin” fiilden isim yapım ekiyle türetilmiştir. Ancak III numaralı sözcük “ön” ve “görmek” sözcüklerinin birleşmesiyle oluşmuştur. Bu nedenle III numaralı sözcük yapıcı ötekilerden farklıdır.

8. B Öncülde verilen I numaralı cümlede özne “Biz” gizli öznesidir. II numaralı cümlede “Bilgi çağı”, III numaralı cümlede “Nitelikli bilgi ve birikime ulaşmak için başvurulmuş en önemli araç”, IV numaralı cümlede “okumanın nitelikçe gelişkin ve bilinçli gerçekleştirilmesi” ve V numaralı cümlede “Okumadaki dikkat” ifadeleri, cümlelerinin öznesidir. Bunlardan II numaralı cümlede özne olan “Bilgi çağı” ifadesi, “bilgi” adıyla “çağ” adının aitlik ilgisile kurduğu bir belirtisiz isim tamlamasıdır.

9. D Birden fazla cümlelerin virgül (,) ya da gerektiğinde kullanılacak noktalı virgülle (;) sıralanmasıyla ortaya yapıcı sıralı cümle çıkar. Bu tür cümlelerde öge ortaklığı söz konusu olabileceği gibi herhangi bir öge ortaklığı da olmayabilir. Parçadaki cümlelerin yapılarına göre kontrol edildiğinde ise IV numaralı “Kelimeler ağızımızdan dökülür, uzun bir konuşmanın aracına dönüşür.” cümlesinde “dökülür” ve “dönüşür” yüklemelerinin “Kelimeler” öznesiyle tamamlandığı anlaşılmaktadır. Buna göre yüklemeler arasında öge ortaklığı bulunduğundan bu cümle bağımlı sıralı cümledir.

10. B Parçadaki I numaralı “dev” sözcüğü “çam ağaçları” ad tamlamasını, III numaralı “küçük” sözcüğü “hatıra” adını, IV numaralı “karanlık” sözcüğü “tünel” adını ve V numaralı “ertesi” sözcüğü “gün” adını niteleme göreviyle kullanıldığından sıfattır. Ancak II numaralı “biri” sözcüğü adın yerini belirsizlik yoluyla tutan zamirdir. Bu nedenle II numaralı sözcük tür bakımından diğerlerinden farklıdır.

11. E Seçeneklerde verilen cümleler yazım kuralları çerçevesinde değerlendirildiğinde A, B, C ve D seçeneklerinde herhangi bir yazım yanlışlığı görülmemektedir. Ancak E seçeneğinde “Uzakdoğu” sözcüğünün yazımı yanlıştır. Yer adlarında kullanılan *batı, doğu, güney, kuzey, güneybatı, güneydoğu, kuzeybatı, kuzeydoğu, aşağı, yukarı, orta, iç, yakın, uzak* kelimeleri ayrı yazılır. Bu nedenle ilgili sözcüğün “Uzak Doğu” şeklinde yazılması gerekmektedir.

12. C Parçada

- I numaralı ile verilen iki nokta (:) kendisinden sonra örnek/açıklama verilecek cümlelerin sonunda,
 - II numara ile verilen tırnak işareti (“ ”) cümle içinde özel olarak vurgulanmak istenen sözcüğü gösterme işleviyle,
 - IV numaralı ile verilen nokta (.) anlamca tamamlanmış cümlelerin sonunda,
 - V numaralı ile verilen nokta (.) anlamca tamamlanmış cümlelerin sonunda
- kullanılmıştır. Buna göre ilgili noktalama işaretlerinin kullanımı doğrudur. Ancak III numara ile verilen virgölün (,) kullanıldığı yerde “ve” görevli “ile (-la/-le, -yla/-yle)” bağlacı kullanıldığından burada virgül kullanılmaması gerekir. Bu nedenle virgül (,) yanlış kullanılmıştır.

13. A Öncülde verilen parçada görülen ses olayları şeklindedir:

Ünsüz düşmesi

Sıcacık → sıcak + -cık

Ünsüz benzeşmesi

ağaçtan → ağaç + -dan

ettiğimiz → et- + -dik + -imiz

Ünlü düşmesi

göğsümüze → göğüs + -ümüz + -e

Ünsüz yumuşaması

Dudağıımıza → dudak + -ımız + -a

ettiğimiz → et- + -dik + -imiz

Buna göre B, C, D ve E seçeneklerindeki ses olayları parçada görülmektedir. Ancak parçada ünlü daralmasını örneklediren herhangi bir sözcük yoktur.

14. A Öncülde verilen parçada ortaya atılan görüşleri desteklemek amacıyla “İnsanlar yaşamlarını coğrafi olaylar doğrultusunda düzenlemek zorunda kalıyor. Amerika Birleşik Devletleri, her sene çeşitli kuvvetlerde yaşadığı kasırgalara günler öncesinden hazırlanıyor; gıda yığını, sığınak gibi tedbirlerle yaklaşmakta olanı bekliyor. Yine deprem ülkesi olan Japonya, binalarını hasar almayacak biçimde inşa ederek...” ifadelerine başvurulmuş ve söz konusu ülkelerin faaliyetleri örnek olarak gösterilmiştir. Bu nedenle parçanın anlatımında örneklendirme vardır.

DERS KOÇU

15. D Öncülde verilen parçanın I, II, III, IV ve VI numaralı cümlelerinde “karizma” kavramının kökeni ve Weber tarafından kullanım biçimi hakkında değerlendirmeler yapılarak bir konu bütünlüğü yakalanmıştır. Ancak parçanın V numaralı cümlesinde “karizmatik egemenlik” kavramıyla ilgili bilgi verilmesi, parçanın anlam bütünlüğünü bozmuştur.

16. C Soru kökünde verilen “İkisi de benzer kavramlar olmakla beraber aralarındaki fark, yaratıcı kişilerin kör güdüsü ile çalışmamalarıdır.” cümlesindeki “İkisi de benzer kavramlar” göndermesi dikkate alındığında bu cümlemin IV numaralı “Öte yandan girişimci kişilik, yaratıcı kişilikten de izler taşır.” cümlesinde geçen “yaratıcı kişilik” ile “girişimci kişilik” kavramlarına atıf yapıldığı anlaşılmaktadır. V numaralı cümlede geçen “yaratıcı kişilere esnek davranabilme fırsatı” ifadesiyle yine soru kökündeki cümlede geçen “yaratıcı kişilerin kör güdüsü ile çalışmamaları” ifadesi arasındaki anlam ilişkisi de göz önünde bulundurulduğunda soru kökündeki cümlemin IV numaralı cümleden sonra getirilmesi gerektiği söylenebilir.

DERS KOÇU

17. C Öncülde verilen parçanın I, II, III ve IV numaralı cümlelerinde internet kafeleri ve bunların işlevleri konu edilmiştir. Ancak parçanın V numaralı cümlesinden itibaren Türkiye’de internetin yaygınlaşması konu edilmeye başlanmıştır. Buna göre parça V numaralı cümleden itibaren ikinci paragrafa ayrılabilir.

18. E Benlik algısının konu edildiği parçada geçen “Buna karşılık sürekli olarak benlik saygısı düşük olan kişiler vardır ki bu kişilerin durumu daha ciddidir.” ifadesi dikkate alındığında bu cümlemin hemen öncesinde verilen boşluğa getirilecek cümlemin E seçeneğinde verildiği anlaşılmaktadır. Çünkü ilgili cümlede “Buna karşılık” denmiş ve benlik saygısı sürekli düşük bireylerden söz edilmiştir. Dolayısıyla cümlemin hemen öncesinde bu duruma karşı olabilecek bir ifadede söz edilmesi gerekir. Bu ifadeler de E seçeneğinde “Aslında herkesin benlik saygısının azaldığı yani benliğini görece daha az değerli bulduğu dönemler olabilir.” cümlesinde yer almaktadır.

19. C Numaralanmış cümleler paragraf kurallarına göre değerlendirildiğinde I numaralı cümlemin giriş cümlesi niteliği taşıdığı görülmektedir. II numaralı cümlede “Bu gezinti” ifadesine yer verilmesi ve I numaralı cümlede herhangi bir gezintiden söz edilmemesi, II numaralı cümlemin uygun yerde olmadığını göstermektedir. Cümlelerin içerik ve anlam akışı kontrol edildiğinde II numaralı cümlemin IV numaralı cümleden sonra, V numaralı cümlemin de I numaralı cümleden sonra gelmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Bu nedenle II ve V numaralı cümleler yer değiştirmelidir.

20. B Öncülde verilen parçada geçen “Yalan söylemek, toplumda sıkça rastlanan bir davranıştır. Bolca yalan söylenen çevrelerde çocukları yalandan uzak tutmak, onların yalan söylediğini görmemek imkânsızdır...” ifadeleri dikkate alındığında çevresel etkenler yoluyla edinilen bir davranış olduğunun sezdirilmesi, B seçeneğinde verilen “Gözlem ve taklit yoluyla edinilen bir davranış olduğu” yargısını desteklemektedir. Bu nedenle parçada yalan söylemeyle ilgili B seçeneğinde verilen duruma değinildiği söylenebilir.
21. E Öncülde Protagoras’a ait “Üşüyen insan için rüzgâr soğuk, üşümeyen insan için soğuk değildir.” sözü ile parçada geçen “insanı tüm şeylerin ölçüsü yapmıştır” ifadesi dikkate alındığında “Tüm bilgilerimiz duyumdan gelir ve duyum, insandan insana değişir.” yargısının Protagoras’ın düşüncesine uygun olduğu görülmektedir. Çünkü bu ifadede de insanın bilgisinin duyumlarına yani algılarına bağlı olduğu savunulmaktadır. İnsanın anlamlandırma yani algılama biçimi öznellik göstergesi olduğundan insan bu anlamda bir ölçüdür. Bu da Protagoras’ın görüşlerine uygun bir durumdur.
22. E Öncülde verilen parçada geçen “realist gibi doğrudan vermez”, “Proust için önemli olan, yapılan gözlem sonucu elde ettiği bilginin yorum çarkından geçmesidir.” ifadeleri dikkate alındığında Proust’la ilgili olarak “Yapıtlarında nesnel dünyayı öznelleştirerek okurlarına sunmaktadır.” yargısına ulaşılabilir.
23. E Soru kökünde verilen “Sanatın bireysel, kitlesel ve evrensel anlamda bir işlevi, yararı var mıdır?” sorusunda sanatın işlevi ve faydalarına yönelik bir bilgi edinme amacı görülmektedir. Seçeneklerde verilen metinler içerik özellikleri bakımından değerlendirildiğinde, E seçeneğindeki metinde geçen “...Sanat, bireyin kendini ifadesinin yanı sıra gerek toplum içi gerekse toplumlar arası iletişimde her zaman aktif rol oynar. Bireylerin sanat ile kendini ifade edebilmesi, yansıtabilmesi aslında kendi olabilme sürecinin en önemli adımıdır. Bunu başaran bireylerin çoğunlukta olması mutlu ve sağlıklı toplumları oluşturur. Bu nedenle sanatın iyileştirici gücü yadsınamaz...” ifadeleri de dikkate alındığında bu metnin ilgili soruya yanıt verdiği anlaşılmaktadır.
24. C Parçada geçen “...Ancak Cicero ve Horatius, çeviriyi bir yöntemden ziyade ilk defa özerk bir eylem olarak görür. Onlar, bunu Yunan edebî eserlerinden yapılacak çeviri yoluyla ana dillerini zenginleştirmek amacıyla yapar. Kaynak metne bağlı kalmak yerine onu her yönden aşan, estetik bir erek metin üretme kaygısı güderler...” ifadelerinden hareketle I numaralı “Orijinal metne olduğu gibi bağlı kalınmadan hareket edilmiştir.” ve II numaralı “Hedef dilde sanatsal bir metin ortaya çıkarma amacı güdülmüştür.” yargısına ulaşılabilir. Ancak parçada III numaralı yargıyı doğrulayan ifade bulunmamaktadır.
25. B Parçada geçen “...Edebî metinlerde benimsenen bu özgür yaklaşım, teknikle ilgili metinlerde yerini kelimesi kelimesine yapılan çevirilere bırakır...” ifadeleri dikkate alındığında teknikle ilgili çeviri metinlerin edebiyatla ilgili çeviri metinlerden “Sanatsal kaygının yerini bire bir çeviri anlayışının alması” yönüyle ayrıştığı anlaşılmaktadır. Çünkü bu ifadelerde kelimesi kelimesine çeviri yapıldığı vurgulanmaktadır.
26. A Öncülde verilen parçanın anlatımında çeviri anlayışı ve çeviri metninin nitelikleri üzerine kıyaslamalar yapılması, anlatımda karşılaştırmaya başvurulduğunu göstermektedir. Ancak parçada herhangi bir tanım, tanık gösterme, kişileştirme ya da öyküleme örneği bulunmamaktadır.

DERS KOCU

DERS KOCU

27 - 30. soruların çözümleri

Aile tipi (4)	Spor (2)
Beyaz	Beyaz
Gri	Gri
Siyah (2)	Mavi (1)
Kırmızı	

	Ayhan		Banu
Renk	/ G / B	✓	<u>Siyah</u>
Araç tipi	/ A / S	✗	<u>Aile</u>
	Canan		Dilara
Renk	/ G / B	✓	<u>Mavi</u>
Araç tipi	/ S / A	✗	<u>Spor</u>
	Emel		Faruk
Renk	/	✗	
Araç tipi	/ <u>Aile</u>	✓	<u>Aile</u> ✓

Aynı olanları ✓ işareti ile farklı olanları ✗ işareti ile gösterirsek iki kişinin aldığı araçların renkleri aynı, tipleri farklı, iki kişinin ise renkleri farklı tipleri aynıdır. 4 tane aile tipi araç satın alındığı için Emel ve Faruk aile tipi araç satın almışlardır. Kesin verilenler yazıldığında Ayhan ve Canan'ın biri spor, diğerinin aile tipi araç aldığını çıkarırız. Renkleri ise beyaz ve gridir.

Çünkü aile tipi ve spor araçlarda aynı renk gri ve beyazdır. Siyah renk alan iki kişi olduğundan biri kesinlikle Banu olmalıdır.

Emel ve Faruk'un farklı renkte araç almış olduklarından biri siyah renkte, diğeri bundan farklı renkte olmalıdır.

27. B Seçenekler incelenirse "Emel aile tipi araç satın almıştır." bilgisinin kesin olarak doğru olduğu görülür.

28. C Banu'nun, verilen bilgilere göre yaptığımız çıkarım sonucunda kesin olarak siyah araç satın aldığını biliriz. Bu nedenle C seçeneği kesin olarak yanlıştır.

29. D Faruk ve Emel'in aldığı araçların renkleri, biri siyah olmak koşuluyla alternatiflidir. Bu nedenle Faruk siyah veya kırmızı renkte araç satın almış olabilir ama mavi renkte araç satın almış olamaz. Mavi renkte aracı sadece Dilara almıştır. Ayrıca aile tipi araçlarda mavi renk seçeneği yoktur.

30. E

	Ayhan		Banu
Renk	/ <u>Beyaz</u>	✓	<u>Siyah</u>
Araç tipi	/ A / S	✗	<u>Aile</u>
	Canan		Dilara
Renk	/ <u>Beyaz</u>	✓	<u>Mavi</u>
Araç tipi	/ S / A	✗	<u>Spor</u>
	Emel		Faruk
Renk	/ <u>Gri</u>	✗	<u>Siyah</u> ✗
Araç tipi	/ <u>Aile</u>	✓	<u>Aile</u> ✓

Emel'in gri renkte araç aldığı biliniyor tablo yukarıdaki gibi olur. Seçenekler bu tabloya göre incelenirse "Faruk kırmızı renkte araç almıştır." bilgisinin kesin olarak yanlış olduğu görülür. Çünkü Faruk siyah renkte araç alan diğer kişi olur.

31. B $5 - 2 \cdot \left[\frac{3}{2} + \frac{5}{3} \div \frac{2}{9} \right]$

$$= 5 - 2 \cdot \left[\frac{3}{2} + \frac{5}{3} \cdot \frac{9}{2} \right]$$

$$= 5 - 2 \cdot \left[\frac{3}{2} + \frac{15}{2} \right]$$

$$= 5 - 2 \cdot \left[\frac{18}{2} \right]$$

$$= 5 - 2 \cdot [9]$$

$$= 5 - 18$$

$$= -13$$

32. D $1 + \frac{2 - 0,5}{\frac{1}{2} + 1,5} = 1 + \frac{1,5}{0,5 + 1,5}$

$$1 + \frac{1,5}{2} = 1 + \frac{15}{20}$$

$$1 + \frac{3}{4} = \frac{7}{4}$$

33. E $\frac{0,21 \cdot 10^4 + 0,4 \cdot 10^3}{25 \cdot 10^{-2}} = \frac{21 \cdot 10^2 + 4 \cdot 10^2}{25 \cdot 10^{-2}}$

$$\frac{25 \cdot 10^2}{25 \cdot 10^{-2}} = 10^{2 - (-2)}$$

$$10^{2+2} = 10^4$$

34. A $\frac{\sqrt{0,09} - \sqrt[3]{0,008}}{\sqrt[4]{(-0,002)^4}} = \frac{\sqrt{(0,3)^2} - \sqrt[3]{(0,2)^3}}{\sqrt[4]{(-0,002)^4}}$

$$\frac{|0,3| - (0,2)}{|-0,002|} = \frac{0,3 - 0,2}{0,002}$$

$$\frac{0,1}{0,002} = \frac{100}{2}$$

$$= 50$$

DERS KOÇU

35. C $\begin{array}{r} x \mid 18 \\ - \quad y \\ \hline y^2 \end{array}$ $y^2 < 18$ için $y = 4$ seçilir.

$$\begin{array}{r} x \mid 18 \\ - \quad 4 \\ \hline 16 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} x = 18 \cdot 4 + 16 \\ x = 72 + 16 \\ x = 88 \text{ en büyük olur.} \end{array}$$

DERS KOÇU

36. C $37! = 3^a \cdot b$ $12 + 4 + 1 = 17$
a'nın alabileceği en büyük değerdir.

$$\begin{array}{r} 37 \mid 3 \\ \textcircled{12} \mid 3 \\ \textcircled{4} \mid 3 \\ \textcircled{1} \end{array}$$

$$1 + 2 + 3 + \dots + 17 = \frac{17 \cdot 18}{2}$$

$$= 153 \text{ değerler toplamıdır.}$$

37. D $6AB = 26 \cdot AB$
 $600 + AB = 26 \cdot AB$
 $600 = 25 \cdot AB$
 $24 = AB$ $A = 2$ ve $B = 4$
 $A \cdot B = 2 \cdot 4 = 8$ bulunur.

38. E $\frac{b^2 - b}{a^2b^2 + ab^3} \div \frac{ab - a + b - 1}{a^3b + 2a^2b^2 + ab^3}$
 $= \frac{b(b-1)}{ab^2(a+b)} \div \frac{a(b-1) + (b-1)}{ab(a^2 + 2ab + b^2)}$
 $= \frac{b(b-1)}{ab^2(a+b)} \cdot \frac{ab(a+b) \cdot (a+b)}{(b-1) \cdot (a+1)}$
 $= \frac{a+b}{a+1}$

39. A $\frac{60}{|x| + |x+2| + |x-1|}$

$x = 0$ için $\frac{60}{|0| + |2| + |-1|} = \frac{60}{0+2+1} = \frac{60}{3} = 20$

$x + 2 = 0$ için $\frac{60}{|-2| + |0| + |-3|} = \frac{60}{2+0+3} = \frac{60}{5} = 12$
 $x = -2$

$x - 1 = 0$ için $\frac{60}{|1| + |3| + |0|} = \frac{60}{1+3+0} = \frac{60}{4} = 15$
 $x = 1$

İfadenin en büyük değeri 20 olur.

40. C $a^2b < 0$ için $b < 0$ olur.
 $0 < a + b$ için $0 < a$ ve $|b| < |a|$ olur.

I. $a \cdot b > 0$ için $+- > 0$ $- > 0$ (yanlış)

II. $b^2 - a < 0$ için $(+) - (+) < 0$ (kesinlik yoktur)

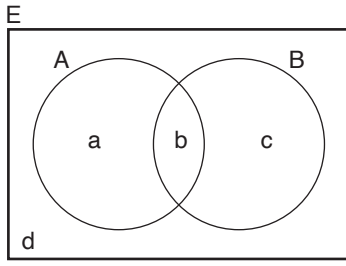
III. $a^2 - b > 0$ için $(+) - (-) > 0$ $+ > 0$ (doğru)

Yalnız III her zaman doğru.

41. D $f(x, y) = x^2 - y^2 = (x - y) \cdot (x + y)$
 $f\left(\frac{155}{2}, \frac{115}{2}\right) = \left(\frac{155}{2} - \frac{115}{2}\right) \cdot \left(\frac{155}{2} + \frac{115}{2}\right)$
 $= 20 \cdot 135$
 $= 2700$

42. C $a \square b = 2^{a+b}$ ve $x \triangle y = x \cdot y - 1$
 $\left(\frac{9}{5} \triangle \frac{20}{3}\right) \square (-5) = \left(\frac{9}{5} \cdot \frac{20}{3} - 1\right) \square (-5)$
 $11 \square (-5) = 2^{11+(-5)}$
 $2^6 = 64$

43. A

$$\begin{array}{rcl} s(E) = 35 & a + b + c + d = 35 \\ s((A \cap B)') = 25 & -1/ & a + c + d = 25 \\ & a + b + c + d = 35 \\ & + & -a - c - d = 25 \\ & & b = 10 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl} s(B) = 18 & b + c = 18 \\ & 10 + c = 18 \\ & c = 8 \end{array}$$

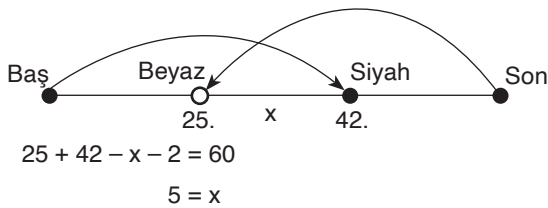
$$s(B \setminus A) = 8 \text{ olur.}$$

44. C

	Mavi	Kırmızı
Başlangıç	5x	y
Murat'a verilen	x	6
Kalan	4x	y - 6
5x + y = 55	ve	4x + y - 6 = 5x + 1
		y = x + 7

$$\begin{array}{rcl} 5x + x + 7 = 55 & x + 6 = 8 + 6 \\ 6x = 48 & = 14 \text{ tane verilmiştir.} \\ \boxed{x = 8} & \end{array}$$

45. A

46. C

	Baba	Oğlu
Bugün	x	55 - x
2 yıl sonra	x + 2	57 - x
	$x + 2 \mid \frac{57 - x}{5}$	$x + 2 = (57 - x) \cdot 5 + 5$
		$x + 2 = 285 - 5x + 5$
		$6x = 288$
		$x = 48$

$$8 \cdot 4 = 32 \text{ olur.}$$

DERS KOÇU

47. B

$$\begin{array}{l} \frac{2}{3}, \frac{1}{4} \text{ için } 3 \cdot 4 = 12 \\ 12x \text{ yol olsun.} \\ 12x \cdot \frac{2}{3} = 8x \text{ için hızlı aracın hızı } 8k \\ 12x \cdot \frac{1}{4} = 3x \text{ için diğer aracın hızı } 3k \text{ olur.} \\ \begin{array}{cc} 8k & 12x \\ 3k & ? \end{array} \end{array}$$

$$? = \frac{3k \cdot 12x}{8k} = \frac{9x}{2} \text{ yol alınır.}$$

$$\frac{9x}{2} = \frac{9x}{2} \cdot \frac{1}{12x} = \frac{3}{8}$$

48. B

$$\begin{array}{l} \text{A ürününün etiket fiyatı } 100 \text{ TL olsa.} \\ \% 30 \text{ indirimle } 100 - 100 \cdot \frac{30}{100} = 70 \text{ TL} \\ \text{sonra } \% 20 \text{ indirimle } 70 - 70 \cdot \frac{20}{100} = 56 \text{ TL} \\ \text{satış fiyatı olur.} \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{B ürününün etiket fiyatı } x \text{ TL olsa} \\ \% 50 \text{ indirimle } 56 \text{ TL olması için} \end{array}$$

$$x - x \cdot \frac{50}{100} = 56$$

$$\frac{x}{2} = 56$$

$$\begin{array}{l} x = 112 \text{ TL olur.} \\ 112 - 100 = 12 \text{ TL fazla} \\ \% 12 \text{ fazladır.} \end{array}$$

DERS KOÇU

49. D En kötü ihtimal düşünülerek 3 farklı renk olduğu için 3 farklı renk biye çekilir. 4. çekilen biye mecburen bu renklerden biri olur ve aynı renkten ikinci biye garanti çekilmiş olur.

52. E 100 gram C karışımı için

$$100 \cdot \frac{70}{100} = 70 \text{ gram su gereklidir.}$$

70 gram su ile x gram B karışımı elde edilir.

$$x \cdot \frac{50}{100} = 70$$

$$x = 140 \text{ gram}$$

DERS KOÇU

50. D
110	220	330	...	990
112	221	331		991
113	223	332		992
⋮	⋮	⋮		⋮
119	229	339		998
9 +	9 +	9 +	...	+ 9
9 tane				

$$9 \cdot 9 = 81 \text{ tane vardır.}$$

53. C

$$\frac{4x \cdot \frac{35}{100} + 6x \cdot \frac{90}{100}}{4x + 6x} = \frac{?}{100}$$

$$\frac{680x}{100} = \frac{10x \cdot ?}{100}$$

$$68 = ?$$

% 68'i su olur.

51. A

	İçindeki su oranı (%)	Karışım miktarı (g)
A	35	200
B	50	500
C	70	200
D	90	600

$$\text{su} = 200 \cdot \frac{35}{100} + 500 \cdot \frac{50}{100} + 200 \cdot \frac{70}{100} + 600 \cdot \frac{90}{100}$$

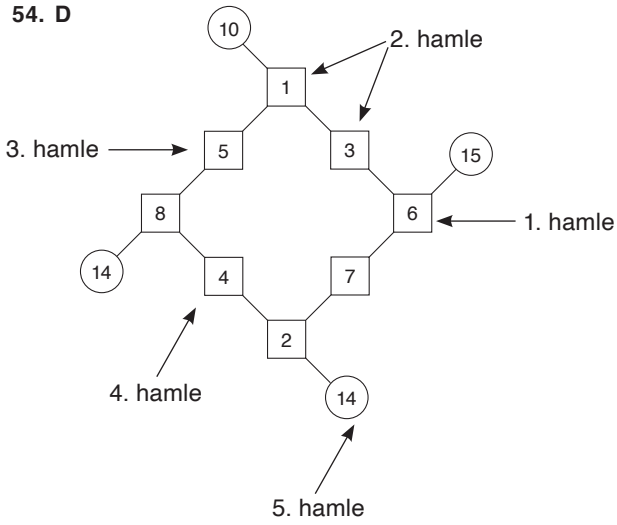
$$= 70 + 250 + 140 + 540$$

$$= 1000 \text{ gram}$$

$$= 1 \text{ kg}$$

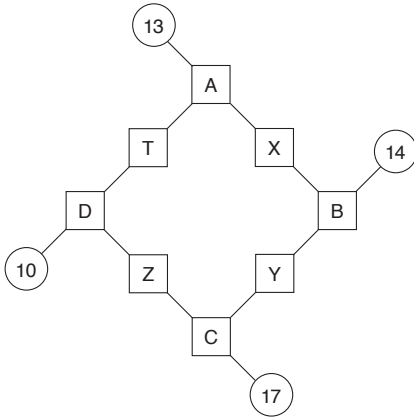
DERS KOÇU

54. D

x = 14 olur.

55. C

$$A + B + C + D + X + Y + Z + T = 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 = 36$$

$$A + B + X = 13$$

$$B + C + Y = 14$$

$$C + D + Z = 17$$

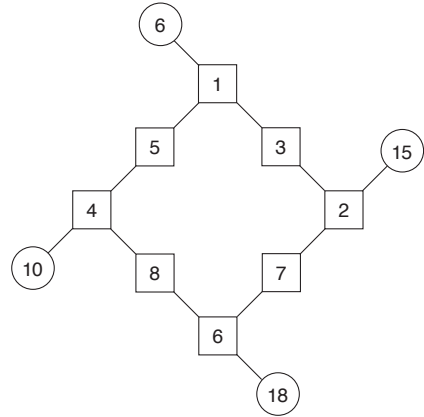
$$+ A + D + T = 10$$

$$A + B + C + D + (A + B + C + D + X + Y + Z + T) = 54$$

$$A + B + C + D + 36 = 54$$

$$A + B + C + D = 18$$

56. B

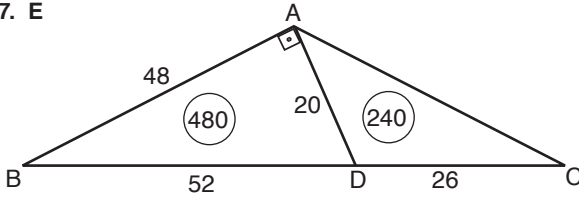

Yukarıda verilen yerleştirme yapılarak x = 15 en küçük değer olur.

DERS KOÇU

DERS KOÇU

57. E

ABD dik üçgeninde pisagor

$$|BD|^2 = 48^2 + 20^2 \quad (5 - 12 - 13 \text{ özel üçgeni})$$

$$|BD| = 52 \text{ cm}$$

ABD dik üçgeninde alan

$$A(\widehat{ABD}) = \frac{48 \cdot 20}{2} = 480 \text{ cm}^2$$

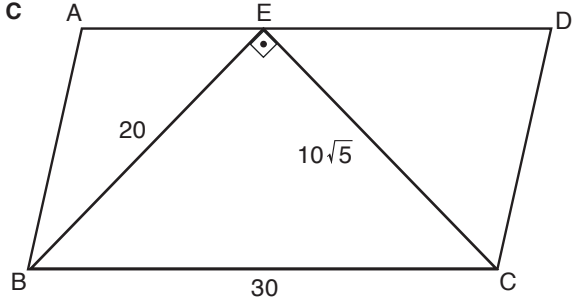
ABC üçgeninde

$$|BD| = 52 \text{ cm} \text{ için } A(\widehat{ABD}) = 480 \text{ cm}^2 \text{ ise}$$

$$|DC| = 26 \text{ cm} \text{ için } A(\widehat{ADC}) = 240 \text{ cm}^2 \text{ olur}$$

$$A(\widehat{ABC}) = 480 + 240 = 720 \text{ cm}^2 \text{ bulunur.}$$

58. C

ABCD paralelkenarında

$$A(\widehat{EBC}) = \frac{A(ABCD)}{2}$$

$$A(\widehat{EBC}) = \frac{200\sqrt{5}}{2}$$

$$A(\widehat{EBC}) = 100\sqrt{5} \text{ cm}^2$$

$$\text{EBC üçgeninde } A(\widehat{EBC}) = \frac{20 \cdot |EC|}{2}$$

$$100\sqrt{5} = 10 \cdot |EC|$$

$$|EC| = 10\sqrt{5} \text{ cm}$$

EBC dik üçgeninde pisagor

$$|BC|^2 = 20^2 + (10\sqrt{5})^2$$

$$|BC|^2 = 400 + 500$$

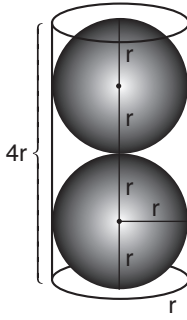
$$|BC|^2 = 900$$

$$|BC| = 30 \text{ cm}$$

DERS KOÇU

DERS KOÇU

59. D

$$\text{Küre hacmi} = \frac{4}{3}\pi r^3$$

$$\begin{aligned} \text{İki kürenin toplam hacmi} &= 2 \cdot \frac{4}{3}\pi r^3 \\ &= \frac{8}{3}\pi r^3 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Silindir hacmi} &= \pi r^2 h \\ &= \pi r^2 \cdot 4r \\ &= 4\pi r^3 \end{aligned}$$

$$\frac{\text{Kürelerin toplam hacmi}}{\text{Silindir hacmi}} = \frac{\frac{8}{3}\pi r^3}{4\pi r^3} = \frac{2}{3}$$

$$60. B \quad d_1 : y - 2x + 3 = 0$$

$$y = 2x - 3 \quad m_1 = 2$$

$$d_1 \perp d_2 \text{ için } m_1 \cdot m_2 = -1 \text{ olmalı}$$

$$2 \cdot m_2 = -1$$

$$m_2 = -\frac{1}{2} \quad \text{ve} \quad (5, -2)$$

$$y - y_1 = m \cdot (x - x_1)$$

$$y - (-2) = -\frac{1}{2}(x - 5)$$

$$2y + 4 = -x + 5$$

$$2y + x - 1 = 0$$

$$d_2 \text{ doğrusunun denklemi}$$

$$x = 0 \text{ için } 2y + 0 - 1 = 0$$

$$2y = 1$$

$$y = \frac{1}{2} \text{ olur.}$$

DERS KOÇU

DERS KOÇU

• GENEL KÜLTÜR •

1. E Yaradılış Destanı, Altay-Yakut Türklerine aittir. Göç ve Türeyiş Destanları Uygurlara aittir. Ergenekon Destanı, Göktürklerle aittir. Yenisey Destanı adında bir destan yoktur, Kırgızlara ait Yenisey Yazıtları İslamiyet öncesi Türklere ait yazılı kaynaklardır.

2. C Büyük Selçuklularda mali ve idari işlerinin denetiminden sorumlu devlet görevlisine "Müşrif" ya da "Müşir-i Memalik" adı verilmiştir. Şihne, askeri validir. Kadı, şeri davalara bakan devlet görevlisidir. Hansalar, saray mutfağından sorumlu devlet görevlisidir. Müstevfi, belediye işlerinden ve çarşı esnaf denetiminden sorumlu devlet görevlisidir.

3. A Artuklular (1102-1409) Malazgirt Meydan Muharebesi sonucunda Mardin ve Diyarbakır yöresinde hüküm süren Türkmen beyliğidir. Erzurum yöresinde Saltuklular; Sivas, Tokat ve Kayseri yöresinde Danişmentliler; Erzincan, Kermah ve Divriği yöresinde Mengücekliler; Bitlis ve Erzen'de yöresinde Dılmaçoğulları hüküm sürmüştür.

4. D Osmanlı Devleti'nde Haçlı birliğine karşı ilk mücadeleye I. Murat döneminde Sırpsındığı Savaşı ile başlamıştır.

Yıldırım Bayezid döneminde Haçlı birliğine karşı Niğbolu Savaşı (1396) yapılmıştır.

Ancak Yavuz Sultan Selim dönemine Batıya sefer düzenlenmediği gibi Haçlı birliğine karşı da herhangi bir savaş olmamıştır.

5. B Osmanlı Devleti'nde tımar sahiplerinin beslediği askerlere "Cebelü" adı verilmiştir.

Devşirme ordular arasında yer alan Yeniçeri ve Humbaracı Kapıkulu askerlerinin yaya birliklerindendir.

Sahib-i Arz, tımar sahiplerinin diğer adıdır. Levent, donanma askeridir.

6. A II. Mehmet'ten (Fatih Sultan Mehmet) itibaren padişahlar Divanîhümayun toplantılarına katılmamaya başlamıştır. Bu dönemden itibaren padişahların Divanîhümayun toplantılarını izlemeleri için adil köşk anlamına gelen "Kasr-ı Adl" bölümü oluşturulmuştur.

Birun, sarayın dış bölümüdür.

Babüssaade, birun bölümündeki saadet kapısıdır ve Divanîhümayun toplantıları burada Kubbealtı denilen yerde yapılmıştır.

Otağ-ı Hümayun, padişahın çadırı anlamında gelir.

Enderun, sarayın iç bölümüdür.

7. **A** Piri Reis, Osmanlı Devleti'nde Kitab-ı Bahriye adlı eserin yazarı ve kartografya (haritacılık) çalışmalarıyla ünlü bilim insanıdır. Eser, Osmanlı Devleti'nde çizilen ilk dünya haritasıdır. Kadızade Rumi, 15.yüzyılın matematik ve astronomi uzmanı bilim insanıdır. Molla Fenari, Osmanlı Devleti'nin ilk Şeyhülislamı'dır. Evliya Çelebi, Seyahatname'nin yazarıdır. Barbaros Hayreddin Paşa, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nin ünlü denizcilerindendir.

DERS KOÇU

8. **D** Koçi Bey Layihası (Raporu) XVII. yüzyıl ıslahatlarındandır. Devletin kötü gidişatını önlemek amacıyla Koçi Bey tarafından hazırlanan layiha, IV. Murat (1623-1640) ve Sultan İbrahim (1640-1648) dönemlerinin gelişmelerindendir. Başkenti Anadolu'ya taşıma girişimi II. Osman (Genç Osman) Dönemi'nin (1618-1622) ıslahat girişimlerindendir. Ancak Mühendishane-i Berri-i Hümayun diğer adıyla Kara Mühendis Okulu, XVIII. yüzyıl ıslahatlarından biridir. Mühendishane-i Berri Hümayun, 1795 yılında III. Selim Dönemi'nde açılmıştır.

10. **E** Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünün sağlanması amacıyla ırk, din, mezhep ayrımı gözetmek-sizin herkesi eşit tutma politikası olarak da ifade edilen Osmanlılık fikir akımı, XIX. yüzyılda II. Mahmut Dönemi'nden itibaren uygulamaya konulmuştur. Tanzimat Fermanı (1839), Islahat Fermanı (1856) ve I. Meşrutiyet'in İlanı'nda (1876) tüm Osmanlı halkını eşit tutup azınlık isyanlarını önlemek ve bu sayede toprak bütünlüğünü sağlamak amaçlanmıştır. Dolayısıyla her birinde Osmanlılık fikir akımının etkisinden söz edilebilir.
11. **C** 1863 yılında Mithat Paşa tarafından kurulan Memleket Sandıkları 1888 yılında açılan Ziraat Bankası'na temel oluşturmuştur. Osmanlı Bankası, İngiltere tarafından 1856 yılında açılan bankadır. Darülmuallimin (Erkek Öğretmen Okulu), Darülmuallimat (Kadın Öğretmen Okulu) ve Mekteb-i Mülkiye Tanzimat Dönemi'nde açılan eğitim kurumlarındandır.

9. **A** 1853-1856 Osmanlı-Rus Savaşı (Kırım Savaşı) 1856 yılında imzalanan Paris Antlaşması ile son bulmuştur. Sened-i İttifak, padişah ile ayanlar arasında 1808 yılında imzalanan sözleşmedir. Yunanistan bağımsızlığını 1829 yılında elde etmiştir. Balta Limanı Antlaşması (1838) Osmanlı'nın açık pazar olmasına neden olan belgedir. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı Ayastefanos Antlaşması'nın imzalanması ile son bulmuştur.

12. **D** Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşları sonucunda kaybettiği yerler; Batı Trakya, Girit, Makedonya, Ege Adaları ve Arnavutluk'tur. Osmanlı Devleti'ne ait olan Kıbrıs, 1878 yılında İngiltere tarafından işgal edilmiştir.

DERS KOÇU

13. E I. Dünya Savaşı'nda Irak-Basra Cephesi'nde General Townshend komutasındaki İngiliz birlikleri 3 Aralık 1915'te Kut'ül Amare'ye çekilmiştir. Halil (Kut) Paşa komutasındaki Osmanlı Ordusu, çekilen İngiliz güçlerine karşı 29 Nisan 1916 tarihinde "Kutul Amare Zaferi"ni elde etmiştir.

DERS KOÇU

14. B Mondros Ateşkes Antlaşması (30 Ekim 1918) Ahmet İzzet Paşa hükümeti döneminde imzalanmıştır. Antlaşmadan sonra Ahmet İzzet Paşa hükümeti istifa etmiş ve yerine Tefik Bey hükümeti kurulmuştur.

15. C Mustafa Kemal'in liderliğinde 22 Haziran 1919 tarihinde yayınlanan Amasya Genelgesi'nde "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır" ifadesiyle Kurtuluş Savaşı'nın amaç ve yöntemi belirlenmiştir.

Bu madde ile "yurdun işgalini milletin kurtaracağı ve saltanat yönetiminden milli iradeye geçileceği" vurgulanmıştır.

DERS KOÇU

16. C İtilaf devletlerinin İstanbul'u resmi işgali 16 Mart 1920'de gerçekleştirilmiştir. Anadolu'daki İtilaf komiserlerinin tutuklanması İstanbul'un resmi işgali sonrasında Temsilciler Kurulu'nun aldığı önlemlerden biridir.

Temsilciler Kurulu, Erzurum Kongresi (23 Temmuz - 7 Ağustos 1919) ile kurulmuş ve Sivas Kongresi (4 - 11 Eylül 1919) ile tüm yurdu temsil eder hale gelmiştir.

A, B ve E seçeneklerde verilenler Temsilciler Kurulu'nun İstanbul'un resmi işgali öncesindeki faaliyetlerindendir.

Havza Genelgesi'nde (28 Mayıs 1919) ise henüz Temsilciler Kurulu'nun oluşturulması söz konusu değildir.

17. D Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi 1920-1923 tarihleri arasında görev yapmıştır.

Kuvayı Seyyare İsyanı; Çerkez Ethem tarafından, I. TBMM düzenli ordusuna karşı çıkarılan isyandır.

Anzavur İsyanı; Ahmet Anzavur liderliğinde Balıkesir, Ulubat, Gönen ve Manyas civarında Osmanlı Devleti tarafından çıkarılan I. TBMM karşıtı isyandır.

Kuvayı İnzibatiye İsyanı; Diğer adı Hilafet Ordusu İsyanı'dır. İzmit civarında Osmanlı Devleti tarafından çıkarılan I. TBMM karşıtı isyandır.

Koçgiri Aşireti İsyanı; Erzincan civarında çıkarılan I. TBMM karşıtı isyandır.

Derviş Mehmet İsyanı (Menemen Olayı) 1930 yılında çıkarılan rejim karşıtı isyandır.

18. D Milli Mücadele Dönemi'nde Mustafa Kemal Paşa Başkomutan olarak Sakarya Meydan Muharebesi'ni (23 Ağustos - 13 Eylül 1921) ve Büyük Taarruz'u (26 Ağustos - 9 Eylül 1922) yönetmiştir.

19. B Türkiye'nin Lozan Antlaşması'nda gündeme gelen sınırları; Suriye, Irak ve Yunanistan sınırları olmuştur.

Bunlardan Türk-Yunan sınırı Lozan Antlaşması'na göre Meriç Nehri olmuş ve bu sınır günümüzde de geçerliliğini sürdürmektedir.

Lozan Antlaşması'nda Türkiye-Irak sınırı 9 ay sonrasına ertelenmiştir. Musul'un kaybedilmesi Lozan Antlaşması'na göre olmamıştır. 1926 yılında da Musul civarı Irak'a bırakılmıştır.

Lozan Antlaşması'nda Türkiye-Suriye sınırı, Hatay hariç çizilmiştir. Hatay, Lozan Antlaşması'ndan sonra 1939 yılında Türkiye'ye katılmıştır.

Dolayısıyla günümüzdeki Türkiye-Irak sınırı Lozan'da değil 1926 yılında, Türkiye-Suriye sınırı da Lozan'da değil 1939 yılında çizilmiştir.

DERS KOÇU

22. B Latin Alfabesi'nin kabulü (1 Kasım 1928) laiklik ilkesi ile ilgili bir inkılap değildir.

Latin Alfabesi'nin kabul edilmesinde (Yeni Türk Alfabesi'nin kabulü) okuma yazmayı arttırmak amacıyla Türkçeye uymayan harfler atılıp eklemeler yapılmıştır.

- Latin Alfabesi'nin kabulü ile modernleşme amaçlandığı için; İnkılapçılık
- Türkçeye uygun olmayan harflerin atılması ve Türkçeye uygun harflerin eklenmesi sağlandığı için; Milliyetçilik
- Okuma yazma uygulamasıyla halk desteklendiği için; Halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

Diğer seçeneklerdeki ilke ve inkılap eşleştirmeleri doğru verilmiştir.

20. E TBMM'nin 1 Kasım 1922 tarihinde Saltanatı kaldırmasıyla Osmanlı Devleti resmen son bulmuştur. Saltanatın kaldırılması ile devlet ve din işleri birbirinden ayrıldığı için laik devlet yolunda ilk adım atılmıştır.

Osmanlı Devleti'nin son hükümdarı Sultan Vahdettin 17 Kasım 1922 tarihinde yurt dışına çıkmıştır. TBMM Saltanatın kaldırılmasından sonra Abdülmecit Efendi'yi halifelğe getirmiştir.

Saltanatın kaldırılması aynı zamanda Yeni Türk Devleti'nin rejim adı sorununun çözülmesine 29 Ekim 1923 tarihinde Cumhuriyetin ilan edilmesine ortam hazırlamıştır.

23. E 1924 yılında Heybeliada Sanatoryumu'nun açılması, 1928 yılında Hıfzısıhha Enstitüsü'nün açılması, 1935 yılında Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin Kızılay'a dönüştürülmesi Atatürk Dönemi'nde sağlık alanındaki yeniliklerdendir.

24. C Almanya ve İtalya'nın revizyonist politikalarına karşı 1937 yılında Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında kurulan Sadabat Paketi'nin merkezi İran'ın başkenti Tahran'dır.

21. A Atatürk Dönemi'ne ait gelişmeler incelendiğinde; Nasturi İsyanı'nın çıkması (1924)
Takrir-i Sükun Yasası'nın kabul edilmesi (1925)
İzmir Suikastı Girişimi (1926)
Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kapatılması (1930)
Razgrad Olayı'nın çıkması 1933 yılında olmuştur.

DERS KOÇU

25. B Türkiye'de Milli Şef Dönemi diğer adıyla İsmet İnönü Dönemi, 1938-1950 yılları arasındaki dönemdir. 1942 yılında çıkarılan Varlık Vergisi Kanunu'nun kabul edilmesi, Milli Şef Dönemi'nin (1938-1950) gelişmelerindendir.

Türkiye'de Demokrat Parti Dönemi diğer adıyla Adnan Menderes Dönemi, 1950-1960 yılları arasındaki dönemdir. Türkiye'nin NATO'ya üyeliği (1952), 6-7 Eylül Olayları'nın yaşanması (1955), Millet Partisi'nin kapatılması (1958) U-2 Olayı'nın çıkması (1960) Demokrat Parti Dönemi'nin gelişmelerindendir.

26. C Soğuk Savaş Dönemi'nde (1945-1991) Çin ile ABD arasında yakınlaşmaya neden olan gelişmeler arasında 1971 yılında gerçekleşen Ping-Pong Diplomasisi'dir. Soğuk Savaş Dönemi'nde ABD'nin Güney Vietnam'dan askerlerini çekmeye başlamasından sonra Çin bu gelişmeyi olumlu karşılamış ve ardından Japonya'da bulunan ABD masa tenisi takımını 1971 yılında kendi ülkesine davet etmiştir. Çin'in bu girişimine karşı ABD, Çin'e karşı uyguladığı ambargoyu kaldırmış ve iki devlet arasında yakınlaşma Ping-Pong Diplomasisi ile başlamıştır.

38. Enlem Sorunu ve Mekik Diplomasisi ABD ile Çin yakınlaşmasına neden olan gelişmeler arasında gösterilemez. 38. Enlem Sorunu Kore Savaşı (1950-1953) ile ilgilidir.

Mekik Diplomasisi, ABD'nin İsrail ile Mısır'ın arasını bulma girişimidir ve bu diplomasi sonucunda Arap-İsrail Savaşları (1948-1973) 1978 yılında imzalanan Camp-David Antlaşması ile son bulmuştur.

27. A 1990 yılında Irak lideri Saddam Hüseyin'in Kuveyt'i işgali ile (Küveyt'in petrol gelirini ele geçirmek için) I. Körfez Savaşı başlamıştır.

BM Güvenlik Konseyi, Irak'ta uluslararası barış ve güvenliğin sağlanması konusunda kuvvet kullanımına dair karar çıkarmış ve bu doğrultuda aralarında ABD, İngiltere ve Fransa gibi devletlerinde yer aldığı BM'ye bağlı Koalisyon Gücü "Çöl Fırtınası Operasyonu" adı verilen müdahaleyle 1991 yılında I.Körfez Savaşı'nı sona erdirmişlerdir. Bu müdahaledeki asıl amaç, bölge petrolünün Batıya akışının sorunsuz bir şekilde sağlanması olmuştur.

SSCB'nin Afganistan'ı işgali (1979-1988), Bosna Savaşı (1992-1995), Şatt-ül Arap Su Yolu Sorunu (1980-1988 Irak-İran Savaşları) ve 11 Eylül 2001 Krizi dünyada yaşanan diğer sorunlardır.

28. E Türkiye'nin üç tarafının denizlerle çevrili olması göreceli konum, soruda verilen diğer açıklamalar ise mutlak konumun sonucudur.

29. A Ege Denizi Dördüncü Zaman, diğerleri ise Üçüncü Jeolojik Zaman'da oluşmuştur.

30. A Türkiye'de tektonik kökenli ovaların fazla olması fay hatlarının yani kırıklı arazilerin yaygın olmasıyla ilgilidir.

31. C Aydın'da bulunan Bafa Gölü alüvyal set gölüdür. Soruda verilen diğer eşleştirmeler ise doğrudur.

32. A Haritada I numaralı Mersin Taşucu kıyıları Kalkanlı kıyı tipine örnek gösterilir.

33. E Çoruh nehrinin ağız kısmı yani döküldüğü yer Gürcistan'da bulunur, ayrıca üzerinde Deriner ve Yusufeli barajları bulunur ve su sporu gelişmiştir.

38. C Köyaltı yerleşmelerden komlara III numaralı Doğu Anadolu'da daha fazla rastlanır.

34. D Türkiye'nin yarımada konumunda bulunması ve farklı yerşekillerinin görülmesi meltem rüzgarlarının görülmesinde etkili olmuştur.

39. A Soruda önemli özellikleri verilen tarım ürünü kayısıdır.

35. C Haritada
I numaralı Ergene'de → Vertisol
II numaralı Batı Karadeniz'de → Podzol
III numaralı Doğu Karadeniz'de → Kahverengi orman topraklarına yaygın şekilde rastlanır.

40. E Soruda verilen özelliklerin tümü Türkiye'de balıkçılığın gelişmemesinde etkili olmuştur.

36. A Haritada taranarak gösterilen Antalya ve çevresinde kestane ağaçlarına daha sınırlı alanda rastlanır. Kestane ağaçlarına Karadeniz'de daha fazla rastlanır.

41. B Haritada önemli çıkartım yerleri verilen maden bordur.

37. E Türkiye'de kırsal kesimde yaşayan insanların oranı % 3'tür. Soruda verilen diğer özellikler ise doğrudur.

42. D Kırklareli Hamitabat termik santrali doğalgazdan elektrik üretirken diğerleri linyitten elektrik üretmektedir.

43. A Samsun'da petro-kimya endüstrisi gelişmemiş iken diğerlerinde gelişmiştir.

44. C Kalkanlı yani Zigana Geçidi Karadeniz Bölgesi'nde diğerleri Akdeniz'de bulunmaktadır.

45. B Haritada verilen yerlerde gelişen turizm türü termal turizmdir.

46. A Bir hukuki işlemin kurucu unsurları mevcut olmakla birlikte geçerlilik şartlarından kamu düzenini ilgilendiren hususların bulunmaması halinde meydana gelen geçersizlik türüne mutlak butlan denir. İrade beyanında bulunan kişinin ayırtım gücünün bulunmaması durumunda bu kişinin yapacağı satım sözleşmesi mutlak butlan ile geçersiz olacaktır. Yokluk, işlemin kurucu unsurlarındaki eksiklik sebebi ile doğmamış, yapılmamış sayılmasıdır. Taraflardan birisinin sözleşme yapma ehliyetinin bulunmaması durumunda askıda geçersizlik meydana gelmektedir. Bir idari işlemin hukuka aykırı yapılması halinde bu işlem iptal yaptırımına tabidir. Bir hukuki yükümlülüğün zorla yerine getirilmesi durumuna cebri icra denir.

47. D Bir ülkede yetkili merciler tarafından oluşturulan, halen yürürlükte olan, sadece yazılı hukuk kurallarının tümüne mevzu hukuk denir. Yazısız hukuk kuralları (örf ve adet kuralları) mevzu hukukun kaynağı değildir.

48. B İnsan haklarının tüm insanlara uygulanabilir olması evrenselliğini ortaya koymaktadır. İnsan haklarının nitelikleri şunlardır: Evrensellik, doğuştan sahip olma, toplum öncesi olma, mutlaklık, vazgeçilmezlik, birey hakkı olma, çoğunlukla hürriyet hakkı olma, temel hak olma, devlete karşı ileri sürülebilir iddialar niteliğinde olma, bölünemezlik.

49. E Parlamento kararları meclisin kanunlar dışında yaptığı işlemlerdir. Genel af ilanı meclisin şekli kanunla yaptığı bir işlem olduğu için parlamento kararı değildir. Bir milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılması, istifa nedeniyle milletvekilinin üyeliğinin düşürülmesi, seçimlerin yenilenmesi ve ara seçime karar vermek ise meclisin parlamento kararı şeklinde yaptığı işlemlerdir.

50. A YSK, 7 asil 4 yedek üyeden meydana gelir. Üyelerin 6'sı Yargıtay, 5'i ise Danıştay tarafından seçilir. YSK'nin tüm kararları kesindir yani yargı yoluna kapalıdır. YSK, Anayasada Yasama başlığında düzenlenmiştir. Milletvekili ve Cumhurbaşkanı seçim tutanaklarını doğrudan kabul eden merci YSK'dir. YSK, seçimler ile ilgili her türlü şikayet ve itirazları değerlendiren ve hukuki denetimini yapan karma egemen bir yargı yeridir. Hangi ilin kaç milletvekili çıkaracağını ve seçim çevrelerini tespit etme görevi Yüksek Seçim Kuruluna aittir.

DERS KOÇU

DERS KOÇU

51. B 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı seçimi en fazla iki oylamada tamamlanabilir. Birinci oylamada geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci Pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oy almış iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir.
52. D 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanı tarafından Anayasa Mahkemesine doğrudan seçilen 4 üye üst kademe yöneticileri, serbest avukatlar, birinci sınıf hakim ve savcılar, en az 5 yıl Anayasa Mahkemesinde raportörlük yapmış olanlardır. Cumhurbaşkanı Anayasa Mahkemesi üyeliğine Sayıştay'dan seçim yapmaz bu seçimi TBMM yapar. YÖK, Yargıtay ve Danıştay ise Cumhurbaşkanı'na aday gösterir, Cumhurbaşkanı bu adaylar arasından üye seçimini gerçekleştirir.
53. C İdare hukukunda doğan uyuşmazlıklar adli yargıda değil idari yargıda çözüme kavuşturulur. İdare hukuku genç bir hukuk dalıdır, tedvin edilmemiştir (kanunlaştırılmamıştır.), bağımsız bir hukuk dalıdır, statü hukukudur, içtihatlarla dayanır, temel amacı kamu yararını gerçekleştirmektir.
54. B Bulunduğu yere atanan devlet memuru atama emirlerinin kendilerine tebliğ gününü izleyen iş günü içinde göreve başlamalıdır. Başka yere atanan devlet memuru ise atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde göreve başlamalıdır.
55. A UNESCO'nun 1972 yılında kabul ettiği Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın korunmasına Dair Sözleşmeye bağlı olarak oluşturulan Dünya Kültürel ve Doğal Mirası Listesinde 2021 yılında Türkiye'den 17'si kültürel, 2'si karma olmak üzere 19 miras alanı bulunmaktadır. Bu miras listesine bir de girmesi önerilen geçici liste bulunmaktadır. Arslantepe Höyüğü (Malatya) geçici değil kalıcı listede yer almaktadır. Bu miras 2021 yılında kalıcı listeye eklenmiştir.
56. B 1895 yılında Padişah II. Abdülhamit'in fermanı üzerine kurulan hayır kurumu Darülaceze'dir. Ayırmıcılık gözetmeksizin muhtaç, kimsesizlerin ihtiyaçlarını karşılayan bir kurumdur. Kurum Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlıdır.
57. C 1931-1950 yılları arasındaki en önemli gelişme Türk Sineması Cemiyeti tarafından düzenlenen yarışma olmuştur. Yarışmada Şakir Sırmalı'nın filmi Unutulan Sır "en güzel film" seçilmiştir. 1949 yılında çekilen Çığlık, ilk Türk korku filmi, 1953 yapımı Halıcı Kız filmi ise çekilen ilk renkli Türk filmi olmuştur.
58. B Türk Dil Kurumu gerçekleştirdiği çalışmalar sonucunda yazı dilinde kısa mesaj olarak kullanılan "sms" ifadesinin Türkçe karşılığını "kısa bilgi" veya "kısa haber" olarak belirlemiştir.
59. C Aysu Türkoğlu, 9 Ağustos 2023 tarihinde Kuzey İrlanda ile İskoçya arasındaki Kuzey Kanalı'nı yüzerrek geçen ilk Türk kadın ve en genç Türk sporcu olmuştur.
60. A 2023 Oscar Ödülleri'nde en iyi film ödülünü yönetmenliğini Daniel Kwan ve Daniel Scheinert'in yaptığı Her Şey Her Yerde Aynı Anda (Everything Everywhere All at Once) adlı yapıt kazanmıştır.

ÇÖZÜMLER

• GENEL YETENEK •

1. D Soru kökünde belirtilen sözcüklerin seçeneklerdeki anlamları şu şekildedir:

A seçeneği

kuru: Suyu, nemi olmayan; yaş ve nemli karşıtı.

yanmak: Isı veya ışık verir konuma geçmek.

çizgi: Yüz ve vücut hatlarının her biri.

B seçeneği

kuru: Yağış almayan veya üzerinde bitki olmayan.

yanmak: Birtakım etmenlerin etkisiyle işe yaramaz duruma gelmek.

çizgi: Çizilerek veya çeşitli yollarla oluşmuş iz, çizi, hat.

C seçeneği

kuru: Etkisi ve sonucu olmayan.

yanmak: Hükümsüz kalmak, değerini yitirmek.

çizgi: Yüz ve vücut hatlarının her biri.

D seçeneği

kuru: Heyecanı, tadı olmayan; tekdüze.

yanmak: Çok üzölmek.

çizgi: Temel.

E seçeneği

kuru: Akıcı olmaya, duygudan yoksun.

yanmak: Çok istemek, çabalamak.

çizgi: Bir durumdan başka bir duruma atlanan, geçilen yer, sınır.

Buna göre öncölde belirtilen anlamlar, D seçeneğinde verilen cümlelerde yer almaktadır.

DERS KOÇU

DERS KOÇU

2. C Sanat eserlerine yönelik değerlendirmelere yer verilen parçada "göbek bağı vardır" ifadesiyle sanat ürünleri arasındaki bir ilişkiye atıfta bulunulmuştur. "Göbek bağı" sözünün mecaz anlamı kullanım olarak "yakın ilişki" durumunu karşıladığı düşünüldüğünde parçada geçen bu sözle sanat eserleri arasında çeşitli yönlerden yakın ilişki bulunduğu anlatılmak istendiği anlaşılmaktadır.

3. E Soru kökünde belirtilen "Yağına kıymayan çöreğini yoz yer." ifadesi, bir atasözüdür. Bu atasözünün anlamı "bir iş için gerektiği kadar fedakârlıkta bulunmayan kişi sonucun kusurlarını hoş görmelidir" şeklindedir. Buna göre bu sözle vurgulanmak istenen, "sonuçların kusurlu olmasını istemeyenlerin o iş için lazım olan kadar fedakârlıkta bulunması gerektiği"dir.

4. D Öncölde verilen parçada geçen "bu anlaşmazlığa" ifadesinden hareketle ilk boşluğa "uzlaşmadığı" sözcüğünün ya da "çatıştığı" sözcüğünün getirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Ancak A seçeneğinde verilen "yetersiz" ifadesi ikinci boşluğa getirildiğinde ortaya çıkacak "yetersiz bulmaması" ifadesi aslında yeterli bulma durumuna denk geleceğinden bu anlam parçada sözü edilen anlaşmazlık durumuna uygun düşmemektedir. Bu nedenle A seçeneğinde verilen ifadeler boşluklara getirilmemelidir. Ancak D seçeneğinde verilen "tatmin edici (bulmaması)" ifadesi ile "oturaklı" ifadelerinin anlamları ile parçada ortaya atılan görüşler düşünüldüğünde boşluklara sırasıyla "uzlaşmadığı", "tatmin edici" ve "oturaklı" sözcüklerinin getirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

5. D Parçanın I numaralı cümlesinde “Jetgiller” adlı çizgi filmin izlenmesiyle ilgili tahminde bulunulması, A seçeneğini; II numaralı cümlesinde “Jetgiller” adlı çizgi filmle ilgili tespit yapılması, B seçeneğini; III numaralı cümlesinde geçen “an meselesi” ifadesinden gerçekleşmesi yakın olan bir durumu; V numaralı cümlesinde uçan otomobilin sertifikayı alırken gerçekleştirdiği uçuşlardan söz edilmesi, E seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak IV numaralı cümlede “AirCar” adlı uçan otomobilin Slovakya’da uçuş testine girdiği söylenmesine rağmen bu durum söz konusu otomobilin Slovakya’da üretildiği anlamına gelmemektedir.

DERS KOCU

6. E Cümleler yüklemden ya da bu yüklemeleri çeşitli yönlerden anlamca tamamlayan öğelerden meydana gelen sözcük dizisi olarak tanımlanabilir. İsim tamlamalarının kuruluşunda bazen unsurların biri cümle şeklinde olabilmektedir. Parçada geçen cümleler incelendiğinde V numaralı cümlede verilen “Atatürk’e ait ‘Türk dili dillerin en zenginlerindendir, yeter ki bu dil şuurla işlensin.’ sözü” bir isim tamlamasıdır. Bu tamlamanın unsurlarından biri ise “Türk dili dillerin en zenginlerindendir, yeter ki bu dil şuurla işlensin.” cümlesidir.

7. A Öncülde verilen cümlelerin öge çözümlemesi şu şekildedir:

Yüklem: kütledir.

- Küttele olan ne?

Özne: Zamanla giderek yoğunlaşan ve ısınan bir gaz bulutunun bir yıldıza dönüşüp dönüşmeyeceğini belirleyen ana etken

Seçeneklerde verilen cümlelerin öge çözümlemesi ise şu şekildedir:

A seçeneği

Yüklem: besinlerde doğal olarak bulunabilen ya da yiyeceklere sonradan ilave edilebilen maddelerdir

- ... ilave edilen maddeler ne?

Özne: Basit şekerler

B seçeneği

Yüklem: takip eder

- Takip eden ne?

Özne: Yeni doğan yıldızlar ve kahverengi cüceler

- Neyi takip eder?

Nesne: hemen hemen çembersel bir yörüngeyi

- Ne zaman takip eder?

Zarf tümlecisi: içinde bulundukları gök adanın kütle merkezi etrafında dolanırken

C seçeneği

Yüklem: unutmamalıyız

- Kim unutmamalı?

Özne: Biz → Gizli özne

- Neyi unutmamalıyız?

Nesne: İnternet ortamında kendimizi korumamız gereken kişiler ve durumlar olduğunu

D seçeneği

Yüklem: keşfetti

- Kim keşfetti?

Özne: Bir grup gök bilimci

- Ne keşfetti?

Nesne: daha önce benzeri görülmemiş özelliklere sahip bir gök cismi

E seçeneği

Yüklem: tavsiye edildi

- Tavsiye edilen ne?

Özne: uykudan önce kafein almamaları

- Kime tavsiye edildi?

Dolaylı tümleç: Uyku sürelerini uzatmaları istenen katılımcılara

Buna göre öncüldeki cümleyle öge dizilişi özdeş olan cümle, A seçeneğindeki cümledir.

DERS KOCU

8. E Parçada geçen

- I numaralı sözcük “becer-” fiil köküne getirilen “-i” fiilden fiil yapım eki, “-ler” çoğul eki (isim çekim eki) ve “-e” yönelme durum eki (isim çekim eki),
- II numaralı sözcük “bir” isim köküne getirilen “-ey” isimden isim yapım eki, “-ler” çoğul eki (isim çekim eki) ve “-in” tamlayan eki (isim çekim eki),
- III numaralı sözcük “eğ-” fiil köküne getirilen “-il-” fiilden fiil yapım eki, “-im” fiilden isim yapım eki ve “-i” belirtme durum eki (isim çekim eki),
- IV numaralı sözcük “et-” fiil köküne getirilen “-gi” fiilden isim yapım eki ve “-si” tamlanan eki (isim çekim eki),
- V numaralı sözcük “yıl” isim köküne getirilen “-i” tamlanan eki (isim çekim eki), “-da” bulunma durum eki (isim çekim eki)

almıştır. Buna göre V numaralı sözcük hem yapım hem de çekim eki almamış, sadece çekim eki almıştır.

9. D Öncülde verilen parçadaki I numaralı “maalesef” sözcüğü “üzülerek söylüyorum ki, ne yazık ki” anlamına gelen “zarf”, II numaralı “onu” sözcüğü adın yerini tutma görevli (Cümlesinde stres sözcüğünün yerini tutmuş.) sözcük yani “zamir”, III numaralı “çünkü” sözcüğü cümleleri bağlama görevli “bağlaç”, IV numaralı “sağlıklı” sözcüğü de “biri” sözcüğü niteleme görevli “sıfat”tır. Buna göre sözcüklerin türleri doğru olarak D seçeneğinde verilmiştir.

10. A Öncülde verilen dizelerde görülen ses olayları şu şekildedir:

Ünsüz yumuşaması

avucumda → avuç + um + -da

Ünlü daralması

üşümüyorum → üşüme- + -yor + -um

diye → de- + (y)-e

Ünsüz sertleşmesi

büyüttüm → büyüt- + -dü + -m

Ünlü değişimi

bana → ben + -a

Ancak dizelerde ünlü düşmesini örneklediren herhangi bir kullanım söz konusu değildir.

11. C Öncülde verilen parçada geçen I numaralı sözcük her iki kelimesi de anlamını koruyan birleşik sözcüğü örneklediğinden ayrı yazılması doğrudur. II numaralı yerde özel adı niteleyen yön adlarının büyük yazılması ve özel adlara getirilen çekim ekinin de kesmeyle ayrılması kuralına uygun hareket edilmiştir. IV numaralı yerde ise “gri” ve “kahverengi” renk adlarının yazımı doğrudur. V numaralı yerde de uluslararası ölçü birimlerinin kısaltması küçük harflidir ve noktasızdır. Ayrıca küçük harfli kısaltmalarda ek, kısaltmanın temsil ettiği kelimenin açılımına göre getirilir. Dolayısıyla V numaralı ifadenin yazımı da doğrudur. Ancak “bilmek, vermek, yazmak, gelmek” gibi fiillerin “i” ile kaynaşarak ortaya çıkardığı tasvirî fiiller yani kurallı birleşik fiiller bitişik yazılması gerektiğinden III numaralı yerde yazım yanlış yapılmıştır. Bu ifadenin “görülebilirler” şeklinde yazılması gerekmektedir.

12. B Parçada geçen “Güneş saatlerinde düz bir yüzeyin üzerine bir çubuk yerleştiriliyor, güneşin açısına bağlı olarak çubuğun oluşturduğu gölgenin uzunluğu takip ediliyordu.” cümlesinde virgül sıralı cümlelerin arasında yer aldığından A seçeneği; “O dönemlerde Mısır’da ‘12’ tabanlı sayı sistemi kullanılıyordu. Daha sonra bu sistem Babilliler Dönemi’nde ‘60’ sayısını temel alan ‘altılı’ bir sayı sistemine dönüştürüldü.” ifadelerinde “12”, “60” ve “altılı” ifadeleri vurgulanmak için tırnakla gösterildiğinden C seçeneği; “Zamanı ölçmek için faydalanılan ilk aletlerden biri olan güneş saatleri, MÖ 4000’lerde eski Mısır’da kullanılmaya başlandı.” cümlesinde yüklemden uzak düşmüş özneyi belirten virgül kullanıldığından D seçeneği; “Mısır’da” sözcüğünde özel ada getirilen durum eki kesmeyle ayrıldığından E seçeneği doğrulanmaktadır. Ancak parçada eş görevli kelimelerin ya da kelime gruplarının arasında kullanılmış herhangi bir virgül yoktur.

13. E Parçada geçen “Yüzü kâğıt gibi ince” ifadesiyle benzetme yapılması A seçeneğini; “Yüzü kâğıt gibi ince, soluk, küçücük gözleri iri cüssesine tezat oluşturan bu adama ısındı...” ifadelerinde tasvir edici anlatım kullanılması B seçeneğini; “ağzından bal damlıyordu”, “uyku da girmedik gözlerine” ifadelerinin deyim olması C seçeneğini; “Odasının penceresinden arsızca içeri süzülüp koynuna sokulan rüzgâr” ifadesinde rüzgâra insana has özellik yüklenmesi D seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçada kahraman bakış açısı değil üçüncü kişili anlatım kullanılmıştır. Kahraman bakış açısı, “ben” ve “biz” kişisine göre çekimlenen anlatımlardır.

14. B Öncülde verilen parçanın I ve II numaralı cümlelerinde insanın anılar ve hayaller aracılığıyla yaptığı zaman yolculuğu konusu işlenmiştir. Ancak parçanın III numaralı “Psikologların yaptığı araştırmalar, kişinin kendisiyle ilgili bilgilerin beyinde diğer ayrıntılara göre daha farklı işlendiğini ve bu nedenle kişinin başrolde olduğu anıları daha kolay hatırladığını gösteriyor.” cümlesinden itibaren psikologların yaptıkları araştırmalardan hareketle kişilerin anılarını anımsama şekillerinden söz edilmeye başlanması, konunun değiştiğini göstermektedir. Bu nedenle parça III numaralı cümleden itibaren ikinci paragrafa ayrılabilir.

DERS KOÇU

15. B Parçanın I, II, III, V, VI ve VII numaralı cümlelerinde zamanın hızlı geçmesine dönük algılama durumunun yaşla bağlantısının konu edildiği görülmektedir. Ancak parçada bu konu bütünlüğü yakalanmasına rağmen IV numaralı “Çocukluk yılları insanın birçok anı biriktirdiği ve hayat boyu anımsanacak deneyimlerin geçtiği dönemdir.” cümlesinde çocuklukla ilgili bir açıklama yapılmaması, parçanın anlam bütünlüğünü bozmuştur.

DERS KOÇU

16. C Parçada geçen “Yalan söylemeye gerek yok. Böyle bir düşünce içinde yıllar yılı hep oldu. Kendimi on dört yaşında, bir odada otururken arkadaşımın şiir yazmasına şahitlik ederken buldum. İlk itki, ilk başlangıç çingisi, ilk ateş bu...” ifadeleri dikkate alındığında sanatçının şiir yazmaya başlama sürecinden söz ettiği anlaşılmaktadır. Buna göre parçada anlatılanlar ancak “İlk ne zaman şair olmayı istediniz, böyle bir kararınız oldu mu?” sorusuna karşılık söylenmiş olabilir.

DERS KOÇU

17. E Parçada geleneksel toplumlarda statünün doğuştan getirildiği ancak modern toplumlarda bireysel çabaların insanlara toplum içinde konum kazandırdığı vurgulandığından bu parçadan hareketle “Toplumsal statü, zamanla, doğuştan getirilen bir nitelik olmaktan çıkıp bireysel çabaların ürünü hâline gelmiştir.” yargısına ulaşılabilir.

18. C Parçada geçen “Gördükleri şeyleri de belli bir tarzda görür ve aktarırlar. Bir ayıklama yapar ve ayıklanmış olan şeyi belli bir tarzda kurarlar.” ifadesi I numaralı yargıyı; “Ayıklama ilkesi ise sansasyonelin yani gösteri niteliği taşıyanın aranmasına dayanmaktadır.” ifadeleri de II numaralı yargıyı doğrulamaktadır. Ancak parçada habercilerin nesnellikten uzaklığı alışkanlık hâline getirip getirmediklerine yönelik herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

19. A Parçada televizyonun kitleler üzerinde yarattığı etkiden ve izleyicileri edilgen konuma getirerek onları duygusal yönlerden etkilemeye çalıştığından söz edilmektedir. Parçadaki boşluktan hemen sonra geçen “Televizyon haberleri beklenmedik oranda heyecan, üzüntü, merak yaratan görüntü ve söylemlerle doldurulmuştur.” ifadeleri de dikkate alındığında boş bırakılan yere getirilmesi gereken en uygun sözlerin A seçeneğinde “Televizyonda en objektif olması ve bire bir verilmesi gereken haberlerde ve haber programlarında bile duygusal boyut oldukça yüküldür.” ifadesiyle verildiği anlaşılmaktadır.

20. D Parçada geçen “Montesquieu’nün romandaki olay örgüsüne göre bu iki yabancı, Fransa hakkındaki gözlemlerini mektuplar aracılığıyla İran’da bıraktıkları yakınlarıyla paylaşıyordu.” ifadeleri A seçeneğini, “Montesquieu bu kitapta, Fransızların yaşamları ve kurumlarını yabancı iki kişinin, İranlı iki Doğulunun, gözüyle aktarıyordu: Usbek ve Rica... Söz konusu iki İranlı (Acem) kahraman, İsfahan’dan Marsilya ve oradan da Paris’e gelip burada on yıl sürgün hayatı yaşamak zorunda kalmışlardı.” ifadeleri B seçeneğini; “Montesquieu 32 yaşında iken Amsterdam’da anonim olarak yayımlanan Acem Mektupları, yazarına büyük bir şöhret getirdi. Kısa zamanda en çok satanlar arasına giren kitap, daha ilk yılında on yeni baskı yaptı.” ifadeleri C seçeneğini; kitapta ele alınan konuya yönelik açıklamalar ise E seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçada *Acem Mektupları* adlı yapıtın yayımlanma sürecinde karşılaşılan güçlüklerle ilgili herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.

DERS KOÇU

21. A Soru kökünde verilen “Esas olarak insanlığın hem geçmişteki gelişimini açıklayacak hem de gelecekteki seyrini öngörececek bir bilim kurmayı amaçlamıştır.” cümlesinde bir kişinin amacından söz edilmektedir. Parçada verilen cümleler incelendiğinde ise II numaralı cümlede “Bu hedefin” ifadesiyle bir amaca gönderme yapıldığı ancak I numaralı cümlede bir amacın açıklanmadığı görülmektedir. Buna göre soru kökünde verilen amaca atıf yapıldığından hareketle bu cümlelerin I numaralı cümleden sonra getirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

DERS KOÇU

22. E Numaralanmış cümleler incelendiğinde IV numaralı “İnsanların sorduğu pek çok soru vardır.” cümlesinin giriş niteliği taşıdığı görülmektedir. I numaralı “Ölümden sonra nasıl bir hayat bizi bekliyor, dünya dışında canlı yaşam var mıdır, dünya dışında yaşayan zeki varlıkların fiziksel özellikleri bize benziyor mu gibi sorular bunlardan bazılarıdır.” cümlesinde de “bunlardan bazıları” derken IV numaralı cümledeki sorulara gönderme yapılmıştır. Bu cümlelerde sözü edilenleri ise III numaralı “Şu anda bunları bilimsel olarak ele alıp incelemiyoruz çünkü mevcut bilgi birikimi dâhilinde, bazılarınin olgusal olarak tanımlanması ve bazıları için ise gözlenebilir, ölçülebilir, sınanabilir bir araştırma tasarlanması mümkün değildir.” cümlesi desteklemektedir. Daha sonra düşüncenin yönü değiştirilerek Verne ile ilgili bir duruma geçildiği fark edilmektedir. Dolayısıyla V numaralı cümlelerin hemen devamına da II numaralı cümle getirilmelidir. Çünkü II numaralı cümlede geçen “oraya” ifadesiyle Ay’a gönderme yapılmaktadır. Buna göre sıralama IV-I-III-V-II biçiminde olmalıdır. Baştan dördüncü de V numaralı cümledir.

23. C Parçada geçen “İnsanlarda gebeliğin on yedinci haftasında şekillenmeye başlayan parmak izi desenleri” ifadesi A seçeneğini, “1920’lerden bugüne adli vakalarda kanıt olarak kullanılıyor” ifadesi B seçeneğini, “Kesilme, aşınma, yanma, asit dökülmesi veya bazı deri hastalıkları nedeniyle zarar gören ya da kaybolan parmak izi yaklaşık bir ayda orijinal hâline geliyor.” cümlesi D seçeneğini, “Yaşlandıkça parmak uçlarındaki derinin esnekliğinin kaybolması, parmak izi desenlerindeki çıkıntıların kalınlaşması gibi sebeplerle parmak izimiz biraz değişse de...” ifadesi E seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçada parmak izinin “kişinin kalıtsal niteliklerini belirlemede ölçüt olarak kullanıldığına” yönelik herhangi bir açıklamada bulunulmamıştır.

24. D Öncülde verilen parçada geçen "...Çocuklar yeteneklerine veya becerilerinin düzeyine dair geri bildirimleri akran gruplarından alırlar. Akranlarla kurulan iyi ilişkiler, sağlıklı bir toplumsal bilinç geliştirme ve duygusal gelişim için oldukça önemli görünmektedir..." ifadelerinden hareketle "Yaşitlarla kurulan ilişkiler, çocukların sosyal gelişimi üzerinde etkili olmaktadır." yargısına ulaşılabilir.

27 - 30. soruların çözümleri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		Viyana		Van		İspanya / İtalya	Moskova	Berlin	İspanya / İtalya

DERS KOÇU

25. D Parçada geçen "Kurguladığı olayları, yarattığı karakterleriyle kendine has bir çizgi yakalayan yazarın zaman zaman yakaladığı üslup kazdıkça su kaynayan bir göz sanki." ifadeleri A ve C seçeneğini, "Edebiyat sahasında uzun zamandır kalem oynatan sanatçı hikâye türünde bir mihenk taşı olmuştur." ifadeleri B seçeneğini, "Bu yönüyle öykülerini şiirsel anlatıma yaklaştıran yazarın olay örgüsü merak duygusunu sürekli kamçılama." ifadeleri E seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçada sanatçıyla ilgili olarak yapıtlarını kalıcı olmak amacıyla yazdığına dair herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

27. C Verilenlere göre Moskova'ya ağustos ayında Berlin'e eylül ayında gidilmiştir.

28. B Hollanda ve Münih'e birbirini takip eden aylarda yolcu taşındığına göre bu aylar 1 ve 2. aylar olmalıdır. Çünkü peş peşe gelen iki ay ocak ve şubattır.

29. E Verilenlere göre uçak 7. ayda İspanya'ya giderse 10. ayda İtalya'ya gider. Berlin'e 9. ayda gittiği için İtalya'ya Berlin'den sonra gitmiştir.

DERS KOÇU

26. A Öncülde verilen parçanın anlatımı kontrol edildiğinde parçada geçen "Kurguladığı olayları, yarattığı karakterleriyle kendine has bir çizgi yakalayan yazarın zaman zaman yakaladığı üslup kazdıkça su kaynayan bir göz sanki." ifadeleriyle bir benzetmeye başvurulduğu anlaşılmaktadır.

30. B Verilenlere göre uçak 6. ayda Dubai'ye giderse Münih'e Moskova'dan önce gitmiş olur.

31. C $\frac{1}{7 - \frac{25}{7}} \cdot \frac{8}{21} = \frac{1}{49 - 25} \cdot \frac{8}{21}$

$$\frac{1}{\frac{24}{7}} \cdot \frac{8}{21} = 1 \cdot \frac{7}{24} \cdot \frac{8}{21}$$

$$1 \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{3} = \frac{1}{9}$$

32. D $\sqrt{\frac{6^7 - 12^5}{24^3}} = \sqrt{\frac{6^7 - 2^5 \cdot 6^5}{6^3 \cdot 4^3}}$

$$\sqrt{\frac{6^5(6^2 - 2^5)}{6^3 \cdot 4^3}} = \sqrt{\frac{6^2(36 - 32)}{4^3}}$$

$$\sqrt{\frac{36 \cdot 4}{4^3}} = \sqrt{\frac{36}{4^2}}$$

$$\sqrt{\frac{36}{16}} = \sqrt{\frac{9}{4}}$$

$$= \frac{3}{2}$$

33. E $\frac{\sqrt{160} - \sqrt{62,5}}{\sqrt{0,9}} = \frac{\sqrt{10} \cdot (\sqrt{160} - \sqrt{62,5})}{\sqrt{10} \cdot \sqrt{0,9}}$

$$\frac{\sqrt{1600} - \sqrt{625}}{\sqrt{9}} = \frac{40 - 25}{3}$$

$$\frac{15}{3} = 5$$

34. A $\frac{6 \cdot 6! - 5 \cdot 5!}{10^2 + 4!} = \frac{6 \cdot 6 \cdot 5! - 5 \cdot 5!}{100 + 24}$

$$\frac{5!(6 \cdot 6 - 5)}{124} = \frac{5! \cdot (36 - 5)}{124}$$

$$\frac{5! \cdot 31}{4 \cdot 31} = \frac{5!}{4}$$

$$\frac{120}{4} = 30$$

DERS KOÇU

35. C

A	A	5	→ 5 + B + 3 = 15
B	B		B = 7
C	C	3	
6	0	5	

→ A + B + C + 1 = 20
4 + 7 + C + 1 = 20
C = 8

A = 6, 5, 4 olabilir. BB ve C3 için A = 4 olur.
A · B · C = 4 · 7 · 8 = 224

II. Yol

$$110A + 5 + 11B + 10C + 3 = 605$$

$$110A + 11B + 10C = 597$$

↓	↓	↓
4	7	8

A · B · C = 4 · 7 · 8 = 224

DERS KOÇU

36. B $\frac{7a + 24}{a} = \frac{7a}{a} + \frac{24}{a}$

$$= 7 + \frac{24}{a}$$

⑦ + ②⁴⁄ₐ = Çift

↓ ↓

Tek + Tek = Çift

②⁴⁄ₐ = Tek

↓

8, 24

8 + 24 = 32

37. C

$$x = 5^6 = (5^2)^3 = 25^3$$

$$y = 8^7 = (2^3)^7 = (2^7)^3 = (128)^3$$

$$z = 3^9 = (3^3)^3 = (27)^3$$

$$(25)^3 < (27)^3 < (128)^3$$

$$x < z < y$$

38. D

$$1 < 2x - 5 < 7$$

$$1 + 5 < 2x - 5 + 5 < 7 + 5$$

$$6 < 2x < 12$$

$$\frac{6}{2} < \frac{2x}{2} < \frac{12}{2}$$

$$3 < x < 6$$

$$(-3) \cdot 3 > (-3) \cdot x > (-3) \cdot 6$$

$$-9 > -3x > -18$$

$$-9 + 2 > 2 - 3x > -18 + 2$$

$$-7 > 2 - 3x > -16$$

$$\{-15, -14, -13, -12, -11, -10, -9, -8\}$$

8 tane tam sayı vardır.

39. B

$$5^a = 25^b$$

$$5^a = 5^{2b} \Rightarrow a = 2b$$

$$5^{a+1} + 25^{b+1} = 3750$$

$$5^{2b+1} + 5^{2b+2} = 3750$$

$$5^{2b}(5 + 5^2) = 3750$$

$$5^{2b} \cdot 30 = 3750$$

$$5^{2b} = 125$$

$$5^{2b} = 5^3 \Rightarrow 2b = 3$$

$$b = \frac{3}{2}$$

$$a = 2b \quad a \cdot b = ?$$

$$a = 2 \cdot \frac{3}{2} = 3 \cdot \frac{3}{2}$$

$$a = 3 = \frac{9}{2}$$

40. A

$$\frac{\sqrt{a} - \sqrt{b}}{a^2 - b^2} = \frac{1}{120} \quad \frac{(\sqrt{a} - \sqrt{b})(\sqrt{a} + \sqrt{b})}{\sqrt{a} - \sqrt{b}} = 6$$

$$\frac{a^2 - b^2}{\sqrt{a} - \sqrt{b}} = 120$$

$$\sqrt{a} + \sqrt{b} = 6$$

$$(\sqrt{a} + \sqrt{b})^2 = 6^2$$

$$a + 2\sqrt{ab} + b = 36$$

$$20 + 2\sqrt{ab} = 36$$

$$2\sqrt{ab} = 16$$

$$\sqrt{ab} = 8$$

$$(\sqrt{ab})^2 = 8^2$$

$$ab = 64$$

DERS KOÇU

41. E

$$a < 0 \text{ için } |a| = -a \text{ olur.}$$

$$\frac{1}{8} < \frac{|a| - 2a}{18} < \frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{8} < \frac{-a - 2a}{18} < \frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{8} < \frac{-3a}{18} < \frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{8} < -\frac{a}{6} < \frac{1}{2}$$

$$\frac{3}{24} < -\frac{4a}{24} < \frac{12}{24}$$

$$3 < -4a < 12 \text{ için } a = -1 \text{ ve } a = -2$$

$$(-1) + (-2) = -3$$

42. C

$$3a^2 - 2a - 5 = (3a - 5)(a + 1)$$

$$\begin{array}{cc} \downarrow & \downarrow \\ 3a & -5 \\ a & 1 \end{array}$$

$$|3a^2 - 2a - 5| = |(3a - 5)(a + 1)|$$

$$\bullet 3a - 5 = 1$$

$$3a = 6$$

$$\boxed{a = 2} \text{ için } A = |1 \cdot 3| = |3| = 3 \text{ asal}$$

$$\bullet 3a - 5 = -1$$

$$3a = 4$$

$$a = \frac{4}{3} \text{ tam sayı olmaz}$$

$$\bullet a + 1 = 1$$

$$a = 0 \text{ için } A = |(-5) \cdot 1| = |-5| = 5 \text{ asal}$$

$$\bullet a + 1 = -1$$

$$a = -2 \text{ için } A = |(-11) \cdot (-1)| = |11| = 11 \text{ asal}$$

$$3 + 5 + 11 = 19$$

DERS KOÇU

43. D

$$\begin{aligned}
 f(x) &= 5x + 3 \\
 (f \circ f)(a) &= 7 \cdot f(a) \\
 f(5a + 3) &= 7 \cdot (5a + 3) \\
 5(5a + 3) + 3 &= 35a + 21 \\
 25a + 15 + 3 &= 35a + 21 \\
 -3 &= 10a \\
 -\frac{3}{10} &= a
 \end{aligned}$$

44. B

$$\begin{array}{cc}
 105 \text{ kg} & 140^\circ \\
 120 \text{ kg} & ?
 \end{array}$$

$$? = \frac{120 \cdot 140}{105} = 160^\circ \text{ Bademli çikolata açısı}$$

$$\begin{aligned}
 \text{Çilekli çikolata açısı} &= 360^\circ - 160^\circ - 140^\circ \\
 &= 60^\circ
 \end{aligned}$$

45. C

$$\begin{aligned}
 AB &= a^x \cdot b^y \\
 6 \cdot AB &= 2 \cdot 3 \cdot AB = 2 \cdot (3) \cdot a^x \cdot b^y \quad 3 \text{ tane} \\
 15 \cdot AB &= 5 \cdot 3 \cdot AB = 5 \cdot (3) \cdot a^x \cdot b^y \quad 3 \text{ tane} \\
 10 \cdot AB &= 5 \cdot 2 \cdot AB = 5 \cdot 2 \cdot a^x \cdot b^y \quad 4 \text{ tane} \\
 3 \text{ asal bölenlerinden biri olur.} \\
 |a - b| &= 26 \quad AB = 29 \cdot 3 = 87 \\
 |a - 3| &= 26 \quad BA = 78 \\
 a - 3 &= 26 \quad 78 \mid 2 \\
 a &= 29 \quad 39 \mid 3 \\
 &\quad 13 \mid 13 \\
 &\quad 1 \mid 1 \\
 2 + 3 + 13 &= 18 \text{ olur.}
 \end{aligned}$$

46. B

	6'lı	7'li
Başlangıç Saksı Sayısı	x	x + 10
Son Saksı Sayısı	x + 4 + 24 (x + 28)	x + 10 - 24 (x - 14)

$$\begin{aligned}
 4 \cdot 6 &= 24 \quad 7' \text{ liden } 6' \text{ ya dönüştü} \\
 2 \cdot (x - 14) &= x + 28 \\
 2x - 28 &= x + 28 \\
 x &= 56
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{Toplam gül sayısı} \\
 6 \cdot 56 + 7 \cdot (56 + 10) &= 336 + 7 \cdot 66 \\
 &= 336 + 462 \\
 &= 798 \text{ olur.}
 \end{aligned}$$

47. E

$$\begin{aligned}
 \text{Damacananın başlangıçta} \\
 16 \cdot \frac{25}{100} &= 4 \text{ litresi doludur.} \\
 \text{Daha sonra damacananın} \\
 16 \cdot \frac{40}{100} &= 6,4 \text{ litresi doludur.} \\
 \text{Dolayısıyla damacanaya} \\
 6,4 - 4 &= 2,4 \text{ litre su dökülmüştür.} \\
 2,4 \text{ litre } 4 \text{ litrelik termosun} \\
 4 \cdot \frac{x}{100} &= 2,4 \\
 x &= 2,4 \cdot \frac{100}{4} \\
 x &= 60 \quad \%60' \text{ dır.}
 \end{aligned}$$

48. D

A $\xrightarrow{x \text{ km}}$ C $\xrightarrow{y \text{ km}}$ B

$D \cdot \frac{20}{100} = x \cdot \frac{4}{100} = D \cdot \frac{20}{100}$

$x = 5D$

A $\xrightarrow{x \text{ km}}$ C $\xrightarrow{y \text{ km}}$ B

$(x + y) \cdot \frac{7}{100} = D \cdot \frac{55}{100}$

$(5D + y) \cdot 7 = D \cdot 55$

$35D + 7y = 55D$

$7y = 20D$

$y = \frac{20D}{7}$

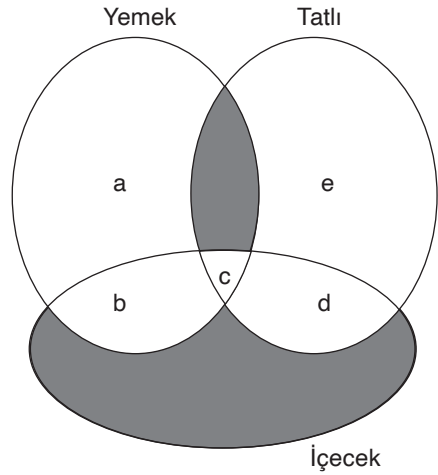
A $\xrightarrow{5D}$ C $\xrightarrow{\frac{20D}{7}}$ B

$\frac{20D}{7} \cdot \frac{?}{100} = D \cdot \frac{35}{100}$

$? = \frac{49}{4}$

$? = 12,25 \text{ litre}$

50. D

$$a + b + c + d + e = 200$$

$$c + d = 120$$

$$b + c = 63$$

$$+ a + e = 45$$

$$\begin{array}{r} a + b + c + d + e + c = 228 \\ 200 \quad + c = 228 \end{array}$$

$$c = 28$$

51. A 5 konudan 2'si seçilecek
10 sorudan 2'si seçilecek

$$\begin{aligned} \binom{5}{2} \binom{10}{2} &= \frac{5!}{2! \cdot 3!} \cdot \frac{10!}{2! \cdot 8!} \\ &= \frac{5 \cdot 4 \cdot 3!}{2 \cdot 1 \cdot 3!} \cdot \frac{10 \cdot 9 \cdot 8!}{2 \cdot 1 \cdot 8!} \\ &= 450 \end{aligned}$$

49. B Murat Bey emekli olmadan önce şirkette çalışan sayısı x ve yaş toplamı T olsun.

$$\frac{T}{x} = 42 \quad T = 42x$$

Murat Bey 1 yıl sonra emekli olunca şirkette çalışan sayısı x - 1 ve yaş toplamı T + x - 68 olur.

$$\frac{T + x - 68}{x - 1} = 42$$

$$42x + x - 68 = 42x - 42$$

$$x = 26$$

Son durumda 26 - 1 = 25 kişi olur.

52. C $|a - b| = |b - c| = 4$

159, 840, 951 fark sayılarıdır.

$$159 + 840 + 951 = 1950$$

53. D 123 210

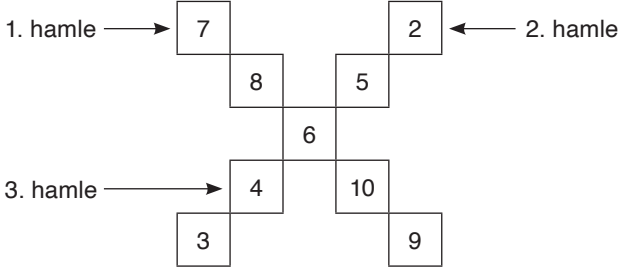
135 234

147 246

159 258

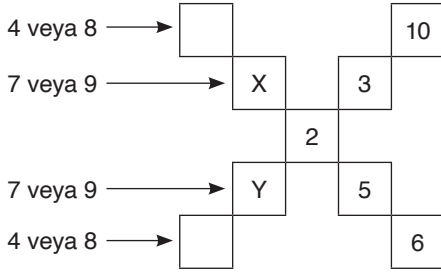
8 farklı fark sayısı vardır.

54. B

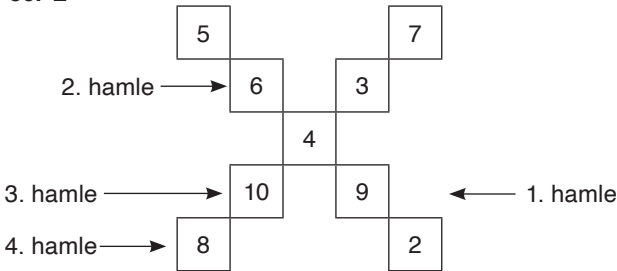
$$A \cdot C = 7 \cdot 2 \\ = 14 \text{ olur.}$$

55. C

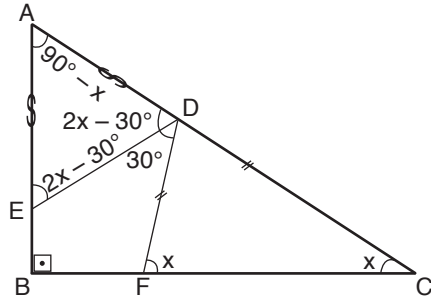
$$X = 7 \text{ için } Y = 9 \text{ olur. } X + Y = 7 + 9 = 16 \\ X = 9 \text{ için } Y = 7 \text{ olur. } X + Y = 9 + 7 = 16$$

56. E

$$X \cdot Y + Z \cdot T = 6 \cdot 10 + 8 \cdot 9 \\ = 60 + 72 \\ = 132$$

57. B

$$m(\widehat{BCA}) = x \text{ olsun}$$

ABC dik üçgeninde $m(\widehat{BAC}) = 90^\circ - x$ olur.

DFC üçgeninde $|DC| = |DF|$ için

$$m(\widehat{FCD}) = m(\widehat{DFC}) = x \text{ olur.}$$

İki iç açının toplamı bir dış açıya eşittir.

$$m(\widehat{ADF}) = 2x \text{ olur.}$$

$$m(\widehat{ADE}) = 2x - 30^\circ$$

AED üçgeninde $|AD| = |AE|$ için

$$m(\widehat{ADE}) = m(\widehat{AED}) = 2x - 30^\circ$$

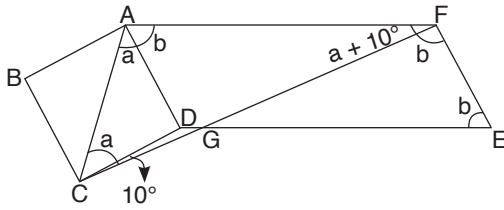
AED üçgeninde

$$90^\circ - x + 2x - 30^\circ + 2x - 30^\circ = 180^\circ \\ 3x = 150^\circ \\ x = 50^\circ$$

DERS KOÇU

DERS KOÇU

58. D

 $m(\widehat{ACD}) = a$ ve $m(\widehat{GEF}) = b$ olsun

ACF üçgeninde

$$a + b + a + 10^\circ + a + 10^\circ = 180^\circ$$

$$3a + b = 160^\circ$$

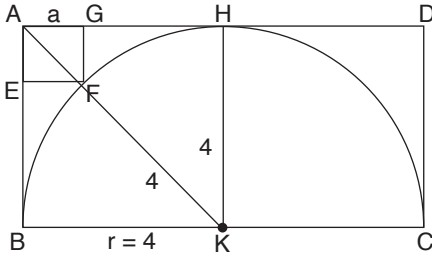
GEF üçgeninde

$$a + 10^\circ + b + b = 180^\circ$$

$$a + 2b = 170^\circ$$

$$\begin{array}{r} 3a + b = 160^\circ \\ -3/ \quad a + 2b = 170^\circ \\ \hline 3a + b = 160^\circ \\ + \quad -3a - 6b = -510^\circ \\ \hline -5b = -350 \\ b = 70^\circ \end{array}$$

59. E

 $|BK| = r$ ise yarım daire alanı

$$\frac{\pi \cdot r^2}{2} = 8\pi$$

$$r^2 = 16$$

 $r = 4$ cm olur.

$$|BK| = |HK| = |AB| = |FK| = 4 \text{ cm}$$

ABK dik üçgeninde Pisagor

$$|AK|^2 = 4^2 + 4^2$$

$$|AK|^2 = 32$$

$$|AK| = 4\sqrt{2} \text{ cm}$$

$$|AF| = 4\sqrt{2} - 4 \text{ cm olur.}$$

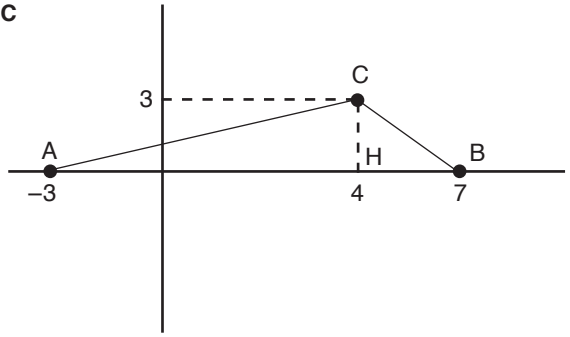
 $|AG| = a$ ise AGF dik üçgeninde Pisagor.

$$a^2 + a^2 = (4\sqrt{2} - 4)^2$$

$$2a^2 = 48 - 32\sqrt{2}$$

$$a^2 = 24 - 16\sqrt{2} \text{ cm}^2 \text{ A(AEFG) olur.}$$

60. C

$$\begin{aligned} A(\widehat{ABC}) &= \frac{|AB| \cdot |CH|}{2} \\ &= \frac{10 \cdot 3}{2} \\ &= 15 \text{ br}^2 \end{aligned}$$

2. yol

$$\begin{array}{r} \begin{array}{ccc} -3 & 0 & 0 \\ 0 & 7 & 0 \\ 0 & 4 & 3 \end{array} \\ + \begin{array}{ccc} -9 & -3 & 0 \end{array} \\ \hline \begin{array}{ccc} -9 & -3 & 0 \end{array} \\ \hline \frac{|-9 - 21|}{2} = 15 \text{ br}^2 \end{array}$$

• GENEL KÜLTÜR •

1. B İslamiyet öncesi Türk devletlerinde devlet yönetiminde tecrübe kazanması amacıyla, bağlı boy-ların başına gönderilen hükümdar çocukları olan tiginlerin aldığı unvana "Şad" adı verilmiştir. Baksı, din görevlisi olan "Şaman"ların diğer adıdır. İnal, tigin eğitmenidir, diğer adı "Ataman"dır. Yabgu, hükümdarın kardeşidir, ikili teşkilatlanma gereği devletin Batı yöneticisidir.

2. A "Divanü Lügati't-Türk" Kaşgarlı Mahmut tarafından 1072-1074 yılları arasında yazılmıştır. Türkçe ilk sözlük ve ansiklopedi niteliğine sahip eserde Türkçenin Arapça kadar bir zengin dil olduğu vurgusu yapılmıştır. Eserde Türklere ait destan, sav, sagu ve koşuk gibi sözlü edebiyat ürünleri ve On İki Hayvanlı Türk Takvimi hakkında detaylı bilgilere yer verilmiştir. Firdevsi'ye ait Şehname, Türk-İran ilişkisini anlatan eserdir. Ahmet Yesevi'ye ait Divan-ı Hikmet, Türk İslam'ın ilk tasavvuf türü eseridir. Ali Şir Nevai'ye ait Muhakemetü'l-Lugateyn adlı eserde Türkçe'nin Farsça ile karşılaştırılması yapılmış ve Türkçe'nin daha zengin bir dil olduğu üzerinde durulmuştur. Yusuf Has Hacib'e ait Kutadgu Bilig (Mutluluk Veren Bilgi), Türk İslam tarihinin ilk siyasetname türü eseridir.

3. C Dilmaçoğulları, Malazgirt Meydan Muharebesi'nden (1071) sonra Büyük Selçuklu hükümdarı Sultan Alp Arslan'ın komutanlarından Dilmaçoğlu Alp Tegin Mehmet Bey tarafından kurulmuştur. Anadolu'da kurulan I. Beylikler arasında yer alan Dilmaçoğulları 1085-1394 yılları arasında Bitlis'te hüküm sürmüştür. Danişmentliler, Sivas, Tokat ve Kayseri yöresinde; Artuklular, Mardin ve Diyarbakır yöresinde; Mengücekliler, Erzincan, Kemah ve Divriği yöresinde hüküm süren I. Beyliklerdendir. Karamanoğulları, Köseadağ Savaşı'ndan (1243) sonra Konya ve Karaman yöresinde hüküm süren II. Beylikler arasında yer almıştır.

4. E Müsamaha veya istimalet politikası, hoşgörü politikasıdır. Bu politika ile Osmanlı Devleti, Balkanlarda fethedilen bölge halkı dini inançlarında serbest bırakmış, onların can ve mal güvenliğini sağlamış, gönüllerini kazanmaya çalışmış ve vergilerde kolaylıklar getirmiştir. Fütühat politikası, fetihler anlamına gelir ve Balkanlarda uygulanan politikalarındandır. Gaza ve cihad politikası, İslamiyet'i yayma mücadelesidir. Osmanlı Devleti'nin uyguladığı gaza ve cihad, istimalet ve fütühat politikaları Balkanların İslamlaşmasına katkı sağlamıştır.
5. E Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Katolik dünyasının birleşmesini engellemek için bir takım tedbirler alınmıştır. Katolik mezhebinden olan Macaristan'ın himaye edilmesi ve Fransa'ya geçici kapitülasyon hakkının tanınması bu tedbirler arasında gösterilebilir. Reform sürecinde Almanya'da ortaya çıkan Protestanlık mezhebinin himaye edilmesi de aynı amaç doğrultusunda Katolik dünyasına karşı atılan adımlardandır. Dolayısıyla soru öncellerinde verilenlerin tümü Hristiyan birliğine karşı alınan önlemlerdendir.
6. A Kazasker, Osmanlı Devleti'nde müderris ve kadı atamalarını yapan Divanühümayun üyesidir. Nişancı, fermanlara tuğra çeken, fetih kayıtları tutan ve dirlık dağıtımını yapan Divanühümayun üyesidir. Defterdar, Osmanlı maliyesinden sorumlu Divanühümayun üyesidir. Reisülküttap, dışişlerinden sorumlu Divanühümayun üyesidir.
7. D Osmanlı mimarisinde Batı etkisi 18. yüzyılda Lale Devri (1718-1730) ile başlamıştır. Nuru Osmaniye Camii, III. Osman döneminde (1754-1757) inşa edilen Batı tarzı ilk dini mimari yapıttır. Dolmabahçe Sarayı, Sultan Abdülmecit döneminde (1839-1861) açılan Batı tarzı mimari örneklerdendir. Mostar Köprüsü (1566), Kanuni dönemine ait mimari yapıtlardandır ve bu eserde Batı etkisinden söz edilemez.

DERS KOÇU

DERS KOÇU

- 8. C** Kuran-ı Kerim ve Hadis (Hz. Peygamber'in sözlerini, fiillerini ve tasviplerini ifade eder) İslami hukukunun oluşmasını sağlayan ana unsurlardır. Bu çerçevede Osmanlı Devleti'nde İslami hukuk hükümlerinin uygulanmasında Kuran-ı Kerim ve Hadis belirleyici olmuştur. Ancak padişah emirleri/hükümleri arasında yer alan kanunnamelerin içeriği örfi uygulamalardır. Dolayısıyla kanunnamelerin uygulamasında İslami hukuk değil örfi hukuk belirleyici olmuştur.
- 9. D** Osmanlı Devleti'nde veraset sistemindeki son kez düzenleme I. Ahmet döneminde (1603-1617) getirilen Ekberiyet usulü (Ekber ve Erşed sistemi) olmuştur. Bu sistemle hanedanın en yaşlı ve en olgun üyesinin tahta çıkması kuralı getirilmiştir. 17. yüzyılda devletin içine düştüğü durumun düzeltilmesi amacıyla raporlar/layihalar hazırlanmıştır. Koçi Bey Layihası ve Katip Çelebi Layihası buna örnek verilebilecek raporlardır. Hendesehane 18. yüzyılda açılan I. Mahmut döneminin (1730-1754) ıslahatlarındandır.
- 10. B** Sultan Abdülmecit 1839-1861 yılları arasında hüküm sürmüş Osmanlı padişahıdır. Sultan Abdülmecit döneminde, Tanzimat Fermanı (1839) ve Islahat Fermanı (1856) yayınlanmıştır.
- 11. C** II. Meşrutiyet'in ilanında en önemli dış etken Reval Görüşmeleri olmuştur. İngitere ile Çarlık Rusya arasında gerçekleşen Reval Görüşmeleri'nde (1908) Osmanlı'ya ait Makedonya bölgesine ıslahat isteği gündeme gelmiştir. Osmanlı Devleti bu görüşmelerin etkisini azaltıp, toprak bütünlüğünü korumak amacıyla II. Meşrutiyet'i ilan etmiştir. Ancak meşrutiyetin ilanına rağmen Balkanlarda yaşanan toprak kayıpları önlenememiştir. Yunanistan'ın bağımsızlığı (1829), Cezayir'in işgali (1830), Çırağan Baskını (1878) ve Halepa Fermanı (1878), Reval Görüşmeleri öncesinde yaşanan gelişmelerdendir.
- 12. B** I. Balkan Savaşı (1912-1913) Osmanlı Devleti ile Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ arasında olmuştur. Savaş 30 Mayıs 1913 tarihinde imzalanan Londra Antlaşması ile son bulmuştur. Atina Antlaşması (14 Kasım 1913) ise II. Balkan Savaşı'ndan sonra Osmanlı Devleti ile Yunanistan arasında imzalanan belgedir. Diğer seçeneklerdeki neden-sonuç ilişkisi doğru verilmiştir. Mısır sorunu (Kavalalı Mehmet Ali Paşa Sorunu) sonucunda Kütahya Antlaşması imzalanmıştır. 93 Harbi (1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı), Ayastefanos (Yeşilköy) Antlaşması ile son bulmuştur. Trablusgarp Savaşı, Uşi Antlaşması'nın imzalanmasıyla son bulmuştur. II. Balkan Savaşı, Bükreş Antlaşması ile son bulmuştur.
- 13. A** Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'nun işgallerine karşı kurtuluş çabaları başlamıştır. Kilikyalılar Cemiyeti, Çukurova bölgesindeki Fransız ve Ermenilere karşı mücadele eden yararlı cemiyetlerdendir. Nigehban Cemiyeti ile Hürriyet ve İtilaf Fırkası mili varlığa düşman (Milli Mücadele karşıtı) cemiyetler arasındadır. Osmanlı Devleti'nin kurtuluşunu dış devletlerin desteğinde arayan yani mandacılığı savunan cemiyetlerden biri olan Hürriyet ve İtilaf Fırkası "İngiliz mandası"nı benimsemiştir. Nigehban Cemiyeti, emekli askerlerden tarafından kurulan Saltanat yanlılarına ait cemiyettir.
- 14. E** Havza Genelgesi, Sivas Kongresi ve Misak-ı Milli Kararları'nda azınlıklara yönelik kararlar alınmıştır. Havza Genelgesi'nde, azınlığa karşı saldırı ve düşmanlıklarda bulunulmaması (azınlıklara iyi davranılması) gerektiği vurgulanmıştır. Erzurum ve Sivas Kongrelerinde Hristiyan azınlıklara siyasi hakimiyet ve sosyal dengemizi bozan ayrıcalıklar verilemeyeceği vurgulanmıştır. Misak-ı Milli Kararları'nda, azınlık hakları komşu ülkelerdeki Müslüman halkın da aynı haklardan yararlanması şartıyla kabul edileceği vurgulanmıştır.

15. C Hakimiyet-i Milliye Gazetesi, Mustafa Kemal Paşa'nın girişimiyle 10 Ocak 1920 tarihinde Ankara'da çıkarılan yayın organıdır.

Minber Gazetesi; Mondros Antlaşması'ndan sonra Mustafa Kemal Paşa ve Ali Fethi Bey tarafından İstanbul'da çıkarılan yayın organıdır.

Açıksöz Gazetesi; Hüseyin Hüsnü (Açıksöz) Bey tarafından 15 Haziran 1919'da Kastamonu'da çıkarılan Milli Mücadele yanlısı yayın organlarındandır.

Küçük Mecmua Dergisi; Ziya Gökalp tarafından 1922-1923 yılları arasında Diyarbakır'da çıkarılan Milli Mücadele yanlısı yayın organlarındandır.

İstikbal Gazetesi; 10 Aralık 1918'de Trabzon'da Faik Ahmet Bey tarafından çıkarılan Milli Mücadele yanlısı yayın organlarındandır.

DERS KOÇU

16. A Birinci İnönü Savaşı'ndan (6-10 Ocak 1921) sonra düzenlenen Londra Konferansı'nda (23 Şubat-12 Mart 1921) İstanbul hükümetini Sadrazam Tevfik Bey temsil etmiştir. Tevfik Bey aynı zamanda son İstanbul hükümeti başkanıdır.

Londra Konferansı'nda TBMM'yi temsil eden Dışişleri Bakanı Bekir Sami Bey'dir.

17. B Kurtuluş Savaşı'nda Kütahya Eskişehir Muharebesi'nden sonra Mustafa Kemal Başkumandanlık (Başkomutanlık) görevini üstlenmiştir. Başkumandan olarak Sakarya Meydan Muharebesi'ni (1921) ve Büyük Taarruz'u (1922) yönetmiştir.

Doğu Cephesi Komutanlığı görevini Kazım Karabekir Paşa üstlenmiştir.

Genelkurmay Başkanlığı görevini üstlenenler; İsmet Paşa (1920-1921) ve Fevzi Paşa (1921-1944) olmuştur.

DERS KOÇU

18. D Ermenistan, Milli Mücadele Dönemi'nde Sevr Barış Antlaşması'nın tanıdığı haklardan vazgeçen ilk devlettir. TBMM ile Ermenistan arasında 2-3 Aralık 1920'de imzalanan Gümrü Antlaşması ile Ermenistan Doğu Anadolu'daki isteklerinden vazgeçmiştir.

19. E Barış görüşmelerine yani Lozan Konferansı'na her iki hükümetin de davet edilmesi üzerine TBMM, 1 Kasım 1922'de Saltanata son vermiştir.

Saltanatın kaldırılmasının ardından Lozan Konferansı 20 Kasım 1922'de başlamış ve konferans 4 Şubat 1923'te kesintiye uğramıştır.

Lozan Konferansı'nın kesintiye uğramasından sonra Yeni Türk Devleti'nde İzmir İktisat Kongresi (17 Şubat-4 Mart 1923) düzenlenmiş ve 1 Nisan 1923'te TBMM milletvekilliği seçimlerinin yenilenmesi kararı alınmıştır.

23 Nisan 1923'te Lozan Konferansı'nın yeniden başlamış (II. Lozan Konferansı) ve 24 Temmuz 1923'te Lozan Barış Antlaşması imzalanmıştır.

20. C

I) İzmir Suikastı Girişimi (16 Haziran 1926)

II) Şeyh Said İsyanı (13 Şubat 1925)

III) Bozkurt-Lotus Davası (2 Ağustos 1926)

Buna göre kronolojik sıralama; II - I - III şeklinde olmalıdır.

21. A Atatürk Dönemi'nde Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı 1934 yılından itibaren uygulamaya konulmuştur. Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nın yürütülmesi amacıyla 1933 yılında Sümerbank açılmıştır.

İş Bankası ve Türk Tayyare Cemiyeti Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nı yürütmek için açılan kurumlar arasında yer almaz.

İş Bankası, 1924 yılında; Türk Tayyare Cemiyeti (Türk Hava Kurumu) 1925 yılında açılmıştır.

22. E Soru öncüllerinde verilenlerden her biri laik devlet anlayışının güçlendirilmesine katkı sağlayan inkılaplardandır.

Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması, din ve vicdan özgürlüğünün sağlanması, akıl ve bilimin ön plana çıkarılıp skolastik düşüncenin sonlandırılması Laiklik ilkesinin özelliklerindendir.

3 Mart 1924 tarihinde Şeriye ve Evkaf Vekaleti'nin kaldırılması sonucunda Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün kurulması laik devlet anlayışını güçlendiren inkılaplardandır.

25 Kasım 1925 tarihinde gerçekleşen Tekke, Zaviye ve Türbeler Kanunu'nun kabulü toplumsal alanda laiklikle ilgili önemli bir adımdır. Dini inançları istismar eden bu gibi kurumların kapatılması hem sosyal hayatın laikleşmesine hem de laik devlet anlayışının güçlenmesine katkı sağlamıştır.

17 Şubat 1926 tarihinde Türk Medeni Kanunu'nun kabulü ile İslam temelli medeni kanun olan "Mecelle" yürürlükten kaldırılmıştır. Bu inkılapla hem medeni hukukun laikleştirilmesi sağlanmış hem de laik devlet anlayışının güçlenmesine katkı sağlamıştır.

23. B Cumhuriyetçilik ilkesi ulusal egemenlik, seçme ve seçilme, yönetime katılma gibi siyasi hakları ifade eden kavramlarla ilgilidir. Cumhuriyetçilik ilkesinin doğal sonucu Halkçılık ilkesidir.

Saltanatın kaldırılması, Cumhuriyetin ilanı, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması ve Kadınlara seçme seçilme haklarının tanınması milli egemenliğin güçlendirilmesine yönelik yeniliklerdendir. Bu inkılaplar hem cumhuriyetçilik ilkesi ile hem de halkın yönetime katılmasını kolaylaştırdığı için halkçılık ilkeleri ile ilgilidir.

Ancak Aşar vergisinin kaldırılması siyasi haklar içermediği için cumhuriyetçilik ilkesiyle ilgili değil, vergide adaletin sağlanmasına yönelik olduğu için halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

24. C Montrö Boğazlar Sözleşmesi 20 Temmuz 1936'da Türkiye, İngiltere, Fransa, Sovyet Rusya, Japonya, Yunanistan, Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya arasında imzalanmıştır. İtalya sözleşmeyi 2 Mayıs 1938'de imzalamıştır.

Almanya, Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde imzası bulunan devletlerden biri değildir.

25. B II. Dünya Savaşı'nda Almanya'ya karşı Normandiya Çıkarması'nın yapılması kararı 14-24 Ağustos 1943'te ABD ile İngiltere arasında düzenlenen Quebec Konferansı'nda alınmıştır.

6 Haziran 1944'te ABD ve İngiliz müttefik güçlerinin düzenlediği Normandiya Çıkarması sonucunda Almanya (Naziler) savaşı kaybetmiştir.

26. A Milli Şef Dönemi olarak da kabul edilen İnönü Dönemi 1938-1950 yıllarını kapsamaktadır.

Adana Konferansı; 30-31 Ocak 1943 tarihlerinde Türkiye'yi II. Dünya Savaşı'na katılması için düzenlenmiştir. Konferansta Cumhurbaşkanı İsmet İnönü ile İngiltere Başbakanı Winston Churchill yer almıştır.

Milli Kalkınma Partisi; 22 Eylül 1945 tarihinde II. Dünya Savaşı'nın sonlarında Nuri Demirağ tarafından kurulan partidir. İnönü Dönemi'nde kurulan ilk partidir.

12 Temmuz Beyannamesi; 1947 yılında Cumhurbaşkanı İsmet İnönü tarafından Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) ile Demokrat Parti (DP) arasında gerginliği azaltmak amacıyla yayımlanan bildiridir.

Yüksek Seçim Kurulu (YSK); İnönü Dönemi'nin sonlarında 16 Şubat 1950 tarihinde kurulmuştur.

Ancak Türkiye'nin 1974 yılında gerçekleştirdiği Kıbrıs Barış Harekati, Başbakanlığı Bülent Ecevit'in üstlendiği CHP-MSP Koalisyon hükümeti döneminin gelişmelerindendir.

27. E II. Dünya Savaşı'ndan sonra ABD ile SSCB arasında başlayan çatışmalar dünyanın Soğuk Savaş Dönemi'ne (1945-1991) girmesine neden olmuştur.

1950-1953 yıllarında yaşanan Kore Savaşı'nda ABD ile SSCB karşı karşıya gelmiştir.

U-2 Olayı, 1960 yılında NATO'nun üssü olan Adana-İncirlik üssünden kalkan ABD'ye ait casus uçağın SSCB tarafından düşürülmesi olayıdır.

1962 yılında ortaya çıkan Küba Füze Krizi (Küba Bunalımı) SSCB'nin Küba'ya, ABD'nin Türkiye'ye füze yerleştirmesi ile yaşanan sorundur.

Kore Savaşı, U-2 Olayı ve Küba Füze Krizi, Soğuk Savaş Dönemi'nde SSCB ile ABD arasında krize yol açan olaylardır.

28. D Türkiye’de aynı anda farklı iklimlerin görülmesi yükseltiye bağlı özel konumun sonucu iken diğerleri orta kuşakta bulunmasına bağlı ortaya çıkan durumlardır.

33. E Türkiye platoları için soruda verilenlerin tümü doğru ifadelerdir.

29. B Çanakkale Boğazı’nın oluşmasında Epirojenez, Çukurova deltasının oluşmasında akarsular, Kuzey Anadolu Dağlarının oluşmasında Orojenez etkili olmuştur.

34. C Haritada III numaralı Kars–Ardahan çevresinde yükseltiden dolayı yıllık sıcaklık farkı daha fazladır.

30. B Soruda önemli özellikleri verilen akarsu Dicle’dir.

35. E Soruda sözü edilen endemik bitki türü Muğla Köyceğiz’de görülmektedir.

31. B Adapazarı ovası Marmara Bölgesi’nde yer aldığı için yükseltisi 33 metredir. Diğer ovalar iç kesimlerde bulunduğu için yüksektir.

36. A Türkiye’de laterit toprak türü bulunmaz. Laterit topraklar ekvator ve çevresinde görülmektedir. Diğer topraklar ise görülür.

32. C Haritada III numaralı Van çevresi fay hatlarına yakın olduğu ve kırıldığı için tektonik deprem riski yüksektir.

37. D Aritmetik nüfus yoğunluğu nüfusun yüzölçüme bölünmesiyle bulunur. Bu sebeple göç alan yerlerde nüfus arttığı için yoğunluk artmaktadır. Diğer seçenekler ise gerçekleşmektedir.

38. D Serender yerleşmeler Karadeniz'de evlerin kilerlerine verilen isimdir. IV numaralı Doğu Karadeniz'de bu tür yerleşmelere yaygın şekilde rastlanır.

43. A Soruda verilen yerlerde elektrik üretimi en fazla rüzgardan sağlanmaktadır. Verilen yerler rüzgar potansiyeli yüksek olan yerlerdir.

39. B Soruda verilen tarım ürünlerinden çay ve mısırın su isteği diğerlerine göre daha fazladır.

44. C Soruda verilen önemli turizm merkezleri Hatay'da bulunmaktadır.

40. D Türkiye'de ipek böcekçiliği Diyarbakır, Bilecik, Antalya, Ankara gibi illerde gelişmiştir. Diğer eşleştirmeler ise doğrudur.

45. D Sinop limanının arka tarafında Küre dağları bulunduğu için iç kesimlerle bağlantısı zordur ve hinterlandı dardır. Diğer limanların hinterlandı geniştir.

41. E Soruda önemli özellikleri verilen maden Asbesttir.

46. B Hukuki bir kavramı ve kurumu tanımlayan kurallara tanımlayıcı kurallar denir. "Nişanlanma evlenme vaadiyle olur" hükmü ile "Sürekli kalma niyetiyle oturlan yere yerleşim yeri denir" hükmü niteliğine göre tanımlayıcı kurallara örnek teşkil eder. Aksi taraflarca kararlaştırılamayan ve uyulması zorunlu olan kurallara emredici kurallar denir. Tarafların yaptıkları bir sözleşmede bıraktıkları eksiklikleri tamamlama görevini gören kurallara tamamlayıcı kurallar denir. Tarafların bir sözleşmede kullandıkları ve ne anlama geldiğini açıklamadıkları bir hususu yorumlayarak açıklık getirme işlevini üstlenen kurallara yorumlayıcı kurallar denir.

42. A Soruda verilen yerler sadece petrol çıkartım yerleridir.

47. E Milletlerarası antlaşmalar ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleri hukukun yazılı kaynağıdır. Örf ve adet kuralları hukukun yazısız kaynağıdır. Mahkeme kararları hukukun yardımcı kaynağıdır.

DERS KOÇU

48. C Diyanet İşleri Başkanlığı'nın ilk defa Anayasa'da düzenlenmesi 1961 Anayasası ile olmuştur yani 1971 yılı değişiklikleri ile olmamıştır. Bakanlar Kuruluna ilk defa Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisinin tanınması, Üniversitelerin özerkliğinin azaltılması ve TRT'nin özerkliğinin kaldırılması, Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin kurulması, temel hak ve özgürlüklere genel sınırlama nedenlerinin getirilmesi, Devlet memurlarının sendika kurma hakkının kaldırılması, temel hak ve özgürlüklerin kötüye kullanılmaması hükmünün getirilmesi 1971 yılı değişiklikleri arasında yer almaktadır.

49. D Görüşlerini "Prens" adlı eserinde dile getiren ünlü düşünür John Locke değil Machiavelli'dir. John Locke, insanın vazgeçilemez tabi haklara sahip olduğunu belirtir. Ona göre dört temel hak, hayat, hürriyet, mülkiyet ve mutluluğu arama haklarıdır. Locke, liberalizm düşüncesinin fikir babasıdır ve doğal haklar öğretisini ilk defa sistematize eden kişidir. Locke'nin görüşleri sonraki dönemlerde ortaya çıkan birçok Anayasa, sözleşme ve beyannameleri de etkilemiştir. Bunlardan birisi de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesidir.

DERS KOÇU

50. E TBMM üyeliklerinde herhangi bir eksilme olması halinde sadece eksilmenin olduğu il veya seçim çevrelerinde yapılabilen seçime ara seçim denir. Bu seçim her yasama döneminde parlamento kararıyla bir defa yapılabilir. Ara seçim, milletvekili genel seçimlerinden 30 ay geçmeden ve genel seçimlere 1 yıl kala yapılamaz. Fakat 30 ay geçmeden meclis üye tamsayısında yüzde beşlik eksilme olması halinde 3 ay içinde ara seçim yapılabilir. Yüzde beşlik eksilme genel seçimlere 1 yıl kala meydana gelirse ara seçim yapılamaz. Bir ilin mecliste hiçbir temsilcisinin kalmaması halinde ara seçimin her durumda yapılması zorunludur.

51. C 1982 Anayasası'na göre Yüksek Seçim Kurulu üyelerini Danıştay ve Yargıtay kendi üyeleri arasından seçer. YSK'ye üye seçme konusunda Cumhurbaşkanının herhangi bir yetkisi bulunmamaktadır. Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarır, en fazla 6 aylığına olağanüstü hal ilan edebilir, sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir ya da kaldırır, milletlerarası antlaşmaları onaylar.

52. E 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla yargılama yapmak yetkisine sahiptir. Cumhurbaşkanı her türlü suçtan dolayı Yüce Divanda yargılanabilirken diğer yetkililer ise sadece görevleriyle ilgili suçlardan ötürü Yüce Divan'da yargılanabilir. Yüce Divan'da yargılanabilenler, Cumhurbaşkanı, cumhurbaşkanı yardımcısı, bakanlar, Anayasa mahkemesi başkan ve üyeleri, Yargıtay başkanı ve üyeleri, Danıştay başkanı, başsavcısı ve üyeleri, Yargıtay cumhuriyet başsavcısı ve vekili, Sayıştay başkan ve üyeleri, hakimler ve savcılar kurulu başkanı ve üyeleri, 2010 Anayasa değişikliğine göre TBMM başkanı, Genelkurmay başkanı, kara, hava, deniz kuvvetleri komutanları

53. A Yatırım faaliyetleri idarenin faaliyetleri arasında yer almaz. İdarenin faaliyetleri şunlardır: planlama, kolluk, milli güvenliğin korunması, iç düzen, özendirme ve destekleme, kamu hizmetlerinin yürütülmesi

54. E Devlet Memurları Kanunu'na göre memurların sınıfları şunlardır: genel idare hizmetleri, teknik hizmetler, sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri, eğitim ve öğretim hizmetleri, din hizmetleri, emniyet hizmetleri, yardımcı hizmetler, avukatlık hizmetleri, milli istihbarat hizmetleri, mülki idare amirliği hizmetleri, jandarma hizmetleri, sahil güvenlik hizmetleri

58. B 2023 yılı Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri'nin müzik kategorisinde ödüle layık görülen sanatçımız Emel Sayın'dır. Bu ödül 2022 yılında Ajda Pekkan'a, 2021 yılında İdil Biret'e, 2020 yılında ise Özdemir Erdoğan'a verilmiştir.

DERS KOÇU

55. A 1995 yılında Yalova, Karabük ve Kilis, 1996 yılında Osmaniye, 1999 yılında Düzce il statüsü kazanmıştır. Düzce en son il ilan edilen ilçedir.

59. E Mor Efrem Süryani Kilisesi İstanbul'un Bakırköy ilçesinde bulunan Süryani Ortodoks kilisesidir. Bu kilisenin açılışı 8 Ekim 2023 tarihinde yapılmıştır. Mor Efrem Süryani Kilisesi Türkiye Cumhuriyeti tarihinde inşa edilen ilk kilisedir.

56. B Midas Antik Kenti Eskişehir ilimizin sınırları içerisinde yer almaktadır. Midas Anıtı, Yazılıkaya Eskişehir çevresinde bulunan en önemli tarihi eserler arasında yer almaktadır. Yüksekliği 1315 metre olan Yazılıkaya Köyü'nün kuzeyinde Eskişehir, batısında Kütahya, güneyinde Afyonkarahisar ve kuzeydoğusunda Seyitgazi bulunmaktadır. Yeri tam olarak "Frigya Yaylası" üzerindedir.

DERS KOÇU

57. A Kristof Kolomb Cenovalı denizci ve kaşiftir. 1492'de Atlantik Okyanusu'nu aşarak Kuzey Amerika'ya ulaşan ilk Avrupalıdır.

Kristof Kolomb, Amerika kıtasının bulunmasına ve Avrupa'ya açılmasına öncülük etmiştir. Bununla birlikte yeni kıta adını Kolomb'la aynı dönemde yaşamış ve 1497 ya da 1499'da Güney Amerika'ya ulaşmış olan Amerigo Vespucci adında bir İtalyan'dan almıştır.

60. A Ağustos 2023 tarihinde Tunceli'nin Pülümür, Merkez ve Ovacık ilçeleri sınırları içerisinde yer alan Munzur ve Pülümür Vadileri Potansiyel Doğal Sit Alanı, yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kesin korunacak hassas alan olarak tescil ve ilan edilmiştir.

ÇÖZÜMLER

• GENEL YETENEK •

1. D Bilimle ilgili değerlendirmeler yapılan parçada, “meraklı bir zihin” ifadesiyle “bilim insanı” ya da “kişi” anlatılmak istenmiştir. Bu ifadeyle birlikte kullanılan “çıkılmaz sokak” ise “girişi ve çıkışı aynı olan sokak; (mec.) sonu olmayan olay, durum, boşuna çaba” anlamlarında kullanılan bir sözdür. Parçada da ifadenin mecazlı söyleyişe sahip olduğu düşünüldüğünde altı çizili sözle anlatılmak istenenin “boşuna çaba, uğraş” durumu olduğu anlaşılmaktadır. Seçeneklerde verilen cümlelerdeki ifadeler bu anlam doğrultusunda ele alındığında D seçeneğindeki cümlede geçen “havanda su dövmek” deyiminin “boşuna uğraş, sonuçsuz çaba” durumlarını karşıladığı görülmektedir.

2. B Parçada geçen I numaralı sözcük “ince, ayrıntılı”, III numaralı ifade “ara sıra”, IV numaralı sözcük “beklenmedik durum” ve V numaralı sözcük “yarar” anlamına gelecek biçimde kullanılmıştır. Ancak II numaralı “ilerlemek” sözcüğü cümlede “yol almak” anlamında değil de “gelişmek” anlamına gelecek biçimde kullanılmıştır.

3. A Cümle oluşturma sorularında cümlelerin kuralı ve anlamlı olması istendiğinden öncelikle yargı değeri taşıyan (yüklem olan) söz öbeği tespit edilir ve bu öbeğe sona çekilir. Daha sonra diğer söz öbekleri dil bilgisi kuralları da göz önünde bulundurularak sıralanır. Buna göre öncülde verilen numaralanmış sözler incelendiğinde yargı değeri taşıyan yani yüklem olabilecek ifadenin III numaralı “ve düşüncenin zihinde uçuşması söz konusudur” söz öbeği olduğu görülmektedir. Bu ifadeler en sona çekilip dil bilgisi kuralları ve anlam akışı çerçevesinde diğer söz öbekleri sıralandığında cümle şu şekilde ortaya çıkmaktadır:

(IV) İç monolog tekniğinde dış dünyaya seslendirilmesi (II) mümkün olan bir mantıksal sıralama vardır (VI) ancak bilinç akışı tekniğinde bilincin kendi kendine (I) doğal akışında bir engelsizlik olduğundan (V) çağrışımlar, daldan dala atlamalar, saçmalamalar (III) ve düşüncenin zihinde uçuşması söz konusudur.

Buna göre sıralama IV-II-VI-I-V-III biçimindedir ve baştan dördüncü, I numaralı sözdür.

4. D I numaralı cümlede geçen “her geçen gün” ifadesi, aşamalı durum; II numaralı cümlede geçen “daha da” ifadesi karşılaştırma; III numaralı cümlede tespit yapılması, saptama; V numaralı cümlede geçen “hedefleniyor” ifadesi beklenti anlamını vermektedir. Ancak parçanın IV numaralı cümlesinde “karşılaştırmak için” sözüyle amaç anlamı verilse de cümle, kendinden öncekinin nedenini değil sonucunu bildirdiğinden D seçeneğindeki ifade yanlıştır.

5. C Parçayı oluşturan cümlelerdeki ifadeler anlam kapsamı bakımından incelendiğinde III numaralı cümlede geçen “kuşatmak” sözcüğüyle “ab-lukaya almak” deyiminin aynı anlam kapsamına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre III numaralı cümlede aynı anlama gelen sözler bir arada kullanılmıştır.

6. B Parçada verilen I numaralı sözcük “yazmak” fiilimsinin içerdiği yargıya ait nesneyi, III numaralı sözcük “aramak” fiilinin içerdiği yargıya ait nesneyi, IV numaralı sözcük “hayal etmek” fiilinin içerdiği yargıya ait nesneyi, V numaralı sözcük “istememek” fiilinin içerdiği yargıya ait nesneyi belirtme görevli belirtme durum eki (-ı, -i, -u, -ü) almıştır. Ancak II numaralı sözcük “mekân” adıyla “detay” adının aitlik-sahiplik ilgisiyle bağlanmasını sağlayan bir tamlanan eki almıştır. Dolayısıyla II numaralı sözcüğün aldığı çekim eki diğerlerinden farklıdır.

7. E Seçeneklerde verilen cümlelerde geçen zarf tümleçlerine yönelik analiz şu şekildedir:

A seçeneği

Arkadaşının yalnız başına çalıştığını görünce → Zarf-fiil öbeği

B seçeneği

ilkbahar mevsimi başlangıcında → Zincirleme isim tamlaması

C seçeneği

Yurt dışında yabancı dil öğrenimini tamamlarken → Zarf-fiil öbeği

D seçeneği

ilk filmi beklenen ilgiyi görmeyince → Zarf-fiil öbeği

E seçeneği

Akşam vakti → Belirtisiz isim tamlaması

DERS KOÇU

8. C Parçada geçen I numaralı sözcük "oyun" isim köküne getirilen isimden fiil yapım ekiyle (-a-), II numaralı sözcük "yirt-" fiil köküne getirilen fiilden isim yapım ekiyle (-ıcı), IV numaralı sözcük "duy-" fiil köküne getirilen fiilden isim yapım ekiyle (-u), V numaralı sözcük "hazır" isim köküne getirilen isimden fiil yapım ekiyle (-la-) türetilmiştir. Bu nedenle sözcükler yapıca türemiştir. Ancak III numaralı sözcük "asıl" isim köküne getirilen "-ı" tamlanan eki, "n" kaynaştırma ünsüzü ve "-da" bulunma durum ekiyle çekimlenmiştir. Sözcük kök hâlinde olduğu için yapıca basittir.

10. A Öncülde verilen parçada görülen ses olayları şu şekildedir:

Ünsüz düşmesi

ufacık → ufak + -cık

Ünlü türemesi

daracık → dar + -cık

Ünsüz yumuşaması

aldığım → al- + -dık + -ım

göreceğim → gör- + -ecek + -im

Ünlü düşmesi

Aklımda → akıl + -ım + -da

Buna göre parçada ünsüz benzeşmesini örnek-lendiren herhangi bir kullanım söz konusu değildir.

DERS KOÇU

11. C Parçanın I numaralı cümlesinde “karma karışık” ifadesinin ayrı yazılması, II numaralı cümlesinde “her hangi” sözcüğünün ayrı yazılması, IV numaralı cümlesinde “oysa ki” sözcüğünün ayrı yazılması yazım yanlışına neden olmuştur. Bu sözcüklerin “karmakarışık”, “herhangi” ve “oysa ki” biçiminde bitişik yazılması gerekmektedir. V numaralı cümlede de özel ad (gezegen adı) olarak kullanılmayan “dünya” sözcüğüne getirilen ekin kesmeyle ayrılması yazım yanlışına neden olmuştur. Bu sözcüğün de “Dünyada” şeklinde yazılması gerekirdi. Ancak parçanın III numaralı cümlesinde herhangi bir yazım yanlışlığı yoktur.

12. E Parçada I ve III numaralı virgüller, cümlelerinin öznesini belirtmek için kullanılmıştır. Yine parçada geçen II ve IV numaralı virgüller ise eş görevli sözcüklerin sıralanması işlevine sahiptir. Ancak V numaralı virgül cümle içindeki ara cümlelerin gösterilmesi işleviyle kullanılmıştır.

13. B Öncülde verilen parçada yazarın şairler hakkında görüşlerde bulunması değerlendirme ve tartışmacı anlatımı, çeşitli tanınmış kişilerden düşüncelerini destekleyen alıntılara yer vermesi tanınmış göstermeyi, “...insanın hayal hanesinin, kişilik yapısının, duygularının, kendisiyle ve dünyayla kuracağı ilişkinin, sonraki hayatının, gelecek rüyalarının, bir anlamda belkemiğinin...” ifadelerinde de çeşitli kavramları art arda sıralanması sayıp dökmeyi doğrulamaktadır. Ancak parçada herhangi bir tanımlamada bulunulmamıştır.

14. D Öncülde verilen parçanın I, II, III ve IV numaralı cümlelerinde su içerisinde çözünen maddelerin su üzerinde ve balıklar üzerinde yarattığı etkiler konu edilmiştir. Ancak parçanın V numaralı cümlesinden itibaren kutup bölgelerindeki balıkların yaşamlarını sürdürmelerinde etkili olan özel proteinlerden söz edilmeye başlanmıştır. Dolayısıyla V numaralı cümleden itibaren konu değiştiği için bu cümleden itibaren parça ikinci paragrafta ayrılabilir.

15. C Öncülde verilen parçada ağır metal kavramının farklı disiplin ya da alanlarda farklı biçimlerde tanımlandığından söz edildiği görülmektedir. Bu içerik özelliği dikkate alındığında parçanın başına getirilebilecek en uygun sözlerin C seçeneğindeki cümle olduğu görülmektedir: “Ağır metal” kavramı üzerinde uzlaşılmış bir tanım bulunmuyor. Bu cümlelerin başa getirilmesiyle parçada konu bütünlüğü yakalanmakta ve böylece parçada ele alınan konunun ağır metal kavramının tanımında farklılıklarla karşılaşılmaması durumu olduğu anlaşılmaktadır.

16. A Numaralanmış cümleler incelendiğinde VI numaralı “Emmanuelle Charpentier ve Jennifer Doudna, *Streptococcus* cinsi bir bakterinin bağışıklık sistemini incelemeye başladı.” cümlesinin giriş niteliği taşıdığı görülmektedir. II numaralı “Bu çalışmalarını yeni bir antibiyotik türü geliştirebileceklerini düşünüyorlardı.” cümlesinde ise VI numaralı giriş cümlesinde sözü edilenleri destekleyen ifadeler yer verildiği anlaşılmaktadır. Bu cümlelerin kurduğu anlam bütünlüğü ve akışı da dikkate alındığında IV numaralı “Ancak onun yerine genetik materyalde hassas kesimler yaparak yaşamın kodunu kolayca değiştirme imkânı sunan moleküler bir araç keşfettiler: “CRISPR-Cas9” adı verilen gen değiştirme aracı.” cümlesinin üçüncü sırada olması gerektiği görülmektedir. I numaralı “Keşfedilmesinden sadece sekiz yıl sonra bu genetik makas yaşam bilimlerini yeniden şekillendirdi.” cümlesinde geçen “bu genetik makas” göndermesi dikkate alındığında bu cümle IV numaralı cümleden hemen sonra getirilmelidir. Daha sonra da sırasıyla V ve II numaralı cümleler getirilmelidir. Buna göre sıralama VI-II-IV-I-V-III biçimindedir ve baştan dördüncü, I numaralı cümledir.

DERS KOÇU

DERS KOÇU

17. A Öncülde verilen parçanın II, III, IV ve V numaralı cümlelerinde şiir ve yazının tam olarak anlaşılabilmesi için dikkat edilmesi gereken unsurların konu edildiği görülmektedir. Bu bağlamda cümleler bir konu bütünlüğü yakalamıştır. Ancak I numaralı cümlede şiire gösterilen ilginin azalmaya başladığından söz edilmesi, parçanın konu bütünlüğünün dışındadır. Bu nedenle I numaralı cümle parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır.

20. D Parçada geçen “Farklı toplumsal kesimler ayrı anlamlar yükleyerek bu ideali yeniden güncel hâle getiriyorlar.” ifadesi A ve E seçeneğini; “Öte yandan Türkiye’de modernleşmenin sadece ‘elit projesi’ olmadığı, çeşitli kesimlerden kişilerin bir fikir üretme ve düşünme biçimi hâlini aldığı söylenebilir.” ifadesi B seçeneğini; “Eğitim ve sağlık politikaları üzerine yapılan tartışmalarda farklı sınıf ve kesimlerden kişiler, çocuklarının ya da gelecek kuşakların eğitimi konusunda benzer bir biçimde ve dille konuşuyorlar...” ifadeleri C seçeneğini doğrulamaktadır. Ancak parçada modern olmanın eğitimi nitelikli bir etkinlik hâline getirmede temel araç görüldüğüne yönelik herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

18. C Soru kökünde verilen “Nitekim bu yapıtların onun yaşamında ve düşünce yapısında büyük öneme sahip olduğu yadsınamaz.” cümlesinde geçen “bu yapıtlar” göndermesi dikkate alındığında bu cümlelerin III numaralı “Britannica Ansiklopedisi ile Jane Marcet’in ‘Kimya Üzerine Söyleşiler’ adlı kitabı bu dönemde okuduğu ve etkilendiği kitaplar arasında yer alıyor.” cümlesinde sözü edilen yapıtlara atıfta bulunduğu ve anlamca bu cümleyi sürdürdüğü anlaşılmaktadır. Buna göre soru kökündeki cümle III numaralı cümleden sonra getirilmelidir.

21. B Öncülde verilen parçada geçen “Ancak asal bağlar bireye korkusuzca yaşama duygusu verir.” ifadeleri dikkate alındığında asal bağların insanlara güven duygusu, dolayısıyla da “güvenlik” sağladığı söylenebilir. Ancak parçada asal bağlarla ilgili “özgünlük, yaratıcılık, seçkinlik, özgüllük” durumlarını sağladığına yönelik herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

19. B Parçada geçen “Bu bakış açısı” ifadesi kendinden önce açıklanmış, bakış açısı olarak değerlendirilebilecek ifadelere gönderme yapmaktadır. Parçada geçen “İşini kaybedenler, makinelerle açıkça saldırmasa da işsiz kalmalarına yol açan yenilikleri dolaylı yollardan kötüleyen yaklaşımlara başvurur.” ifadesi de dikkate alındığında söz konusu gönderme ifadesiyle II numaralı “üretim faaliyetlerinde makineleri ve makine kullanımını karalama” durumuna gönderme yapıldığı söylenebilir. Ancak I ve III numaralı durumları destekleyen ifadeler parçada da yer almadığından bunlara gönderme yapılması söz konusu değildir.

22. E Öncülde verilen parçada geçen “Söz gelimi ‘Kar Beyaz’ filmi zaman ve mekânda değişiklikle yapılmış bir uyarlamadır. Yazarın öyküsündeki köy ve zaman diliminden günümüze ve Karadeniz’e geçeriz.” ifadeleri dikkate alındığında “Kar Beyaz” adlı film çekilirken orijinal metne bağlı kalınmadığı yargısına ulaşılabilir. Bu nedenle parçada E seçeneğine değinildiği anlaşılmaktadır.

DERS KOÇU

DERS KOÇU

23. C Soru kökünde belirtilen soruda yazmayla resim arasındaki farklılığı öğrenmeye dönük bir vurgu vardır. Dolayısıyla bu soruya verilecek yanıtta, bahsi geçen ayrımla ilgili değerlendirmelere yer verilmesi gerekir. Seçeneklerde verilen parçalar içerik özellikleri bakımından değerlendirildiğinde ise ilgili soruya yanıt olabilecek içeriğin C seçeneğinde sunulduğu görülmektedir. Parçada geçen “Bir yazarın ortaya koyduğu üründe okurun gördüğü şey, tuvale koyduklarınız değildir. Yazarın işi, eklemeye dayalı bir faaliyet içinde olan ressamın işinden farklı bir şey.” ifadeleri de bu durumu kanıtlamaktadır.

DERS KOÇU

24. C Öncülde verilen parçada geçen “Anlatacak hikâye bulmak için kitapları ve dergileri inceleyen yönetmenler, sağlıklı balıklarla dolu hızla akan bir akarsuyun kenarında yaşayıp sardalya konser-vesi yiyen insanlar gibidir.” ifadelerinde bazı yönetmenlerin hikâye bulmak için kendi çabalarına değil hazırı yöneldikleri vurgulanmaktadır. Seçeneklerde verilenler bu tutumla ilişkilendirildiğinde C seçeneğinde verilen “Sanatsal üretim sürecinde konu ya da idea aranan bir şey değildir, zaten bulunmuş olandır.” anlayışının söz konusu yönetmenlerin tutumlarına uygun olduğu anlaşılmaktadır.

DERS KOÇU

25. A Öncülde verilen parçada geçen “Bu yolu tercih edenler, bibliyografyayı biyografiye önceleyenlerdir. Yapıtı fark etmemiş olsaydık sahibini nasıl fark edebilirdik? Süleymaniye Camisi’nin ihtişamını seyreden kaç kişi; Sinan’ın kim olduğunu, ne hissettiğini, neyi kastettiğini merak etmiştir?” ifadeleri dikkate alındığında parçadan hareketle “Bazı eserler, kendilerini var edenlerin önünde yer almaktadır.” yargısı çıkarılabilir. Ancak parçada II ve III numaralı yargıları doğrulayan herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

26. E Parçada geçen ve soru kökünde vurgulanan “nüfuz etmek” ifadesinin anlamları “1. Bir şeyin içine işlemek, geçmek 2. İnceliğine varmak, anlamak 3. Etkili olmak.” şeklindedir. İfadenin anlamları ve parçada kullanıldığı bağlam değerlendirildiğinde bu sözle “iletilmek istenen duygu ve düşüncelerin inceliğine varıp bunları anlamak” durumunun anlatılmak istendiği anlaşılmaktadır.

27 - 30. soruların çözümleri

	İçecekler	Ahmet (2)	Betül	Ceyda	Dilek	Emoş (2)	Fırat	Halil
Yemek Sırasında	Su	X	////	////	////	////	////	////
	Ayran	////	////	////	////	////	X	////
	Kola	////	?	////	////	?	////	////
Yemekten Sonra	Çay			X	////	X	////	////
	Kahve			////	////		////	X
	Su			////	X		////	////

DERS KOÇU

Verilenlere göre tablomuzu şöyle oluşturduk.

Ahmet ile Dilek'in yemek sırasında ve sonrasında ortak olan içecek "su" olduğu için Ahmet ile Dilek su içmiştir, bilgisine ulaştık. Yemek sırasında içilen içecekler farklı olacağı için ve "ayran" içen de erkek olacağı için Fırat'ın ayran içtiğini bulduk.

28. A Yukarıdaki bilgilere göre Dilek su içmiştir.

29. C Fırat ayran, Ahmet ve Dilek su içmiştir. Kolayı kimin içtiği kesin belli değildir. Bu sebeple I ve III kesin bellidir.

27. E Tabloya göre yemek sırasında Ahmet, Fırat kesin olarak içecek içmiştir. Diğer taraftan Betül veya Emoş'tan biri yemek sırasında içecek içmiştir.

DERS KOÇU

30. D Betül kahve içerse Emoş kola içmiş olur. Bu sebeple D seçeneği kesin olarak yanlıştır.

31. D

$$\frac{\left(4 - \frac{1}{4}\right)\left(5 - \frac{1}{5}\right)}{\left(2 + \frac{4}{7}\right)} = \frac{\frac{15}{4} \cdot \frac{24}{5}}{\frac{18}{7}}$$

$$\frac{18}{7} = 18 \cdot \frac{7}{18}$$

$$= 7$$

32. E

$$\frac{4^6 - 4^5 - 4^4}{2^{10} - 2^9 - 2^8} = \frac{2^{12} - 2^{10} - 2^8}{2^{10} - 2^9 - 2^8}$$

$$\frac{2^8(2^4 - 2^2 - 1)}{2^8(2^2 - 2 - 1)} = \frac{16 - 4 - 1}{4 - 2 - 1}$$

$$\frac{11}{1} = 11$$

33. C

$$\frac{\frac{\sqrt{20}}{\sqrt{5}} + \frac{\sqrt{45}}{5}}{\frac{1}{\sqrt{5}} + \frac{3}{5}} = \frac{\frac{2\sqrt{5}}{5} + \frac{3\sqrt{5}}{5}}{\frac{1}{\sqrt{5}} + \frac{3}{5}}$$

$$\frac{\frac{2\sqrt{5}}{5}}{\frac{1}{\sqrt{5}} + \frac{3}{5}} = \frac{1}{2} \cdot \frac{5}{\sqrt{5}} \cdot \frac{5}{4\sqrt{5}}$$

$$= \frac{5}{2}$$

34. A

$$\frac{3,4}{14} : \left(\frac{3}{2,1} - \frac{2,1}{3}\right) = \frac{34}{140} : \left(\frac{30}{21} - \frac{21}{30}\right)$$

$$\frac{17}{70} : \left(\frac{10}{7} - \frac{7}{10}\right) = \frac{17}{70} : \left(\frac{100}{70} - \frac{49}{70}\right)$$

$$\frac{17}{70} : \frac{51}{70} = \frac{17}{70} \cdot \frac{70}{51}$$

$$= \frac{1}{3}$$

DERS KOÇU

35. B

$$\begin{array}{r} A \quad B \quad 1 \\ + \quad A \quad B \\ \hline A \quad 9 \quad A \end{array} \rightarrow \begin{array}{l} 1 + B = A \\ A + B = 9 \end{array}$$

$$1 + B + B = 9 \quad A = 1 + 4 \quad A \cdot B = 5 \cdot 4$$

$$2B = 8 \quad \boxed{A = 5} \quad = 20$$

$$\boxed{B = 4}$$

DERS KOÇU

36. E

$$5c = b - a \Rightarrow \boxed{5c + a = b} \quad -7c = b$$

$$7c = 3(b - a) - 8 \quad -7 \cdot 1 = b$$

$$7c = 3(5c + a - a) - 8 \quad \boxed{-7 = b}$$

$$7c = 3(5c) - 8 \quad 5c + a = b$$

$$7c = 15c - 8 \quad 5 \cdot 1 + a = -7$$

$$8 = 8c \quad 5 + a = -7$$

$$\boxed{1 = c} \quad \boxed{a = -12}$$

$$a + b + c = -12 - 7 + 1$$

$$= -18$$

37. A $\frac{3^{-x} \cdot 5^{-y}}{3^{-7} \cdot 5^{-8}} = (15)^6$

$$\frac{3^7 \cdot 5^8}{3^x \cdot 5^y} = 3^6 \cdot 5^6$$

$$3^{7-x} \cdot 5^{8-y} = 3^6 \cdot 5^6$$

$$7 - x = 6$$

$$8 - y = 6$$

$$1 = x$$

$$2 = y$$

$$x + y = 1 + 2 = 3$$

38. B

$$\begin{aligned} |x| &= x + 3 \\ x - x + 3 &= -x - 3 \\ 0 &= 3 \quad 2x = -3 \\ \emptyset & \quad \boxed{x = -\frac{3}{2}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \frac{|y|}{|x|} &= 5 - y \\ \frac{|y|}{-\frac{3}{2}} &= 5 - y \\ \frac{|y|}{\frac{3}{2}} &= 5 - y \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} |y| &= \frac{15 - 3y}{2} \\ y &= \frac{15 - 3y}{2} \quad y = \frac{-15 + 3y}{2} \\ 2y &= 15 - 3y \quad 2y = -15 + 3y \\ 5y &= 15 \quad 15 = y \\ \boxed{y} &= 3 \end{aligned}$$

sağlanamaz

$$x \cdot y = -\frac{3}{2} \cdot 3 = -\frac{9}{2}$$

39. D Tek = T Çift = Ç

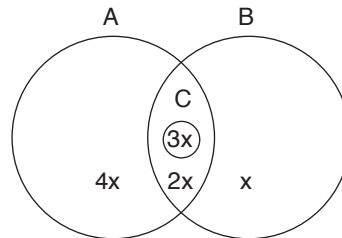
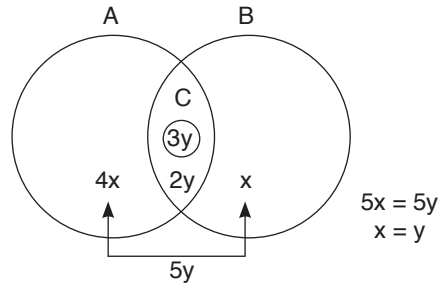
$$a + b = T \quad b \cdot c = Ç$$

a	b	c	a · b	a + b + c	b · (a + c)
T	Ç	Ç	Ç	T	Ç
Ç	T	Ç	Ç	T	Ç
T	Ç	T	Ç	Ç	Ç

Her zaman I ve III çift sayıdır.

40. E $s(A \setminus B) = 4x$ $s(B \setminus A) = x$

$$s(A \cup B) = 2 \cdot \frac{(A \cap B)}{5y} = 5 \cdot \frac{s((A \cap B) \setminus C)}{2y}$$

$$\begin{aligned} s(C) &= 3x \\ 3x &= 12 \\ x &= 4 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} s(A \cup B \cup C) &= 10x \\ &= 10 \cdot 4 \\ &= 40 \end{aligned}$$

DER S KOÇU

DER S KOÇU

41. D

$$\frac{x}{55} < \frac{y}{11} < \frac{z}{15}$$

(3) (15) (11)

$$\frac{3x}{165} < \frac{15y}{165} < \frac{11z}{165}$$

$$\frac{3(-11)}{165} < \frac{15(-2)}{165} < \frac{11(-1)}{165}$$

$$x = -11, y = -2, z = -1 \text{ seçilir}$$

$$x + y + z = (-11) + (-2) + (-1) = -14$$

42. B $f(4 + 3x) = x + 1$

$$4 + 3x = X$$

$$x = \frac{X-4}{3}$$

$$f\left(4 + 3 \cdot \frac{X-4}{3}\right) = \frac{X-4}{3} + 1$$

$$f(x) = \frac{x-1}{3}$$

$$g(3+x) = x-1$$

$$3+x = X$$

$$x = X-3$$

$$g(3+x-3) = x-3-1$$

$$g(x) = x-4$$

$$(f \circ f)(x) = \frac{\frac{x-1}{3} - 1}{3} = \frac{x-4}{9}$$

$$(f \circ f)(a) = \frac{a-4}{9}$$

$$g(a) = a-4$$

$$(f \circ f)a = 2 \cdot g(a)$$

$$\frac{a-4}{9} = 2 \cdot (a-4)$$

$$a-4 = 18a-72$$

$$68 = 17a$$

$$4 = a$$

43. C

$$AB = (A+B) \cdot 3$$

$$10A + B = 3A + 3B$$

$$7A = 2B$$

$$A = 2$$

$$\text{ve } B = 7 \text{ olur.}$$

$$\begin{array}{c} \downarrow \quad \downarrow \\ 2 \quad 7 \end{array}$$

$$BCA = 7C2 \text{ doğal sayısı}$$

$$7C2 = (7+C+2) \cdot 46$$

$$700 + 10C + 2 = (9+C) \cdot 46$$

$$702 + 10C = 414 + 46C$$

$$288 = 36C$$

$$8 = C$$

$$A \cdot B \cdot C = 2 \cdot 7 \cdot 8 = 112$$

DERS KOÇU

DERS KOÇU

44. A Borç B TL

x tane 5 TL'lik banknot

y tane 10 TL'lik banknot

z tane 20 TL'lik banknot olsun.

$$5x + 10y + 20z = B$$

$$\bullet 10(y+1) + 20(z+1) = B$$

$$10y + 10 + 20z + 20 = B$$

$$30 + 10y + 20z = B \text{ ise } 5x = 30$$

$$x = 6$$

$$\bullet 5(x+2) + 20(z+2) = B$$

$$5x + 10 + 20z + 40 = B$$

$$5x + 50 + 20z = B \text{ ise } 10y = 50$$

$$y = 5$$

$$\bullet 5(x+12) + 10(y+12) = B$$

$$5x + 60 + 10y + 120 = B$$

$$5x + 10y + 180 = B \text{ ise } 20z = 180$$

$$z = 9$$

$$5 \cdot 6 + 10 \cdot 5 + 20 \cdot 9 = B$$

$$30 + 50 + 180 = B$$

$$B = 260 \text{ TL}$$

45. C Ali için

$$\frac{x}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z}{7} = k \quad \begin{array}{l} x = 2k \\ y = 3k \\ + \quad z = 7k \\ \hline x + y + z = 12k \end{array}$$

Veli için

$$\frac{a}{2} = \frac{b}{4} = \frac{c}{9} = t \quad \begin{array}{l} a = 2t \\ b = 4t \\ + \quad c = 9t \\ \hline a + b + c = 15t \end{array}$$

$$12k = 15t$$

$$\begin{array}{cc} \downarrow & \downarrow \\ 5n & 4n \\ \downarrow & \downarrow \end{array}$$

en az için $n = 1$ seçilir.

$$x = 2k = 2 \cdot 5n = 10n = 10 \cdot 1 = 10$$

$$y = 3k = 3 \cdot 5n = 15n = 15 \cdot 1 = 15$$

$$z = 7k = 7 \cdot 5n = 35n = 35 \cdot 1 = 35$$

$$a = 2t = 2 \cdot 4n = 8n = 8 \cdot 1 = 8$$

$$b = 4t = 4 \cdot 4n = 16n = 16 \cdot 1 = 16$$

$$c = 9t = 9 \cdot 4n = 36n = 36 \cdot 1 = 36$$

$$|10 - 8| = |2| = 2$$

46. D Verilen oranları genişleterek en az 19 en çok 31 olacak şekilde ayarlama yapmalıyız.

$$\bullet \quad \frac{5}{4} \cdot \frac{6}{6} = \frac{30}{24} \quad 30 + 24 + 20 = 74$$

$$\frac{6}{5} \cdot \frac{4}{4} = \frac{24}{20} \quad 100 - 74 = 26$$

$$\frac{3}{2} \cdot \frac{10}{10} = \frac{30}{20}$$

$$\bullet \quad \frac{5}{4} \cdot \frac{5}{5} = \frac{25}{20} \quad 30 + 25 + 20 = 75$$

$$\frac{6}{5} \cdot \frac{5}{5} = \frac{30}{25} \quad 100 - 75 = 25$$

$$\frac{3}{2} \cdot \frac{10}{10} = \frac{30}{20}$$

En çok 26 olur.

47. D A marka susamlı bisküvi 100x gram ise 2x gramı susamdır.

B marka susamlı bisküvi 100x gram ise 7x gram susamdır.

Salı günü y tane B marka susamlı bisküvi satılmışsa 4y tane A marka susamlı bisküvi satılmıştır. Toplam $4y + y = 5y$ olur.

Salı günü toplam susam miktarı

$$2x \cdot 4y + 7x \cdot y = 8xy + 7xy$$

$$= 15xy \text{ gramdır.}$$

Çarşamba günü a tane A marka susamlı bisküvi satılmışsa toplam $2x \cdot a = 2xa$ gram susam vardır.Buna göre, $15xy = 2xa$

$$\begin{array}{cc} \downarrow & \downarrow \\ 2 & 15 \end{array}$$

ve katları bulunur.

Salı günü toplam $5 \cdot 2 = 10$ tane A ve B marka bisküvi, çarşamba günü toplam 15 tane A marka bisküvi satılmıştır.

15 - 10 = 5 tane fazla

$$\begin{array}{cc} 10 & 5 \\ 100 & ? \end{array}$$

$$? = \frac{100 \cdot 5}{10} = 50$$

% 50 fazladır.

48. B

$$\begin{array}{ccc} \text{Baba} & \text{Anne} & \text{Büyük çocuk} & \text{Küçük çocuk} \\ 52 - y & 56 - x & x & y \end{array}$$

$$5 \cdot (x + y) = 52 - y + 56 - x$$

$$5x + 5y = 108 - x - y$$

$$6x + 6y = 108$$

$$6(x + y) = 108$$

$$x + y = 18 \quad x \neq y \quad \text{ve} \quad 52 - y > 56 - x$$

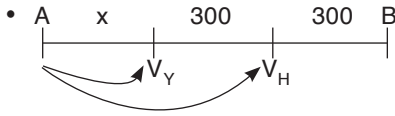
Baba	Anne	Büyük çocuk	Küçük çocuk
44	46	10	8
45	45	11	7
46	44	12	6

Büyük çocuk en az 12 yaşında olabilir.

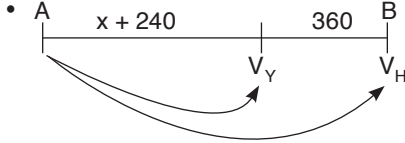
DERS KÖÇÜ

DERS KÖÇÜ

49. A Hızlar oranı yollar oranına eşittir.

$$\frac{V_Y}{V_H} = \frac{x}{x + 300}$$

$$\frac{V_Y}{V_H} = \frac{x + 240}{x + 600}$$

$$\frac{x}{x + 300} = \frac{x + 240}{x + 600}$$

$$x^2 + 600x = x^2 + 540x + 72000$$

$$60x = 72000$$

$$x = 1200$$

$$|AB| = 1200 + 300 + 300$$

$$|AB| = 1800 \text{ metre}$$

50. E

110	→	1 tane
220, 121	→	2 tane
330, 231, 132	→	3 tane
⋮	⋮	⋮
990, ... 198	→	9 tane
+ 1 + 2 + 3 + ... 9 = $\frac{9 \cdot 10}{2}$		
		= 45

Ancak,

110, 220, 330, 440, 550, 660, 770, 880, 990

121, 242, 363, 484

13 tane alınmaz.

45 - 13 = 32 tane toplamsal orta sayı vardır.

51. D

$$\frac{\binom{5}{1}\binom{4}{1} + \binom{5}{1}\binom{3}{1}}{5 \cdot 8} = \frac{5 \cdot 4 + 5 \cdot 3}{40}$$

$$\frac{20 + 15}{40} = \frac{35}{40}$$

$$= \frac{7}{8}$$

DERS KOÇU

DERS KOÇU

52. A

	A	B	C	Toplam
Başlangıç	400	600	500	1500
Kalan	72°	180°	108°	360°
	2x	5x	3x	10x
Satılan	400 - 2x	600 - 5x	500 - 3x	1500 - 10x
$\frac{10x}{1500 - 10x} = \frac{1}{2}$				Satılan A marka gömlek
20x = 1500 - 10x				400 - 2x = 400 - 2 · 50
30x = 1500				= 400 - 100
x = 50				= 300 adet

53. C $400 - 2x + 600 - 5x = 720$

$$280 = 7x$$

$$40 = x$$

$$3x = 3 \cdot 40$$

$$= 120 \text{ adet kalan C marka gömlek}$$

55. D $\frac{1. \text{ kişi}}{2} \quad \frac{2. \text{ kişi}}{4} \quad \frac{3. \text{ kişi}}{8} \quad \dots \quad \frac{?}{?}$

$$2 \quad 4 \quad 8 \quad \vdots$$

$$6 \quad 10 \quad 152$$

$$12 \quad 154$$

$$156$$

↑

$$12 \cdot 13 = 156$$

↓

kişi

152 yazılı kartı 12. kişi almıştır.

DERS KOÇU

54. C $\frac{1. \text{ kişi}}{2} \quad \frac{2. \text{ kişi}}{4} \quad \frac{3. \text{ kişi}}{8} \quad \dots \quad \frac{10. \text{ kişi}}{?}$

$$2 \quad 4 \quad 8 \quad \vdots$$

$$\textcircled{6}$$

$$10$$

$$\vdots$$

$$\textcircled{?}$$

$$1 \cdot 2 = 2 \quad 2 \cdot 3 = 6 \quad 3 \cdot 4 = 12 \quad 10 \cdot 11 = 110$$

↓

kişi

↓

kişi

↓

kişi

↓

kişi

10. kişinin aldığı son kartın üzerinde yazan sayı 110'dur.

56. A

$$\frac{1. \text{ kişi}}{2} \quad \frac{2. \text{ kişi}}{4} \quad \frac{3. \text{ kişi}}{8} \quad \dots \quad \frac{9. \text{ kişi}}{?}$$

$$2$$

$$4$$

$$8$$

$$\vdots$$

$$?$$

$$6$$

$$10$$

$$12$$

$$\vdots$$

$$?$$

Toplam

$$2$$

$$10$$

$$30$$

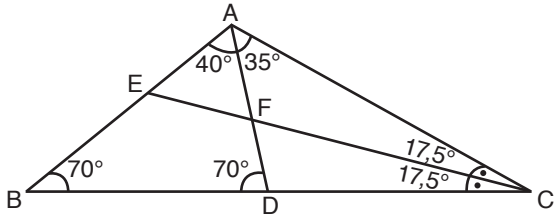
$$?$$

$$1^3 + 1 = 2 \quad 2^3 + 2 = 10 \quad 3^3 + 3 = 30 \quad 9^3 + 9 = 738$$

9. kişinin aldığı tüm kartların üzerinde yazılı olan sayıların toplamı 738'dir.

DERS KOÇU

57. B

$$|AB| = |AD| \text{ için } m(\widehat{ABD}) = m(\widehat{ADB})$$

$$m(\widehat{ABD}) = m(\widehat{ADB}) = \frac{180^\circ - 40^\circ}{2} = 70^\circ$$

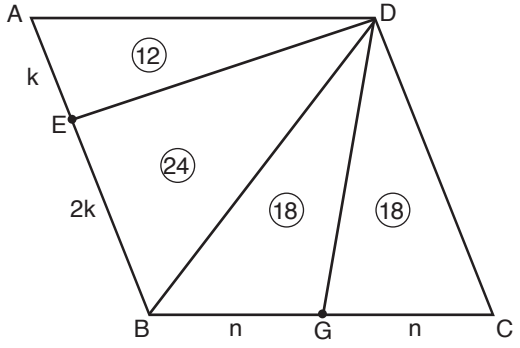
$$|AD| = |DC| \text{ için } m(\widehat{DAC}) = m(\widehat{DCA})$$

$$m(\widehat{DAC}) = m(\widehat{DCA}) = \frac{70^\circ}{2} = 35^\circ$$

$$m(\widehat{ACE}) = m(\widehat{ECB}) = \frac{35^\circ}{2} = 17,5^\circ$$

$$m(\widehat{BEC}) = 180^\circ - (70^\circ + 17,5^\circ) = 92,5^\circ$$

58. D

$$|AB| = 3 \cdot |AE| \text{ ise } |EB| = 2k$$

$$\downarrow \quad \downarrow$$

$$3k \quad k$$

$$A(\widehat{AED}) = 12 \text{ cm}^2 \text{ ise } A(\widehat{EBD}) = 24 \text{ cm}^2 \text{ olur.}$$

$$A(\widehat{ABD}) = 12 + 24 = 36 \text{ cm}^2$$

$$A(\widehat{ABD}) = A(\widehat{BCD}) = 36 \text{ cm}^2$$

$$|BG| = |GC| = n$$

$$A(\widehat{BGD}) = A(\widehat{GCD}) = \frac{36}{2} = 18 \text{ cm}^2$$

$$A(\widehat{EBGD}) = 24 + 18 = 42 \text{ cm}^2 \text{ olur.}$$

DERS KOÇU

DERS KOÇU

• GENEL KÜLTÜR •

1. C İslamiyet öncesi Türklerle ait “Sagu-Atasözü” eşleştirmesi yanlış verilmiştir. Türklerde ağıta “Sagu”, atasözüne “Sav” adı verilmiştir. Diğer seçeneklerdeki terim-açıklama eşleştirmeleri doğru verilmiştir.

2. E Büyük Selçukluların (1040-1157) parçalanması sonucunda; Böriler (Şam Atabeyliği), Zengiler (Musul ve Halep Atabeyliği), Salgurlular (Fars Atabeyliği) ve İldenizliler (Azerbaycan Atabeyliği) atabeylikleri kurulmuştur. Samaniler (819-999), İran merkezli Türk-Fars kökenli devlettir. İhşidiler (Akşidiler) (935-969), Abbasi valisiyken Muhammed bin Togaç tarafından Mısır’da kurulan Türk İslam devletidir. Fatımiler (969-1171) Tunus merkezli Arap İslam devletidir. Eyyubiler (1171-1250) Zengi Atabeyliğinde komutanlık ve Fatımilerde vezirlik ve komutanlık görevlerini üstlenen Selahaddin Eyyubi tarafından Mısır’da kurulan Türk İslam devletidir.

3. B “Letaif-i Hikmet” adlı eser Ahi Evran’a (1171-1261) aittir. Sultanlara ve yöneticilere öğütler veren siyasetname türü eserini Anadolu Selçuklu sultanı II. İzzettin Keykavus’a sunmuştur. Yusuf Has Hacıp, Türk İslam tarihinin siyasetname türü eserlerinden ilki olan “Kutadgu Bilig” adlı eserin yazarıdır. Yusuf Has Hacıp, Karahanlılar döneminde yaşamıştır. Anadolu düşünürleri arasında yer almaz. Diğer seçeneklerde verilen Yunus Emre, Hacı Bektaş-ı Veli ve Mevlana Celaleddin-i Rumi Anadolu düşünürlerindendir.

4. C Osmanlı Devleti Ankara Savaşı’ndan (1402) sonra Fetret Devri’ne (1402-1413) girmiştir. Bu dönemde Yıldırım Bayezid’in oğulları Süleyman Çelebi, Musa Çelebi, İsa Çelebi ve Mehmet Çelebi arasında taht kavgaları yaşanmıştır. Yıldırım Bayezid’in bir diğer oğlu Mustafa Çelebi ise Ankara Savaşı’ndan sonra Timur tarafından Semerkant’a götürdüğü için Fetret Devri’nde taht kavgasına girenler arasında yer almaz. Mustafa Çelebi, Fetret Devri’nden sonra I. Mehmet Çelebi ve II. Murat dönemlerinde taht mücadelesine girmiştir.

5. E Fatih Sultan Mehmet Dönemi’nde Kırım’ın fethi (1475) ile Karadeniz Türk gölü olmuş ve İpek Yolu’nda güç kazanılmıştır.

Baharat Yolu’nun denetim altına alınması Yavuz Sultan Selim Dönemi’nde Mısır Seferi ile olmuştur.

Timar sistemi salyanesiz eyaletlerde uygulanır. Kırım ise imtiyazlı (ayrıcılık) eyaletlerden biridir.

6. D Osmanlı Devleti’nde yöneten sınıf (beraya) kendi içerisinde seyyiye, ilmiye ve kalemiye olarak üçe ayrılır. Bunlar görev alanlarına göre Divanühümayun’da yer alan sınıflardır.

Ancak yönetilen sınıf olan reaya (tebaa, halk) Divanühümayun’da yer almaz.

7. A Mimar Sinan’ın ustalık eseri Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi, 2011 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi’ne alınan Osmanlı Devleti’ne ait ilk eserdir.

8. E Osmanlı Devleti’nin yenilik veya ıslahat çalışmalarında Avrupa etkisi 18. yüzyıldan itibaren başlamıştır.

Lale Devri’nde (1718-1730) Batıdan matbaanın getirilmesi teknik-kültürel bir yeniliktir.

18. yüzyılda Batı tarzı askeri okullar olan Hendesehane’nin, Deniz ve Kara Mühendishanelerinin açılması eğitim alanında da Avrupa’nın örnek aldığına kanıt olmuştur.

9. C Osmanlı Devleti’nde XIX. yüzyıldan itibaren şeyhülislamların resmi dairelerine “Bab-ı Meşihat” adı verilmiştir.

Bab-ı Ali, Sadrazam konağına/Hükümet dairesine verilen isimdir diğer adı “Paşa Kapı”dır.

Kasr-ı Adl, padişahların Divanühümayun toplantılarını izledikleri köşktür.

Bab-ı Hümayun, padişah kapısı/sarayı anlamına gelmektedir.

10. A 1869 yılında Süveyş Kanalı'nın açılması bölgede İngiltere ve Fransa'nın Akdeniz'deki işgallerine kolaylaştırmış ve her iki ülkenin sömürge politikalarını güçlendirmiştir.

Bu doğrultuda İngiltere 1878'de Kıbrıs'ı ve 1882'de de Mısır'ı işgal etmiştir. Fransa ise 1881'de Tunus'u işgal etmiştir.

Cezayir'in Fransa tarafından işgali Süveyş Kanalı'nın açılmasından önce 1830 yılında olmuştur.

Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın isyanının çıkması Rum Ayaklanması'nın bastırılması sürecinde Osmanlı Devleti'nden bir takım isteklerde bulunması nedeniyle 1832'de çıkmıştır.

11. B Osmanlı Devleti ile ilgili Meclis-i Ayan açıklaması yanlış verilmiştir.

I. Meşrutiyet Dönemi'nden itibaren Osmanlı Devleti'nde iki meclisli yapı oluşturulmuştur.

Meclis-i Ayan üyeleri padişah tarafından belirlenmiştir.

Üyeleri dört yıllığına halkın belirlediği meclis, Mebusan Meclisi'dir.

Diğer seçeneklerdeki açıklamalar doğru verilmiştir.

12. A Trablusgarp Savaşı'ndan (1911-1912) sonra Osmanlı Devleti ile İtalya arasında 18 Ekim 1912'de Uşi Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşma ile Trablusgarp ve Bingazi toprakları İtalya'ya bırakılmıştır.

Sultan II. Abdülhamit'in tahttan indirilmesi, 31 Mart Vakası (13 Nisan 1909 Olayı) sonunda olmuştur.

Edirne'nin Bulgaristan'a terk edilmesine, I. Balkan Savaşı'ndan sonra imzalanan Londra Antlaşması (30 Mayıs 1913) sonucunda olmuştur.

13. D Mustafa Kemal Paşa, Sofya Ataşemiliterliği görevini 1913-1915 yılları arasında üstlenmiştir.

Dokuzuncu Ordu Müfettişliği (1919) ve Heyet-i Temsiliye Başkanlığı (1919-1920) görevlerini Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan (1918) sonra üstlenmiştir.

14. C Sevr Barış Antlaşması'nın imzalanmasının (10 Ağustos 1920) sonucunda İstanbul'un resmen işgal edilmesi söz konusu değildir. İstanbul'un resmi işgali 16 Mart 1920'de olmuştur.

Diğer seçeneklerdeki neden-sonuç ilişkisi doğru verilmiştir.

15. E Resneli Niyazi Bey (1873-1913), II. Meşrutiyet'in ilanında rol alan İttihat ve Terakki Fırkası mensuplarındandır. Milli Mücadele yıllarında Anadolu işgallerine karşı direniş gösteren kahramanları arasında yer almaz.

Yahya Kaptan (İzmit), İpsiz Recep (Rize), Şahin Bey (Antep) Milli Mücadele yıllarında Anadolu işgallerine karşı direniş gösteren kahramanlardandır.

I. Dünya Savaşı'nda Çanakkale Cephesi'nde mücadele eden Seyit Onbaşı, Milli Mücadele yıllarında tekrar orduya çağırılmış ve Büyük Taarruz'da (26 Ağustos-9 Eylül 1922) görev almıştır.

16. D TBMM Milli Mücadele Dönemi'nde milletlerin kardeşliği prensibi kapsamında Karadeniz'de yakın komşuluk ilişkilerini ve ortak çıkarlara bağlı dostluk ilişkilerini geliştirmek amacıyla çeşitli antlaşmalar imzalamıştır. Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması, Ukrayna ile Kardeşlik ve Dostluk Antlaşması bu amaçla imzalanan belgelerdendir.

Bulgaristan ile Milli Mücadele Dönemi'nde bu bağlamda bir anlaşma yapılmamıştır.

17. A Ahmet Anvazur İsyanı, İstanbul hükümeti tarafından Balıkesir, Gönen ve Manyas civarında çıkarılan TBMM karşıtı isyandır. İsyanı Kuvayı Seyyare Komutanı Çerkez Ethem bastırmıştır.

Hilafet Ordusu İsyanı (Kuvayı İnzibatiye İsyanı); İstanbul hükümeti tarafından İzmit ve Geyve civarında çıkarılan TBMM karşıtı isyandır.

I. TBMM karşıtı diğer isyanlardan; Milli Aşireti İsyanı Urfa'da, Ali Batı İsyanı Mardin'de çıkarılmıştır.

DERS KOÇU

DERS KOÇU

18. A Sakarya Meydan Muharebesi'nden (23 Ağustos-13 Eylül 1921) sonra 4 Şubat 1922'de Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Bey TBMM adına barış şartlarını görüşmek üzere Avrupa'ya gönderilmiştir.

22 Mart 1922'de Paris'te gerçekleşen görüşmelerde Yusuf Kemal Bey, TBMM'nin amaç ve hedeflerini açıklamış ancak Antlaşma devletlerinin Misak-ı Milli'yi hiçe sayan barış önerileri karşısında sonuç alamayarak 2 Nisan 1922'de yurda dönmüştür.

19. B I.İnönü Savaşı'ndan (6-10 Ocak 1921) sonra TBMM ile Sovyet Rusya arasında imzalanan Moskova Antlaşması (16 Mart 1920) ile Batum şehri Sovyet Rusya'ya değil Sovyet Rusya'ya bağlı Gürcistan'a bırakılmıştır.

Diğer seçeneklerde verilen eşleştirmeler doğru verilmiştir.

Gümrü Antlaşması (2-3 Aralık 1920) ile Ermenistan, Misakımilli'yi tanıyan ilk devlet olmuştur.

Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda İstanbul'un TBMM'ye bırakılması ile Osmanlı Devleti hukuken (kağıt üstünde) son bulmuştur. Osmanlı Devleti'nin resmen son bulması Saltanatın kaldırılması ile olmuştur.

Lozan Barış Antlaşması (24 Temmuz 1923) ile başkanlığını Türkiye'nin yaptığı Boğazlar komisyonu kurulmuştur.

Sakarya Meydan Muharebesi (23 Ağustos-13 Eylül 1921) sonucunda TBMM ile Fransa arasında imzalanan Ankara Antlaşması (20 Ekim 1921) ile Süleyman Şah Türbesi'nin yer aldığı Caber Kalesi, TBMM'ye bırakılmıştır.

20. C 9 Ekim 1923 tarihinde İsmet Paşa'nın girişimiyle II. TBMM Genel Kurulu'nda görüşülmek üzere teklif edilen kanun Ankara'nın başkent olmasına yöneliktir. Ardından TBMM'nin aldığı karar doğrultusunda Ankara 13 Ekim 1923 tarihinde başkent olmuştur.

1 Kasım 1922'de Saltanatın kaldırılmıştır. Lozan Antlaşması'nın onaylanması 23 Ağustos 1923'te olmuştur.

21. A Cumhuriyet rejimine karşı ilk ayaklanma olan Şeyh Said İsyanı'nın (13 Şubat 1925) bastırılması için 4 Mart 1925'te Takrir-i Sükun Kanunu kabul edilmiştir. Bu kanun çerçevesinde İstiklal Mahkemeleri oluşturulup isyancılar cezalandırılmıştır.

22. B 18 Eylül 1920'de TBMM'de Halkçılık Programı (Halkçılık Beyannamesi) kabul edilmiştir. Halkçılık Programı'nda Teşkilat-ı Esasiye Kanunu kabul edilmiş ve bu doğrultuda 20 Ocak 1921'de Teşkilat-ı Esasiye (1921 Anayasası) yürürlüğe girmiştir.

Misak-ı İktisadi, İzmir İktisat Kongresi'nde (17 Şubat - 4 Mart 1923) ile kabul edilen ekonomik bağımsızlık vurgusudur.

Dokuz Umde, 8 Nisan 1923'te kabul edilen Halk Fırkası'nın programını oluşturan bildiridir.

23. D Metrik sistem ölçü ve uzunluk birimlerinde ikilikleri giderme, Batı ile ekonomik ilişkilerde uyum sağlama ve çağdaşlaşma amacıyla gerçekleştirilen yeniliklerdir. Milliyetçilik ilkesi doğrultusunda yapılan inkılaplar arasında yer almaz.

Diğer seçeneklerdeki inkılaplarla milliyetçilik ilkesi arasında bağ kurulabilir.

Kabotaj Kanunu'nun kabulü ve Merkez Bankası'nın kurulması, ekonomik bağımsızlığı sağlamaya yönünden, Türk Medeni Kanunu'nun kabulü hukuk bağımsızlığını sağlamaya yönünden, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulü eğitim bağımsızlığını sağlama yönünden milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir.

24. A II. Dönem Türk Dış Politikası'nda (1930-1938) Türkiye ile Fransa arasında yaşanan en büyük sorun Hatay meselesi olmuştur. Atatürk'ün 1 Kasım 1936'da TBMM'de konuşması bu sorunla ilgilidir.

Diğer seçeneklerde verilenler sorunlar Atatürk'ün 1 Kasım 1936'daki açıklamasından önce çözülen sorunlardır.

25. C 1936 yılında revizyonist devletlerin (Almanya ve İtalya) yayılmacı politikalarına karşı Türkiye ve İngiltere'nin kurduğu uluslararası örgüt Akdeniz Pakti'dir. Birliğin kurucuları arasında Yugoslavya ve Yunanistan yer almıştır.

Briand-Kellogg Pakti 1928 yılında ABD ile Fransa tarafından kurulan birliktir. Türkiye, bu örgüte 1929 yılında katılmıştır.

Litvinov Pakti, 1929 yılında SSCB tarafından kurulan birliktir. Türkiye bu örgüte aynı yıl katılmıştır.

Balkan Antantı, 1934 yılında Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya tarafından kurulan birliktir.

Çelik Pakti, 1939 yılında revizyonist devletler olan Almanya ve İtalya arasında kurulan birliktir.

26. B Monroe Doktrini ABD'nin I. ve II. Dünya Savaşları'na girmeden önce Avrupa ile izlediği yalnızlık politikasıdır.
- Diğer seçeneklerde verilen; Spykman Kenar Kuşak Teorisi (SSCB'ye karşı İç Hilal Stratejisi) Truman Doktrini (1947), Marshall Planı/Yardımları (1948-1951), Eisenhower Doktrini (1957) Soğuk Savaş Dönemi'nde SSCB tehdidine karşı ABD'nin aldığı önlemlerdendir.

31. A Haritada
- I numaralı Edirne çevresinde → Taşkın
- II numaralı Toroslarda → Çığ
- III numaralı Doğu Karadeniz'de → Heyelan doğal afeti daha fazla yaşanmaktadır.

DERS KOÇU

27. E 1955 yılında Irak, İran, Pakistan, İngiltere ve Türkiye arasında Bağdat Paktı kurulmuştur. Bağdat Paktı, Irak'ın ayrılmasıyla 1959 yılında CENTO'ya (Merkezi Antlaşma Teşkilatı) dönüşmüştür.
- 1979 yılında ülkesinde yaşadığı devrim nedeniyle CENTO'dan ayrılan devlet İran'dır.

32. B Süphan ve Hasan Dağı volkanik, Bozdağlar kırıklı, Bey ise kıvrımlı oluşuma sahiptir.

28. D 21 Aralık tarihinde güneye doğru gece süresi kısalmaktadır. Buna göre Mardin daha güneyde yer aldığı için gece süresi daha kısa olacaktır.

33. C İstanbul'da Küçük Çekmece kıyıları limanlı kıyı tipine örnek teşkil eder.

29. D Çanakkale Boğazı IV. Zaman'da oluşmuştur. Soruda verilen diğer eşleştirmeler ise doğrudur.

34. C Haritada
- I numaralı rüzgar → Lodos
- II numaralı rüzgar → Karayel
- III numaralı rüzgar → Poyraz şeklinde olmalıdır.

DERS KOÇU

30. C Muğla'da bulunan Köyceğiz Gölü alüvyal set diğerleri heyelan set gölü özelliği göstermektedir.

35. A Soruda verilen ağaçlardan fıstıkçamanın diğer ağaçlara göre yayılış alanı daha sınırlıdır. Türkiye'de en fazla meşe sonrasında kızılçam bulunmaktadır.

36. E Soruda terra-rossa toprakla ilgili verilen açıklamaların tümü doğrudur.

41. B Soruda önemli çıkartım yerleri verilen maden kurşundur.

DERS KOÇU

37. C Soruda verilen illerden Adıyaman iç kesimde kalırken diğer iller sınır illerine örnek gösterilir.

42. D Soruda verilen enerji santrallerinden Denizli Sarayköy Jeotermal ile diğerleri linyit, doğalgaz ve taşkömürü gibi fosil yakıtlardan enerji üretmektedir.

38. C Soruda verilen yerlerden Biga Yarımadası (Çanakkale) ulaşım yollarına sapa olduğu için seyrek nüfuslu diğer yerler ise yoğun nüfuslanmıştır.

43. D Zonguldak Ereğli demir-çelik fabrikasının yer seçiminde enerji (taş kömürü) ve su kaynaklarına yakınlık belirleyici olmuştur. Bir hammadde olan demir ise Sivas çevresinden getirilmektedir.

39. E Soruda önemli özellikleri verilen tarım ürünü mısırdır.

44. E Türkiye'nin kağıt ihracatı ekonomik bakımdan daha düşüktür. Tam tersine kağıt ithal ürünler arasında bulunmaktadır. Diğer verilen ürünler önemli ihracat değerine sahiptir.

DERS KOÇU

40. A Türkiye bal üretiminde Adana, Muğla, Ordu ve Sivas ilk sıralarda yer alırken Kırklareli önemli paya sahip değildir.

45. A Trabzon'da bulunan Sümela Manastırı UNESCO Dünya Kültür Mirasları listesinde yer almazken diğerleri listede bulunmaktadır.

46. E Hakim somut olayın çözümünde ilk önce yazılı kanun hükümlerine bakar burada herhangi bir hüküm bulamazsa kanun boşluğu oluşur. Kanun boşluğunu gidermek için örf ve adet hukuk kurallarına bakar burada da herhangi bir hüküm bulamazsa hukuk boşluğu oluşmuştur. Hukuk boşluğunu gidermek için hakim kendisini kanun koyucunun yerine koyarak kendi hukukunu yaratır. Hakim hukuk yaratırken kıyas yapabilir ya da orijinal bir hukuk yaratabilir. Hakimin yarattığı hukukun bağlayıcılığı yoktur. Hakimin yarattığı hukuk Anayasa Mahkemesi haricinde üst yargı denetimine tabidir.

DERS KOÇU

47. C Borçlar hukuku kamu hukukunun değil özel hukuk dalları arasında yer almaktadır. Ceza hukuku, Anayasa hukuku, Devletler genel (umumi) hukuku, yargılama (usul) hukuku, vergi hukuku, idare hukuku ise kamu hukukunun dalları arasında yer almaktadır.

48. A ABD'de kabul edilen 1776 tarihli Virginia Bildirisi Montesquieu'nun kuvvetler ayrılığı ilkesinden esinlenerek hazırlamıştır. Bu bildiride eşit hürriyet ve vazgeçilmez haklar olmak üzere iki temel ilke düzenlenmiştir.

49. E TBMM içtüzüğüne göre ara seçimde milletvekili seçilenler, katıldıkları ilk birleşimin başında ant içerler. Milletvekilleri seçildikleri bölgeyi veya kendisini seçenleri değil bütün milleti temsil ederler. Milletvekilliği sıfatı ant içilince değil il seçim kurulunca milletvekili seçildiğine dair tutanağın (mazbata) düzenlendiği anda kazanılır. Ant içmemiş milletvekili yasama dokunulmazlığından yararlanabilir ancak meclis faaliyetlerine katılamaz.

DERS KOÇU

50. B 1982 Anayasası'na göre yasama dokunulmazlığının kaldırılması kararına karşı, kararın Anayasa'ya, kanuna veya içtüzüğe aykırı olduğu iddiasıyla iptali için, dokunulmazlığı kaldırılan milletvekilinin kendisi ya da başka bir milletvekili, Anayasa Mahkemesine kararın alındığı tarihten başlayarak 7 gün içerisinde başvurabilir. Anayasa mahkemesi iptal istemini 15 gün içerisinde kesin karara bağlar.

51. D 1982 Anayasası'na göre, yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyetinin temsilcilerini gönderme ve Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul etme görevi Cumhurbaşkanına aittir.

52. A 1982 Anayasası'na göre Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından gizli oyla belirleyeceği 5 aday arasından Cumhurbaşkanı tarafından seçilen Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının görev süresi 4 yıldır. Süresi bitenler yeniden seçilebilir.

53. E Belediye başkanı genel değil özel idare kolluk makamlarından biridir. Cumhurbaşkanı, İçişleri bakanı, vali, kaymakam genel idare kolluk makamlarıdır. Genel idare kolluk personelleri ise İçişleri Bakanlığına bağlı olarak görev yapan polis, jandarma ve sahil güvenlik komutanlığıdır.

54. B Devlet memurluğuna alınmada ya da memurlukta ilerlemede bilgi, yetenek ve becerinin esas alınmasına liyakat ilkesi denir. Memurların mesleklerine göre gruplandırılmasına sınıflandırma ilkesi denir. Memurların kendi sınıflarında en üst derece ve kademelere ilerleyebilme imkanına kariyer ilkesi denir. Her TC vatandaşının memur olma hakkının bulunmasına eşitlik ilkesi denir. Devlet memuru olmanın kişinin kendi iradesine bağlı olmasına serbestlik denir.

DERS KOÇU

55. A Nikola Tesla Sırp kökenli ABD'li bir mühendis ve mucittir. Nikola Tesla elektrik sistemleri alanındaki çalışmalarıyla tanınmaktadır. Tesla alternatif akım mucidi olarak anılmaktadır.

56. C Kurtarıcı İsa , Brezilya'nın Rio de Janeiro şehrinde Corcovado Dağı üzerinde yer alan ve şehrin sembollerinden biri olan İsa heykelidir. 7 Temmuz 2007 tarihinde dünyanın yedi harikasıdan biri seçilmiştir. Heykel Fransız heykeltıraş Paul Landowski tarafından yapılmıştır.

57. D Fevzi Çakmak, Mustafa Kemal Atatürk'ten sonraki ikinci ve son mareşaldir. Fevzi Çakmak ayrıca ilk Milli Savunma bakanı ve Cumhuriyet döneminin ilk Genelkurmay başkanıdır.

DERS KOÇU

58. B Türkiye Voleybol Federasyonundan yapılan açıklama ile 2026 yılında düzenlenecek olan Avrupa Şampiyonası'na Türkiye ev sahipliği yapacaktır.

59. C Anadolu'nun Ortaçağ Dönemi Ahşap Hipostil Camileri (Konya-Eşrefoğlu Camii, Kastamonu-Mahmut Bey Camii, Eskişehir-Sivrihisar Camii, Afyon-Afyon Ulu Camii, Ankara-Arslanhane Camii) 2023 yılında UNESCO Dünya Miras Listesine eklenmiştir.

60. D 2024 Yaz Olimpiyat Oyunları 26 Temmuz – 11 Ağustos 2024 tarihleri arasında Fransa'nın başkenti Paris'te yapılacaktır. Paris 1900 ve 1924 senelerinde de Yaz Olimpiyat Oyunlarına ev sahipliği yapmıştı.